

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
बुढीगंगा गाउँपालिका, मोरङ
आर्थिक वर्ष २०८१/८२

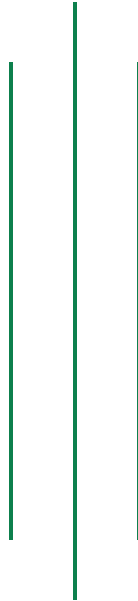

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
बुढीगंगा गाउँपालिका, मोरङ
आर्थिक वर्ष २०८१/८२

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धन
गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

*(Be a Credible Public Institution
in Promoting Accountability,
Transparency and Integrity)*

स्वतन्त्र एवम् गुणस्तरीय
लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

*(Provide Independent
and Quality Audit Service)*

गन्तव्य (MISSION)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता

(Independence)

निष्ठा

(Integrity)

पारदर्शिता

(Transparency)

जवाफदेहिता

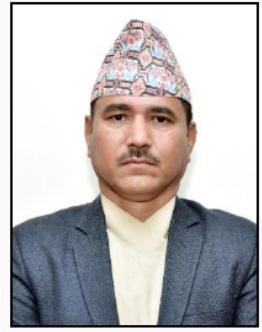
(Accountability)

व्यावसायिकता

(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८१।८२ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहिता लगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगतरूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानून निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानूनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फर्स्यौटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फर्स्यौट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

२०८३ वैशाख

(तोयम राया)

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय, कोशी प्रदेश
काठमाडौं

प.सं.:2082/83

मिति : २०८३-२-५

च.न :APPROVED/FAR/2081-82/LOC/720

श्रीमान् अध्यक्ष ज्यू,

बुढीगंगा गाउँपालिका,

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,

मोरङ ।

विषय - लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा (२) बमोजिम त्यस पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी तयार गरिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन यसैसाथ संलग्न गरी पठाइएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध छ।

(श्रीकुमार राई)
नायब महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय, कोशी प्रदेश
काठमाडौं

प.सं.:2082/83

मिति : २०८३-२-५

च.न : APPROVED/FAR/2081-82/LOC/720

श्रीमान् अध्यक्षज्यू,
बुढीगंगा गाउँपालिका,
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
मोरङ।

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

१. कैफियत सहितको राय

हामीले तहाँ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेस गरेका छौं।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०८२ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत एवं वार्षिक प्रतिवेदन, बजेटको तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरूसमावेश भएको स्थानीय तहको एकीकृत वित्तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन तथा प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूत रूपमा सही र यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

२. कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

२.१. महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचामा वित्तीय विवरण तयार गर्नुपर्नेमा यस पालिकाले तयार गरेको वित्तीय विवरणमा अन्तरसरकारी अख्तियारीको कारोबार समावेश गरेको छैन।

२.२. गाउँपालिकाको आय-व्ययतर्फ रु.१ अर्ब ३७ करोड ८ लाख ५ हजारको लेखापरीक्षण गर्दा रु.४ करोड ९३ लाख २ हजार बेरुजू देखिएकोमा प्रतिक्रियाबाट रु. ३० लाख ४१ हजार फर्स्यौट तथा प्रतिक्रियाबाट रु.१ हजार थपभई असुल गर्नुपर्ने रु.१९ लाख ४८ हजार,प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु. २ करोड ७० लाख २१ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु. १ करोड ४८ लाख ६९ हजार र पेशकी बाँकी रु.२४ लाख २४ हजार गरी जम्मा रु. ४ करोड ६२ लाख ६२ हजार बाँकी रहेको छ। गत वर्षसम्म कायम बेरुजू रु.२३ करोड १२ लाख १ हजार (समायोजन थप बेरुजू रु.५४ हजार समेत) मध्ये रु.५ करोड ५५ लाख ४४ हजार फर्स्यौट भई यसवर्षको थपसमेत हालसम्म अद्यावधिक बेरुजू रु.२२ करोड १९ लाख १९ हजार बाकी रहेको छ। बेरुजू वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजू स्थिति र बेरुजू सम्परीक्षणको बेहोरा यसैसाथ संलग्न छ।

२.३. आम्दानी तथा खर्चको सेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले गाउँपालिकाको पेस्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन। हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड,मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

३. अन्य बेहोरा- लेखापरीक्षणबाट ऐन नियमको परिपालना, आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था, स्थानीय वित्त व्यवस्थापन,सम्पत्तिको

४. वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखा उत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारी

नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानबमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय प्रतिवेदन सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय सरकारमा रहेको छ। गाउँकार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

५. वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा त्रुटिका कारण सारभूत रूपमा गलत आकडा रहित रहेको छ भनी यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ। लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गरिएको छ। यसरी लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा समेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता लेखापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोबारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न सक्ने निश्चितता हुदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा त्रुटिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूत रूपमा गलत आकडा मानिएको छ।

(श्रीकुमार राई)
नायब महालेखापरीक्षक

बेरुजु वर्गीकरण

चालु वर्षको बेरुजु

प्रारम्भिक बेरुजु			सम्परीक्षणबाट फछ्यौट			सम्परीक्षण बाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु		बेरुजु							
									असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की	
									असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	पेस्की	
दफा संख्या			दफा संख्या				दफा संख्या									
सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम		सैद्धान्तिक	लगती	रकम							
८९	३१८	४,९३,०१,७०२	१	९१	३०,४०,५०५	९९३	८८	२२७	४,६२,६२,१९०	१९,४७,४८३	१,४८,६९,२४४	२,७०,२१,४६३	०	०	४,१८,९०,७०७	२४,२४,०००

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन थप	यो वर्ष फस्यौट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
मोरङ	२३,११,४६,१४५	५४३७३	५,५५,४४,०७३	१७५८५६४४५	०	४,६२,६२,१९०	२२१९१८६३५

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र.सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	बेरुजुको व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
			प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपरको सम्परीक्षण बिबरण	
१	२०८१/८२	५६	स्वास्थ्य संस्था मसलन्द खर्च -	५,००,०००
२	२०८१/८२	५३	सहभागी भत्ता-	१०,२००
३	२०८१/८२	६३	संयोजक, सह संयोजक भत्ता:	२४,०९७
४	२०८१/८२	५८.२,५८,३	वैदेशिक भ्रमण	१,०८,६७०
५	२०८१/८२	२०	पेशकी फिर्ता	८,०२७
६	२०८१/८२	६६	निष्क्रिय खाताको सामाजिक सुरक्षा रकम-	२१,५७,६११

७	२०८१/८२	१४	जिन्सी जिम्मेवारी नसारेको:	०
८	२०८१/८२	६४	कोटेशन मूल्याङ्कन समितिको बैठक भत्ता-	२६,३५०
९	२०८१/८२	५७.२,५७.३	कार्यक्रम सम्बन्धी खर्च	१,५९,६५०
१०	२०८१/८२	५२	अनुगमन मूल्याङ्कन	४५,९००
			जम्मा	३०४०५०५
गत विगत आर्थिक वर्षको नेम्सबाट गरिएको सम्परीक्षण विवरण				
११	२०८०/८१	२२	स्वास्थ्य दरबन्दी	३१,९०,९६०
१२	२०८०/८१	४४.१	स्यालो ट्युबेल तथा मोटर जडान	२९,४२,२८२
१३	२०८०/८१	५०	बिउ पूजी :-	६,००,०००
१४	२०८०/८१	४९	नयाँ तेलहन बाली पकेट विकास निरन्तरता कार्यक्रम:-	११,५०,०००
१५	२०८०/८१	२६	धरौटी फिर्ता:-	९४,२७८
१६	२०८०/८१	६४	असुली गर्न बाँकी आन्तरिक आय	२०,००,०००
१७	२०७९/८०	७४	विद्यालय सहायक कर्मचारी व्यवस्थापन:	३,१८,०००
१८	२०७९/८०	३७	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता:	४,७०,०००
१९	२०७९/८०	४८	मर्मत संभार कोषमा ट्रान्सफर:	१०,५०,०००
२०	२०७९/८०	४७	भैपरी तथा अतिथि सत्कार:	१,८२,२३६
२१	२०७९/८०	८४	नाफामूलक संस्थालाई अनुदान	५,००,०००
२२	२०७९/८०	३५	नयाँ तेलहन बाली पकेट विकास कार्यक्रम:	११,५०,०००
२३	२०७९/८०	३६	धान उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम:	२४,६०,०००
२४	२०७९/८०	८७	जेष्ठ नागरिक सम्मान तथा उत्कृष्ट विद्यार्थी प्रोत्साहन:	१,८८,०००
२५	२०७९/८०	४१	गत वर्षको घरभाडा भुक्तानी:	१,९५,२३३
२६	२०७९/८०	५९	खेलकुद राजवुत्सेन ग्रामथान:	५,००,०००
२७	२०७९/८०	५४	कार्यक्रम विपरित वितरणमुखी खर्च:	६,६२,६९८
२८	२०७९/८०	२३	करार कर्मचारी व्यवस्थापन:	५३,४१,५५६
२९	२०७८/७९	७८	सडक बत्ती:	१३,५८,०००
३०	२०७८/७९	८२	शिर्षक फरकपारी खर्च:	२२,६९,५२१
३१	२०७८/७९	५१	राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम:	१८,००,०००
३२	२०७८/७९	२६	पेशकी बाँकी:	५०,००,०००

३३	२०७८/७९	४६	निजि तथा स्वयं सेवक शिक्षक	१२,००,०००
३४	२०७८/७९	६०	गैह्न सरकारी संस्था मार्फत तालिमः	३,७५,९९८
३५	२०७८/७९	५९	गैह्न सरकारी संस्था मार्फत कार्यः	१,५१,८३५
३६	२०७८/७९	७७	गैह्न सरकारी संस्थाः	५,७२,९८५
३७	२०७८/७९	८०	कृषि अनुदानः	२,००,०००
३८	२०७८/७९	४२	कर्मचारी पुरस्कार	१,३०,०००
३९	२०७८/७९	३५	अन्य भत्ता	२,४०,०००
४०	२०७८/७९	४५	अन्य निकायको खर्च	१०,८६,९८६
४१	२०७७/७८	२२	शिक्षा ससर्त कार्यक्रमबाट कन्टिन्जेन्सी खर्च	८८,८८८
४२	२०७७/७८	५.३	वित्तीय विवरण परीक्षण	८९,८४,४२६
४३	२०७७/७८	९२.२	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	२,१०,८६२
४४	२०७७/७८	५१	पदाधिकारी यातायात खर्च	२,४९,४८०
४५	२०७७/७८	६७	छात्रवृत्ति	१,५०,०००
४६	२०७७/७८	२१	कृषि प्रयोगशाला व्यवस्थापन अनुदान	१२,६६,०१४
४७	२०७७/७८	४८	कार्यपालिका बैठक भत्ता	१२,७५०
४८	२०७७/७८	४९	कानूनी सल्लाहकार	३,००,०००
			जम्मा	४८६४२९८८
			म्यानुअलबाट गरिएको सम्परीक्षण विवरण	
४९	२०७६/७७	६८	सफ्टवेयर विवरण	१९९६५९७
५०	२०७६/७७	१०२.११	मूअकर दर्ता नभएकासँग कारोबार	४५५७००
५१	२०७६/७७	१०२.१२	ननफाइलरसँग सोझै खरिद	१५०४४८३
५२	२०७४/७५	१७	फरक दर प्रयोग गरी लागत अनुमान तयार	२९४४३०५
जम्मा				६९०१०८५
कुल जम्मा				५८५८४५७८

बुढीगंगा गाउँपालिका, मोरङ

(८०११३५०७३००)

बुढीगंगा गाउँपालिका, मोरङ

परिचय

१ परिचय

(क) परिचय - स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्दै स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले यस पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिकामा ७ वडा, ५६.४१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा ५१ हजार ४९७ जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य - लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानूनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि - यस पालिकाको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्जात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८२।१।२७ देखि २०८२।१।३० सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि - लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्बनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा - लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरू सीमाको रूपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति - पालिकाको आय - व्ययतर्फ रु. १अर्ब ३७ करोड ८ लाख ५ हजारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

(ज) लेखापरीक्षणको क्रममा असुली - लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसारको रु. १०७७६६।०० असुल भइ दाखिला प्रमाण पेश भएको छ ।

सि.नं	बिवरण	रकम रु.
१	कर्मबिर मा.वि.को निर्माण कार्यमा बढी भुक्तानी रु.	४९१५३
२	छात्रवृत्ति पाठ्यपुस्तक बढी भुक्तानी रु	१२६१०
३	छात्रवृत्ति पाठ्यपुस्तक बढी भुक्तानी रु.	४४५०३
४	पेशकी फर्स्यौटमा दाखिला रु	१५००
	जम्मा	१०७७६६

- २ आर्थिक कारोबारको एकीकृत विवरण-
पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को एकीकृत प्राप्ति तथा भुक्तानीको विवरण देहायअनुसार रहेको छ ।

प्राप्ति			भुक्तानी		
विवरण	रकम	रकम	विवरण	रकम	रकम
सुरु मौज्दात			चालु खर्च		
१.संचित कोष	१२०३८७५६९.१		१. पालिका तर्फ	९३६०९८९७.७४	
२.धरोटी	१८८०१३०४.६४		२. संघीय सशर्त	१८६६२२०९७.८	
३.कार्यसञ्चालन कोष	१११४१२२५.१२		३. संघीय विशेष	११९७६३७८	
४. अन्य कोष	१७५१६६९२.३५		४. प्रदेश सशर्त	१३२८३०७	
५. प्रकोप व्यवस्थापन कोष	१०४३२७८.१६		संघीय समानिकरण	१२०२५००९	
यस वर्षको आय			राजश्व बाँडफाँड	७२३८४८१७.०२	
१.आन्तरिक आय	७७३५५०८१.७८		पुँजीगत खर्च		
२. वित्तीय हस्तान्तरण (संघ)			१.पालिका तर्फ	४४८३३९३४	
क) समानीकरण अनुदान	१२६९९५८४०		२.संघीय सशर्त	९७६३३७१.६२	
ख) राजस्व बाँडफाँट	८७४१४६२२.८५		३.प्रदेश समानिकरण	५४०४८५८	
ग) सशर्त अनुदान	२१५३५८१६०		४. संघीय समपुरक	५००००००	
घ) समपुरक अनुदान	५००००००		५. प्रदेश सशर्त	९६९२८८२	
ङ) विशेष अनुदान	१२५०००००		६. संघीय समानिकरण	१०९७७२०१९	
च) रोयल्टी			७. प्रदेश समपुरक	१०००००००	
छ) अन्य			राजश्व बाँडफाँड	३९९५२३९०	
३. वित्तीय हस्तान्तरण (प्रदेश)			अन्तर सरकारीअख्तियारी (संघ)		
क) समानीकरण अनुदान	८७१५०००		क) सामाजिक सुरक्षा	१६८७१६७६३.५	
ख) राजस्व बाँडफाँट	५६७५५१०.१३		स्वास्थ्य क्षेत्रसुधार कार्यक्रम	३५३९०७२३	
ग) सशर्त अनुदान	११६७३०००		स्थानीय तह प्रशासकीयभवन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	१२५०००००	
घ) समपुरक अनुदान	१०००००००		अन्तर सरकारीअख्तियारी (प्रदेश)		
ङ) विशेष अनुदान			ऋण फिर्ता(साँवा)		
च) रोयल्टी			ऋणको ब्याज भुक्तानी		
छ) अन्य			धरोटी फिर्ता तथा सदरस्याहा	११३१११७१	
४. अन्तर सरकारीअख्तियारी (संघ)			कार्यसञ्चालन कोषबाटभएको खर्च	१२३०८६०	
क) सामाजिक सुरक्षा	१६८७१६७६३.५		अन्य कोषबाट भएको खर्च	१३३८२३२३.७	
स्वास्थ्य क्षेत्रसुधार कार्यक्रम	३५३९०७२३		गैरसरकारी संस्थाबाटसञ्चालित योजना		
स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार विकासकार्यक्रम	१२५०००००		अन्य सहयोगमा सञ्चालितयोजना		
५. अन्तर सरकारी अख्तियारी (प्रदेश)			प्रकोप व्यवस्थापन कोष	५००००	
६. ऋण/ वित्तीयव्यवस्था			अनुदान फिर्ता		
७. धरोटी आय	७३६४५२१		१. संघ तर्फ		
८. कार्यसञ्चालनकोष आय	६२६३८८४		क) सशर्त अनुदान	१८९७२३९०.५८	
९. अन्य कोषको आय	६५८७७०.५३		ख) विशेष अनुदान	५२३६२२	
१०. गैरसरकारीसंस्थाबाट सञ्चालित योजना			ग) समपुरक अनुदान		
११. अन्य सहयोगमाप्राप्त सञ्चालित योजना			२.प्रदेश तर्फ		

१२. प्रकोप व्यवस्थापन कोष	५००००	क) सशर्त अनुदान	१४४६१३
स्थानीय राजश्व बाँडफाँड	४०८१६९८५.४	ख) विशेष अनुदान	५०७११८
		ग) सम्पुरक अनुदान	
		अन्तिम मौज्दात	
		१. संचित कोषको मौज्दात	८९३७७७६४.४५
		२. धरोटी	१४८५४६५४.६४
		३. कार्यसञ्चालनकोष	१६१७४२४९.१२
		४. अन्यकोष	४७९३१३९.१८
		५. प्रकोप व्यवस्थापनकोष	१०४३२७८.१६
जम्मा	१००१३३८९३२	जम्मा	१००१३३८९३२

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

३ वित्तीय विवरण

- ३.१ वित्तीय प्रतिवेदन - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम यस पालिकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा सहायता समेत स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणालीबाट तयार भएको आर्थिक वर्ष २०८०/१८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं. २७० बजेट र गैरबजेट निकाय) देहाय बमोजिम रहेको छ ।

(विस्तृत विवरण हेरुजु दफा ३.१ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

- ३.२ वित्तीय विवरण - पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ। स्थानीय तहको वित्तीय विवरणमा स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्छ। तर पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.१६८७१६७६३।-, स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको रु. ३५३९०७२३।- र प्रशासकिय भवनको रु १२५०००००।०० समेत गरी रु. २१६६०७४८६। प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं. २७०) मा समावेश गरेको छैन। पालिकामा हुने सबै आर्थिक कारोबार वित्तीय विवरणमा समावेश हुने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- सुत्रमा Revenue model आंशिक रुपमा लागू गरेको, ईन्ट्री गर्नुपर्ने टिप्पणीहरु जस्तै ८ (बजेटमा समावेश नभएको तेस्रो पक्ष सहायता), १४ (खर्चको प्रतिवद्धता), १७ (हेरुजु) र सम्पत्ति तथा राजस्व बक्यौता ईन्ट्री गरी वित्तीय प्रतिवेदनमा समावेश नगरेको अवस्था छ।
 - गत वर्षको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदनको अन्तिम मौज्दात र यो वर्षको शुरु मौज्दात रु. १६,७८,४६,७९१.१६ जिम्मेवारी सारेको छ ।तर पालिकाको एकीकृत विवरणमा गत वर्षको जिम्मेवारी रु १०४३२७८।२१ ले बढी देखाएको छ । वित्तीय प्रतिवेदन र विवरणले देखाएको फरक हिसाव मिलान गर्नुपर्दछ ।
 - प्राप्त विवरणअनुसार पालिकाले सांग्रीला सफ्टवेयरबाट यस वर्ष रु ७४३४१७५९.३८ आम्दानी गरेको छ । सो सफ्टवेयरबाट राजश्व प्राप्त गरी राजश्व रसिद जारी हुने र राजश्व रकम शुत्र प्रणाली मार्फत बैंक भौचर जारी गरी आन्तरिक राजश्व खातामा जम्मा गर्ने गरेको देखिन्छ । शुत्रको राजश्व प्राप्ति हिसाबमा रु ७७३५५०८१ देखाएकोमा सांग्रीला सफ्टवेयरबाट रु ७४३४१७५९.३८ देखाएको छ । सांग्रीला सफ्टवेयर र शुत्र प्रणालीमा फरक देखिएको राजश्व रु ३०१३३२१.६२ सम्बन्धमा सुनिश्चित गर्नुपर्दछ ।
- ३.३ बैङ्क हिसाव - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७६ अनुसार पालिकाको कारोवार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजश्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण अनुसार राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । म.ले.प.फा.नं.२१२ तयार गरी बैङ्क हिसाव विवरण भिडान गरेको देखिएन । बैङ्क हिसाव विवरण तयार नगरेको कारण निम्नानुसारको खातामा स्नेस्ता र वर्षान्तको बैङ्क मौज्दातमा देहाय अनुसार फरक परेको छ । धरोटी हिसावमा श्रेस्ता भन्दा बैंक स्टेटमेन्टमा रु४१७३५० घटी मौज्दात देखाएको छ ।पालिकाले म.ले.फा.नं. २१२ तयार गरी स्नेस्ता र बैङ्कबीच हिसाव मिलान गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु

खाताको प्रकार	श्रेस्ता अनुसार बाकी रु	बैंक अनुसार बाकी रु
ग १.१, आन्तरिक राजस्व खाता	०	०
ग १.२, बाँडफाँडबाट प्राप्त राजस्व खाता	०	०
ग १.३, आन्तरिक अनुदान खाता	०	०
ग २.२, चालू खर्च खाता- जोर वर्ष	०	०
ग २.३, विविध खर्च खाता	४७,९३,१३९.१८	४७,९३,१३९.१८
ग २.४, पुँजीगत खर्च खाता- जोर वर्ष	०	०
ग ३.१, स्थानीयतह धरौटी खाता	१,४८,५४,६५४.६४	१,४४,३७,३०४.६४
ग ४.१, स्थानीयतह सञ्चित कोष खाता	८,९३,७७,७६४.४५	८,९३,७७,७६४.४५
ग ५.१, स्थानीयतह विविध कोष खाता	१,६१,७४,२४९.१२	१,६१,७४,२४९.१२
ग ६.१, स्थानीयतह विभाज्य कोष खाता	०	०
ग ७.२, स्थानीयतह प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता	१०,४३,२७८.१६	१०,४३,२७८.१६
जम्मा	१२,६२,४३,०८५.५५	१२,५८,२५,७३५.५५

प्रमाण पेश नगरेको ४,१७,३५०

३.४ सञ्चित कोषको वित्तीय स्थिति- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७६ अनुसार पालिकाको कारोवार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजश्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण अनुसार राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । प्राप्ति भन्दा ट्रान्सफर रु. ३,९९,५९,११३.७९ ले कम भएको देखिन्छ । सञ्चित कोषको वित्तीय स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	विवरण	प्राप्ति	ट्रान्सफर	मौज्दात
१	आन्तरिक श्रोत	१९,७७,४५,३९३.८३	१५,१२,३४,५००.००	४६,५१०,८९३.८३
२	राजस्व बाँडफाँड	१३,३९,०७,११८.३८	१२,३८,०६,९१४.८४	१०,१००,२०३.५३
३	समानिकरण अनुदान	१३,५७,१०,८४०.००	१३,२२,१५,०००.००	३४९५८४०
४	शसर्त अनुदान चालु	१८,७९,५०,४०४.८०	२०,६२,३१,१६०.००	-१८२८०७५५.२
५	शसर्त अनुदान पुँजीगत	१,९४,५६,५५३.६२	२,०८,००,०००.००	-१३४३४४६.३८
६	विषेश अनुदान चालु	१,१९,७६,३७८.००	१,२५,००,०००.००	-५२३६२२
७	समपुरक अनुदान पुँजीगत	१,५०,००,०००.००	१,५०,००,०००.००	०
८	जम्मा	७०,१७,४६,६८८.६३	६६,१७,८७,५७४.८४	३,९९,५९,११३.७९

३.५ फरक हिसाव - पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत बार्षिक प्रतिवेदन र एकिकृत प्राप्ति र भुक्तानीको विवरण अनुसार देहाय बमोजिम को हिसाबमा फरक परेको देखियो । पालिकाको सुत्रको हिसाबमा समावेश नभएको अन्तरसरकारी वित्तिय हस्तान्तरणको कुल रु. २१६६०७४८६/- प्राप्ति तथा खर्च गरेको देखियो । उक्त रकम समायोजन गर्दा हुने वित्तिय विवरणको आम्दानीमा रु. ३४४८२२५७.०५/- र प्राप्तिमा रु. ४६१२२०९९.२७/- फरक परेको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा पालिकाले यकिन गरी समष्टीगत आर्थिक कारोबारको विवरणमा यथार्थ अवस्थाको चित्रण गर्नुपर्दछ ।

शिर्षक	गत वर्षको जिम्मेवारी	प्राप्ति	भुक्तानी	मौज्दात
म.ले.प. फा. न. २७०	१६,७८,४६,७९१.१६	५८,१३,५९,११९.५८	६१,२३,६६,२६१.१८	१२,६२,४५,७४८.५५
एकिकृत हिसाव	१६८८९००६९.३७	८३२४४८८६२.६३	८७५०९५८४६.४५	१२,६२,४३०८५.५५
फरक	१०४३२७८।२१	२५१०८९७४३.०५	२६२७२९५८५.२७	२६६३

- ३.६ **फिर्ता हिसाव** - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ४५ अनुसार सङ्घीय सञ्चित कोषबाट स्थानीय तहमा भएको वित्तीय हस्तान्तरणको रकम मध्ये सम्बन्धित आर्थिक वर्ष भित्र खर्च नभई बाँकी रहेको शसर्त, विशेष र समपुरक अनुदान स्थानीय तहले सङ्घीय सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सुत्रबाट तयार भएको पालिकाको यस वर्षको वित्तीय प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) अनुसार फिर्ता हिसाव देहाय बमोजिम रहेको देखियो।

अनुदान प्रदान गर्ने निकाय	अनुदानको प्रकार	प्राप्त रकम	खर्च रकम	फिर्ता रकम	फिर्ता मिति
संघीय सरकार	शसर्त	२१५३५८१६०	१९६३८५७६९	१८७७२३९०	२०८२।०३।३१
	विशेष	१२५०००००	११९७६३७८	५२३६२२	२०८२।०३।३१
	समपुरक	५००००००	५००००००	०	०
प्रदेश सरकार	शसर्त	११६७३०००	११०२११८९	६५१८११	२०८२।०३।३१
	समपुरक	१०००००००	१०००००००	०	०
	जम्मा			२०१४७८२३	

- ३.७ **धरौटी** - पालिकाले पेश गरेको विभिन्न प्रतिवेदन अनुसार गत वर्षको जिम्मेवारी सरेको धरौटी मौज्दात रु. १,८८,०१,३०४.६४ मा यस वर्षको प्राप्ति रु. ७३,६४,५२१.०० समेत जम्मा रु. २,६१,६५,८२५.६४ मा रु १,१३,११,१७१.०० भइ रु १,४८,५४,६५४.६४ मौज्दात रहेको देखिएको छ । धरौटी मौज्दात रकममध्ये गत विगतको प्रयोजन नखुलेको धरौटी रकमको आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ६६ र ६७ बमोजिमको प्रकृया अपनाई राजश्वमा आम्दानी बाध्नु पर्दछ ।

शुरुमौज्दात	प्राप्ति	जम्मा	खर्च	अन्तिम मौज्दात
१,८८,०१,३०४.६४	७३,६४,५२१.००	२,६१,६५,८२५.६४	१,१३,११,१७१.००	१,४८,५४,६५४.६४

- ३.८ **लक्ष्य प्रगति** - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५(१)मा वजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रत्येक कार्यालयले अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा त्रैमासिक प्रगति विवरण तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रगति विवरण बनाएको देखिएन। बजेट खर्च गर्ने जिम्मेवारी प्राप्त पदाधिकारीले बजेट खर्चको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रगति विवरण तयार गरी सम्पादित कार्यक्रमको उपलब्धी मापन गर्नुपर्दछ ।

- ३.९ **आवधिक योजना**- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २४ मा पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका योजनामा स्थानीय तका विकासका लागि आवधिक योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले प्रथम आवधिक योजना २०७७।७८-०८।१।८२ सम्मको लागि तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । उक्त योजनामा क्षेत्रगत रुपमा बजेट अनुमान गरेकोमा

बजेट र कार्यक्रम अनुसार बार्षिक योजनामा बजेटको व्यवस्था गरी सवै योजनाहरुलाई समेट्न सकेको देखिएन । लक्ष्य प्राप्ती हुने गरी वार्षिक योजनासंग आवधिक योजनाको तादाम्यता हुनेगरी बजेट तथा कार्यक्रम तय गर्नुपर्दछ ।

४ खर्च बिश्लेषण

पालिकाको एकीकृत वित्तीय प्रतिवेदन म.ले.प.फा.नं. २७० अनुसार पालिकाले यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु. ७७३५५०८१।०० राजस्व बाँडफाँडबाट रु १३३९०७११८।०० अनुदानबाट रु. ३७००९४९६.४२ समेत रु. ५८१३५९११९।०० आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु. ३७,७९,४६,५०६.५६ र पूँजिगत तर्फ रु. २३,४४,१९,७५४.६२ समेत रु ६१,२३,६६,२६१.१८ खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा १२.६३ प्रतिशत रहेको छ । यसवर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु. ७३६२००० खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको ९.५२ प्रतिशत रहेको छ । पालिकाको ६१.७१ प्रतिशत चालु र ३८.२२ प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाले विकास निर्माण कार्यक्रम सञ्चालनमा न्युन खर्च गरी प्रशासनिक कार्यमा बढी खर्च गरेको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरूपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।

५ दायित्व भुक्तानी –

पालिकाले सबै दायित्व वर्षान्तमा फरफारक गर्नुपर्दछ । पालिकाले तयार गरेको वित्तीय प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) अनुसार वर्षान्त विभिन्न भुक्तानीहरुमा कट्टी गरेको कर लगायतको रकम दाखिला गर्न बाँकी रु. २,६६३.०० देखाएको छ । यकिन भई सकेको दायित्व लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि दाखिला गरेको देखिएन । अतः उक्त रकम सम्बन्धित खातामा दाखिला गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	२,६६३
-----------------	-------

६ बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनः

६.१ **बजेट पेश, पारित र अख्तियारी** – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाको उप प्रमुखले मिति २०८१।३।९ मा रु.६५ करोड ३६ लाख ६८ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा सभाबाट मिति २०८१।३।९ पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीयतहका प्रमुखले मिति २०८१।३।११ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ ।

६.२ **क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति** - स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.सं.	विवरण	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशतमा
१	आर्थिक विकास	१५८९७०००.	१४६६१४२४.०२	२.४१
२	सामाजिक विकास	२९४९०५५००.	२७११८२३९७.७८	४४.६५
३	पूर्वाधार विकास	२२९८३३१२४.	१९४९४०९०९.६२	३२.१
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	२४३८४०००.	१८४५९२६२.५	३.०४
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१२८७६२२३०.	१०८१२२२६७.२६	१७.८
६	जम्मा	६९३७८१८५४.	६०७३६६२६१.१८	१००.

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक विकासमा सबैभन्दा बढी ४४.६५ प्रतिशत र आर्थिक विकास मा सबै भन्दा घटीमा २.४१ प्रतिशत रहेको छ ।

६.३ योजना तथा बजेट कार्यान्वयन - पालिकाको योजना तथा बजेटमा देखिएका प्रमुख व्यहोराहरु निम्नानुसार रहेका छन्:

- अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ मा पालिकाले मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको छैन । साथै दीगो विकासको लक्ष्यलाई स्थानीय तहमा आन्तरिकीकरण समेत गर्नुपर्दछ ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) बमोजिम आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ तथा पालिकाको विनियोजन ऐन, २०८१ को दफा २ अनुसार यस वर्ष थपघट समेत कार्यपालिकाको निर्णयबाट रु.५ करोड ९१ लाख ६८ हजार रकमान्तर गरेको छ । उक्त रकम बजेटको तुलनामा ९.०५ प्रतिशत हुन्छ । आर्थिक वर्षको अन्तमा रकमान्तर गर्ने परिपाटीमा सुधार भएको देखिएन । साथै रकमान्तर गरेको रकम मध्ये २४ योजना संसोधन गरी ३५ योजनामा खर्च गरेको देखियो । कार्यक्रम, बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित गरी रकमान्तर गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

योजना तथा बजेट कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

६.४ त्रैमासिक खर्च- पालिकाको लागि स्विकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम अनुसार प्रत्येक त्रैमासिकमा खर्च गर्ने बजेटको अनुमान गरिएको र सोही बमोजिम खर्च गर्नुपर्नेमा पालिकाले कुल पूँजीगत खर्चको तुलनामा प्रथम चौमासिकमा ५.८५ प्रतिशत र दोस्रो त्रैमासिकमा १०.२९ प्रतिशत, तेस्रो त्रैमासिकमा २६.९० तथा चौथो त्रैमासिकमा ५६.९५ प्रतिशत खर्च गरेको देखिन्छ । कुल पूँजीगत खर्चको तुलनामा आषाढ महिनामा मात्र ३४.९३ प्रतिशत खर्च गरेको छ । शिर्षकगत त्रैमासिक खर्च निम्नानुसार रहेको छ ।

खर्च शिर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च (रु. हजारमा)				आषाढ महिना
		प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	
पूँजीगत खर्च	२३४४२०	१३७५५	२४१३६	६३०७०	१३३४५९	८१९२३
प्रतिशत	१००	५.८६	१०.२९	२६.९०	५६.९५	३४.९३

वार्षिक कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा खर्चको प्रकृति हेर्दा कुल पूँजीगत खर्चको चौथो त्रैमासिकमा ५६.९५ प्रतिशत र आषाढ महिनामा ३४.९३ प्रतिशत खर्च भएको देखियो । यसरी आर्थिक वर्षको अन्तमा खर्चको भार बढी हुँदा प्रशासनिक कार्यबोझ बढी हुने, अनुगमन तथा निरीक्षण हुन नसकी कामको गुणस्तर कायम गर्न कठिनाई हुने भएकोले त्रैमासिक लक्ष्य अनुसार खर्च व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखियो ।

६.५ एकमुष्ट बजेट –स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ को २ मा बजेट पेश तथा पारित गर्ने विषयमा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय व्ययको अनुमानित विवरण माथी छलफल गरी सभाबाट पारित हुने बजेटमा एकमुष्ट राख्न मिल्ने देखिँदैन यसै गरी आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम १६ को उपनियम १८ मा कार्यालयले बजेट तर्जुमा गर्दा आगामी आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन गरिने कार्यक्रम वा आयोजनाको लक्ष्य र कुल लागत बजेटमा समावेश गर्नु पर्ने व्यवस्थाबाट पनि एकमुष्ट बजेट राख्न मिल्ने देखिँदैन । यो वर्ष रु १५३९००००/- एकमुष्ट बजेट व्यवस्था गरी विभिन्न योजनामा रु ११०२०००० पुन विनियोजन बजेट बजेट एकमुष्ट राखी कार्यपालिकाको निर्णयबाट सभाले समर्थन गरी खर्च गरेको देखिन्छ । यसमा सुधार गरी बजेट खर्चलाई पारदर्शिता र विभिन्न मितिको पद्धतिमा आधारित बनाउनुपर्दछ ।

क्र सं	योजनाको नाम	विनियोजित बजेट	पुन विनियोजन बजेट
१	भैपरी आउने पुँजीगत खर्च	१०००००००	९८५००००
२	संघ र प्रदेशबाट थप हुने कार्यक्रमको लागि	५३९००००	११७००००
	जम्मा	१५३९००००	११०२००००

६.६ **गत विगतको भुक्तानी** - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ९(घ) मा बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्नुपर्ने बाँकी रकम समावेश गरेर बजेट बनाउने व्यवस्था छ। नियमित र योजनाको खर्चको गत विगतको भुक्तानी दिन बाँकी दायित्व बजेटमा समावेश गरी रु. २६७६०७६०।- भुक्तानी दिएको छ। ऐनको प्रावधान अनुरूप बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमात्र गत विगतको भुक्तानी दिने गरी बजेट निर्माण गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।

६.७ **योजनाको प्राथमिकीरण** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ। स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को दफा ५.२.४ सँग सम्बन्धित अनुसूची ३ मा आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू गरिवी निवारण, उत्पानदमुलक, रोजगारी, लागत सहभागिता, स्थानीय स्रोत र साधन, समावेशी विकास, दीगो र वातावरणीय संरक्षण र भाषिक र सांस्कृतिक विकास उल्लेख गरेको छ र सोही अनुसार योजना छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा वडागत र पालिकास्तरका कुल २०९ योजनामा बजेट विनियोजन भएको मध्ये २०४ योजनामा रु २३४४१८७४५ खर्च गरेको छ। सो मध्ये उपभोक्ता समिति बाट योजनाहरूमा रु १६६ योजनाहरूमा रु ८६०९२४९९।- खर्च गरेको छ। संचालित योजनामध्ये ८१.३७ प्रतिशत योजना उपभोक्ता समितिबाट संचालन भएको देखिन्छ।

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	योजना सङ्ख्या	१-५ लाखसम्म	५-१० लाखसम्म	१० लाख भन्दा माथी
१.	पालिकास्तरीय र वडास्तरीय	२०४	११९	६२	२३
२.	खर्च (रु. हजारमा)	२३४४१९	३४८४८	३४८३३	१६४७३८

उपर्युक्त विवरण अनुसार पालिकाले साना योजनाहरू सञ्चालन गरेको देखिन्छ। जसले गर्दा सञ्चालित योजनाबाट प्रतिफल प्राप्त नहुनाका साथै चालु प्रकृतिक खर्चमा बृद्धि भै लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत प्रश्न उठ्ने गरेको छ। त्यसैगरी यो वर्ष सभाले पारित गरेका उल्लेखित योजना बाहेक रु ११ लाखको ५ योजना कार्यान्वयन हुन सकेको देखिएन। प्रतिफलमुखि र रोजगारी सृजना गर्ने खालका ठूला योजनाहरू पनि कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।

६.८ **बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४(६) मा पालिकाले योजना तर्जुमा गर्दा योजनाको सम्भाव्यता अध्ययनको आधारमा स्रोत साधनको पूर्वानुमान, आयोजनाको प्राथमिकीकरण, योजना कार्यान्वयन तालिका र अनुगमन मूल्यांकन योजना समेत तयार गर्नुपर्ने तथा आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको प्रस्ताव तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाको आ.व. २०८१।८२ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा समावेश भएका तर सो नीति तथा कार्यक्रम अनुसार विनियोजन ऐनमा देहाय बमोजिमका बिषयहरू समावेश भएको देखिएन। नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेखित विषयहरूलाई प्राथमिकतामा राखेर बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ।

क) नीति तथा कार्यक्रममा समावेश भएका तर विनियोजन ऐनमा समावेश नभएका विषयहरू देहायबमोजिम रहेका छन।

- नीति तथा कार्यक्रमको बुदा नं क (१)(२) को उन्नत घाँसको बिउ उत्पादन गर्न नमुना श्रोत केन्द्र स्थापना गर्ने कार्यक्रम
- नीति तथा कार्यक्रमको बुदा नं २ (१) मा उल्लेख भएको सहकारी संस्थाको दर्ता कार्य विद्युतिय प्रणालीमा आव्हान गर्ने कार्यक्रम
- बुदा नं ख (१) १९ मा उल्लेख भएको स्वास्थ्य सेवाको पहुँच स्थानिय स्थर पुर्याउन गाँउघर क्लिनिक भौतिक पूर्वाधार थप गर्ने कार्यक्रम
- बुदा क (२) ११ को सामुदायिक विद्यालयको फूलबारी व्यवस्थापन कार्यक्रम, बुदा नं २२ को सम्पूर्ण विद्यालयमा अनुशासन शिक्षक राख्ने कार्यक्रम
- बुदाँ नं ३(२) मा उल्लेख भएको सुकुम्बासीहरूको तथ्याङ्क संकलन गर्ने, ३(५) को पछाडी पारिएका समुदायलाई रोजगारीको अवसर प्रदान गर्ने कार्यक्रम
- बुदाँ नं ३(२) मा उल्लेख भएको सुकुम्बासीहरूको तथ्याङ्क संकलन गर्ने, ३(५) को पछाडी पारिएका समुदायलाई रोजगारीको अवसर प्रदान गर्ने कार्यक्रमबुदा नं ध(३) को वैकल्पिक खानेपानी श्रोत व्यवस्थापन
- बुदा नं ज(४) को घर विरुवा रोप्ने कार्यक्रम
- बुदा नं ट को बढी कर तिर्ने करदातालाई पुरस्कार गर्ने कार्यक्रम
- बुदा नं (ङ) (१) को बेरोजगारलाई सिपमूलक तालिमको व्यवस्था
- (ङ) (१) को सामाजिक उत्तरदायित्व को कार्य प्रवन्ध गर्ने कार्यक्रम

• बुदा नं ८ (छ) को बैठकको निर्णय छलफल मार्फत जानकारी गराउदै उदाहरणिय काम गर्ने उपभोक्ता समितिलाई पुरस्कार गर्ने र पालिका भित्रका कम्प्युटरलाई सरभर प्रणालीमा जडान गरी प्रयोग गरिने कार्यक्रमहरु रहेका छन् ।

ख) विनियोजन ऐनमा समावेश भएका तर कार्यान्वयन नभएका योजना तथा कार्यक्रमहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क्र स	योजनातथा कार्यक्रमको नाम	बजेटरकम
१	तेताडीवार्ड नं २ (साँघुरो बाटो) निर्माण बुढीगंगा-२	२,००,०००.००
२	रामजानकीमन्दिर अक्षय कोष बुढीगंगा-३	१,००,०००.००
३	थानपतिजाने नयाँबाटो निर्माण	२,४८,०००.००
४	रामजानकीमन्दिरदेखि तेताडीटोल सम्म बाटो ग्राभेल	२,००,०००.००
५	करमटोकीजाने बाटो मर्मत	३,५०,०००.००
	जम्मा	१०९,८०००

कार्यान्वयन गर्न सकिने योजना तथा कार्यक्रमहरुमा मात्र बजेट विनियोजन गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

७ आन्तरिक नियन्त्रण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले त्यस्तो प्रणाली तयार गरी लागु गरेको देखिएन । जसले गर्दा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको र सोमाथि विश्वस्त हुन सक्ने अवस्था रहेको छैन । यस सम्बन्धमा देखिएका केही व्यहोराहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्

- यस वर्ष कार्य सञ्चालन निर्देशिका तर्जुमा नगरी संघीय प्रदेश ऐन नियम कार्यविधिको आधारमा बैठक भत्ता, तालिम, गोष्ठी लगायतका कार्यक्रमा रु. ९ लाख खर्च गरेको छ ।
- सञ्चालित आयोजनाको मर्मत सम्भारको लागि मर्मत सम्भार कार्यविधि तर्जुमा गरेको देखिएन ।
- उद्देश्य प्राप्तमा आइपर्ने सक्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि सोको निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख राखेको देखिएन ।
- सञ्चालित योजनाको सूचनापाटीमा आय-व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्य सम्पादन लगायतका विषय पारदर्शी गर्न सकेको छैन । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षण गरेको अभिलेख अद्यावधिक गरी राखेको देखिएन ।
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३३ (४) मा प्रत्येक ३ महिनामा आन्तरिक लेखापरीक्षण गरि सोको प्रतिवेदन दिनुपर्नेमा आर्थिक वर्ष समाप्त भए पश्चात मात्र लेखापरीक्षण र प्रतिवेदन दिने गरेको छ ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ बमोजिम बार्षिक खरिद योजना तयार गरेको छैन ।
- ठेक्का वा उपभोक्ताबाट हुने कामको निर्माण सुरु, लागत, सम्पन्न हुने मिति लगायत विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता तयार गरेको देखिएन ।
- निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गर्ने गरेको देखिएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मा सहित हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा सो गरेको देखिएन ।
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुसार भ्रमण/अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेर मात्र भ्रमण अनुगमन भत्ता भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । भ्रमण तथा अनुगमन वापत रु. ६ लाख ८१ हजार खर्च लेखेकोमा भ्रमण उपलब्धिको मूल्याङ्कन गरेको देखिएन
- संस्थागत विद्यालयहरुको दर्ता, नवीकरण, शुल्क निर्धारण, वर्गीकरण लगायतका अभिलेख व्यवस्थित तवरले राखेको देखिएन ।
- संस्थागत विद्यालयहरुमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको तथ्याङ्क IEMIS अद्यावधिक गरेको देखिएन ।
- वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको देखिएन ।
- म.ले.प. फा. न. ५०३ बमोजिम नापी नियन्त्रण अभिलेख खाता राखेको देखिएन ।

- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ९७ बमोजिम पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पतिको रेखदेख, मर्मत सम्भार र संरक्षण अभिलेख राखेको देखिएन ।
 - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ (२) तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम (८) बमोजिम पालिकाले कार्यक्रमसहीतको कार्ययोजना तयारी गरी लागु गरेको देखिएन ।
 - आयोजना वा कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुटाई त्यस्ता आयोजनालाई प्राथमिकता दिएको देखिएन ।
 - कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता र पालिका अन्तर्गतका सडकहरू मर्मत गरेको अभिलेख राखेको देखिएन ।
 - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिकले इन्जिनियरिङ नर्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित रहेको देखिएन ।
 - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार संघीय सार्वजनिक खरिद ऐनको अधिनमा रही स्थानीय तहले सार्वजनिक खरिद नियमावली तर्जुमा गर्नसक्ने व्यवस्था रहेकोमा सो अनुसार पालिकाले नियमावली तर्जुमा गरेको देखिएन ।
 - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ अनुसार न्यूनतम दररेट निर्धारण गर्ने व्यवस्था अनुरूप जिल्ला दरलाई स्वीकृत गरेकोमा स्थानीय स्तरमा सहजै उपलब्ध हुने निर्माण सामाग्री-ढुङ्गा, वालुवा, गिट्टी, माटो लगायत र वनजन्य विभिन्न काठ दाउरा जस्ता सामाग्रीको दर सार्वजनिक निर्माणको खर्चमा मितव्ययी हुने गरी पुनरावलोकन गरेको देखिएन ।
 - स्थानीय तहले विद्यालय अनुगमन गर्ने मापदण्ड तयार गरी नियमित अनुगमन गर्ने र अनुगमन प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था गरेको देखिएन ।
 - यस स्थानीय तहमा समाहित भएका साविक गाउँविकास समितिको नाममा रहेको पेशकी तथा बेरुजुको अभिलेख समायोजन भएको स्थानीय तहमा कायमगरी नियमानुसार असुल फस्यौट तथा सम्परीक्षण कार्य गरेको देखिएन ।
 - बेरुजु लगतका लागि तयार गरीएको म. ले. प. फाराम ८०१ देखि ८०५ सम्मका फाराम तयार गरी सो अनुरूप बेरुजुको अभिलेख राखेको देखिएन ।
- ऐन तथा नियमावलीमा भएको व्यवस्थाको परीपालना गरी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।**

८ संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन

- ८.१ **जनशक्ती व्यवस्थापन** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित दरबन्दी १२९ स्वीकृत रहेकोमा १०७ जना स्थायी पदपूर्ति भएको देखिन्छ । कृषि अधिकृत, प्रशासन, सब इन्जिनियर सहित पदहरू रिक्त रहेका छन् । रिक्त पदमा लोकसेवा आयोगमा माग गरी पठाएको देखिएन । दरबन्दी तथा पदपूर्तिको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको देखिन्छ ।

विवरण	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त
पालिका तर्फ	४२	३२	१०
वडातर्फ	१४	१३	१
स्वास्थ्य तर्फ	७३	६२	११
जम्मा	१२९	१०७	२२

समयानुकूल स्रोत साधन र प्रविधिको उपयुक्तताको आधारमा जनशक्ती व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।

- ८.२ **करारमा पदपूर्ति** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले स्थायी प्रकृतिको कामको लागि आवश्यक पर्ने तथा सेवा करारमा लिने कर्मचारीको लागि लाग्ने खर्च व्यहोर्ने स्रोत समेत विश्लेषण गरी दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र यस्तो दरबन्दीको

व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी सभाबाट स्वीकृत गराउनुपर्ने व्यवस्था छ। यस्तै सोही ऐनको दफा ८३(८) मा पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, प्लम्बर, ईलेक्ट्रिसियन, चौकीदार, माली, बाँचे र सरसफाइ सम्बन्धी पदमा स्थायी पदपूर्ति नगरी प्रतिस्पर्धाको आधारमा सेवा करारबाट मात्र लिनु पर्ने र सो बाहेकका अन्य पद तथा सेवामा करारबाट पदपूर्ति गर्न नपाइने व्यवस्था छ। पालिकाको ११ गाँउसभाबाट संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण मिति २०७९/०३/१० मा स्वीकृत गरेकोमा स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण बमोजिम पद दर्ता नभएको र लोकसेवामा माग आकृति पठाएको देखिएन। पालिकामा २ जना कार्यक्रम करार, नगर प्रहरी, कार्यालय सहायक, सवारी चालक समेतको करार १५ जना स्वास्थ्य तर्फको ज्यालादारी १० जना समेत २१ जना गरी जम्मा करार ३८ जनाको खर्च लेखेको देखियो।

८.३ **तलवी प्रतिवेदन-** निजामती सेवा ऐन २०४९, स्वास्थ्य ऐन, २०५३ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, शिक्षा ऐन, २०२८ तथा कोशी प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा ४६ (४) बमोजिम तलवी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब खर्च लेख्नु पर्ने उल्लेख छ। पालिकाले यो वर्ष तलवी प्रतिवेदन पारित नगराई स्वास्थ्य र पालिकातर्फको कर्मचारीको रु १८०४६६१३८ तलब खर्च लेखेको छ। तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च लेख्दा पाउने भन्दा बढी तलब भत्ता ग्रेड भुक्तानी हुन सक्ने तथा लेखापरीक्षणको क्रममा भुक्तानीको तुलना गर्न नसकिने भएकोले तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर तलब भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्दछ।

८.४ **कानूनी सल्लाहकार -** कोशी प्रदेशको गाउँ तथा नगरसभाका सदस्यहरुको सुविधासम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ अनुसार आन्तरिक आय एवं कार्यालयको कार्यवोझ समेतलाई ध्यानमा राखी कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम राख्न सक्ने व्यवस्था छ। सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको मिति २०७७।११।२५ को परिपत्र अनुसार मापदण्ड बनाई यस्तो खर्च लेख्ने उल्लेख गरे तापनि सो अनुसार मापदण्ड बनाएको देखिएन। यस वर्ष १ जना कानूनी सल्लाहकार नियुक्त गरी वार्षिक रु ३४४३६४ का पारिश्रमिक भुक्तानी दिएको छ। सल्लाहकार नियुक्ति गर्दा स्पष्ट कार्य विवरण तयार गरी सोको मुल्याङ्कनको आधारमा भुक्तानी दिने व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ।

८.५ **अवकास कोष –** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कर्मचारीहरुको मासिक तलबबाट कट्टा नगरी यस वर्ष आन्तरिक श्रोत बाट कर्मचारी अवकास कोषमा रु ४० लाख ट्रान्सफर गरेको छ। तर उक्त कोषको सञ्चालन सम्बन्धी कुनै ऐन कानूनको व्यवस्था भएको देखिएन।

९ **कानून निर्माण एवं कार्यान्वयन**

९.१ **कानून निर्माण स्थिति –** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ। जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा हालसम्म ११ वटा ऐन, २९ वटा नियमावली, १० कार्यविधि लगायत ४० वटा कानून निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ।

९.२ **न्यायिक सम्पादन –** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ। समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ। प्राप्त विवरण अनुसार गतवर्ष फर्स्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी २४ र यो वर्ष थप भएको ७८ गरी कुल १०२ विवाद दर्ता भएकोमा ५८ वटा मात्र फर्स्यौट भई ४४ बाँकी देखिन्छ। न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फर्स्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ।

९.३ **सेवा प्रवाह-** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा स्थानीय सरकारको काम कर्तव्य र अधिकारको सम्बन्धमा उल्लेखित गरेको छ। प्राप्त विवरण अनुसार आ.व. २०८१।०८२ मा निम्नानुसारको सेवा प्रवाह गरेको देखिन्छ।

विवरण	जम्मा
स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास	१२५ दर्ता २१९ सम्पन्न
पञ्जिकरणतर्फ	
जन्मदर्ता	७१८
मृत्युदर्ता	२९८
बसाईसराई दर्ता	आएको ६६४ गएको २११
विवाह दर्ता	४०१
सम्बन्धविच्छेद दर्ता	२७
पूर्वाधार विकास सडक निर्माण	
कालोपत्रे सडक निर्माण	३.५२७ कि.मि
कालोपत्रे सडक मर्मत	०
ग्राभेल सडक निर्माण	६.४९ कि.मि
ग्राभेल सडक मर्मत	३.६० कि मि

ऐन बमोजिम प्रवाह गरेका सेवाको अभिलेख व्यवस्थित गरी सम्पादित सेवालाई सरल, सहज तुल्याउँदै सुचना प्रविधिमा आधारित बनाउनु पर्दछ।

१० कार्य सञ्चालन तथा अन्य कोष

नेपाल सरकारले कुनै आयोजना वा कार्यक्रम संचालन गर्दा विनियोजन वजेट भित्रबाट गर्ने, विभिन्न कोषमा रकम मौज्जात राख्ने, उक्त कोषबाट खर्च गर्ने पद्धतिमा नियन्त्रण गर्ने व्यहोरा उल्लेख गरेको छ । यो वर्ष प्रकोप, मर्मत, विविध जस्ता कोषमा गत वर्षबाट जिम्मेवारी सारेको रु. २९७५११९३.६३ सहित रु. ३,६६७३८४८.१६ आय र रु. १४६६३१८३.७० खर्च गरी रु. २२०१०६६६.४६ मौज्जात देखाएको छ। यसरी कोषमा रकम राखेर खर्च गर्दा खर्चमा दोहोरोपना आउने, खर्चमा मितव्ययिता कायम नहुने हुँदा अत्यावश्यक वाहेकमा यसरी कोषमा रकम राख्ने, ट्रान्सफर गरेर खर्च गर्ने पद्धतिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

क्र.सं.	विवरण	शुरु मौज्जात	प्राप्ति	खर्च	अन्तिम मौज्जात
१	कार्य संचालन कोष -बिबिध	१११४१२२५.१२	६२६३८८४	१६१७४२४९.१२	१६१७४२४९.१२
२	प्रकोप व्यवस्थापन कोष	१०९३२७६.३५	०	५०,०००.००	१०४३२७८.१६
३	बिबिध खर्च खाता/कोष-बैंक (ग २-३/ग २-७)	१७५१६६९२.६३	६५८७७०.५३	१,३३,८२,३२३.७०	४७९३१३९.१८
४	जम्मा	२९७५११९३.६३	६९२२६५४.५३	१,४६,३२,१३१.७०	२२०१०६६६.४६

११ विविध खर्च-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । विविध खर्चतर्फ पालिकाले खाना खाजा विविध कार्यक्रम र सभा खर्च समेत एकमुष्ट रु. २८ लाख १४ हजार खर्च गरेको छ । जुन आन्तरिक आय रु ७३३५५०८१ को तुलनामा ३.८३ प्रतिशत रहेको छ । खर्चको मापदण्ड निर्धारण गरी यस्तो खर्चमा मितव्ययीता कायम गर्नुपर्दछ ।

१२ सहायता वितरण

१२.१ **आर्थिक सहायता-** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहलाई आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवम् संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन। आर्थिक सहायता प्रयोजन वापत यस वर्ष विभिन्न ४६ व्यक्ति तथा संस्थालाई रु. १९३०००० आर्थिक सहायता वितरण गरेको देखियो। जुन आन्तरिक आय रु. ७७३५५०८१ को २.४९ प्रतिशत हुन जान्छ। यस्तो विविध प्रकृतिको खर्चलाई आन्तरिक आयको आकारसँग तादम्यता कायम गरी खर्चको औचित्य समेत पुष्टि हुनेगरी निश्चित वस्तुगत मापदण्ड बनाई मितव्ययीता कायम गर्नुपर्दछ। यस प्रकारका खर्चको सार्वजनिकीकरण समेत गर्नुपर्दछ ।

१२.२ **विपन्न नागरिक आर्थिक सहायता-** जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच तथा सुनिश्चितता हुने व्यवस्था रहेको छ ।नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको विपन्न नागरिक औषधि उपचार कोष निर्देशिका, २०७५ को दफा ३ मा विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत आर्थिक सहायता दिने प्रवन्ध गरिएको तथा दफा ४ मा यस्तो सेवा लिने प्रक्रिया बारेमा उल्लेख छ ।सोही मन्त्रालयबाट जारी भएको विपन्न नागरिक औषधिउपचार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०८० ले पनि विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत सहायता दिने प्रक्रिया बारेमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ ।नेपाल सरकारले यस्ता कार्यको लागी बजेट व्यवस्था गरेको देखिन्छ । सोही बमोजिम विपन्न नागरिक, असहाय तथा गरीब जस्ता लक्षित वर्गलाई निशुल्क उपचार वापतको आर्थिक सहायता वितरण वापत यस वर्ष पालिका बाट ३७ जनाको लागि रु. ७०६२०१।०० को सिफारिस भएको देखिन्छ । यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी सहायता प्राप्त गर्ने व्यक्तीको नाम, ठेगाना र उपचारको किसिम तथा रकम खुल्ने विवरण सम्बन्धित अस्पतालबाट प्राप्त गरी लक्षित वर्गले उक्त अनुदान वा सहायता पाए नपाएको बारेमा अनुगमन र विवरण वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

१२.३ **निःशुल्क उपचार सहायता-** जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच तथा सुनिश्चितता हुने व्यवस्था रहेको छ ।नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको विपन्न नागरिक औषधि उपचार कोष निर्देशिका, २०७५ को दफा ३ मा विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत आर्थिक सहायता दिने प्रवन्ध गरिएको तथा दफा ४ मा यस्तो सेवा लिने प्रक्रिया बारेमा उल्लेख छ ।सोही मन्त्रालयबाट जारी भएको विपन्न नागरिक औषधिउपचार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०८० ले पनि विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत सहायता दिने प्रक्रिया बारेमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ ।नेपाल सरकारले यस्ता कार्यको लागी बजेट व्यवस्था गरेको देखिन्छ । सोही बमोजिम विपन्न नागरिक, असहाय तथा गरीब जस्ता लक्षित वर्गलाई निशुल्क उपचार वापतको आर्थिक सहायता वितरण वापत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस वर्ष पालिका अस्पतालबाट ३४ जनाको लागि रु ७७२८२५।०० खर्च भएको देखिन्छ । यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी यसरी सहायता प्राप्त गर्ने व्यक्तीको नाम, ठेगाना र उपचारको किसिम तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु पर्दछ ।

१३ सम्पत्ति उपयोग र संरक्षण

१३.१ **सम्पत्तिको प्राप्ति उपयोग र संरक्षण-** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी मालसामानको लगत खडा गरी राख्नुपर्ने, सोको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने, प्रतिवेदनमा उल्लेखित सामान मध्ये मर्मत लिलाम गर्नुपर्ने सामान मर्मत लिलाम गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले २०७७।८।७ मा २०७७।९।७ भित्र सवै तहका कार्यालयहरुलाई २०७६।७७ सम्मको मौज्दात प्रबिष्टि र जिन्सी निरीक्षण फारम अनिवार्य रुपमा (PAMS)मा प्रविष्ट गर्ने र अनिवार्य रुपमा (PAMS v२) मा सरकारी सम्पत्तिको लेखाङ्कन गर्न परिपत्र गरेको छ । यस सम्बन्धि देखिएको व्यहोरा निम्नानुसार छः

- गत विगत वर्षको मौज्दात रहेको PAMS लागु गर्नुपूर्वको सामानहरुको मूल्य खुलाई public asset management system (PAMS) मा प्रविष्टी गर्नुपर्नेमा आ.व. ०७५।०७६ भन्दा अगाडीका सामानहरुको जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन तयार गरेको देखिएन ।
- यस पालिका अन्तर्गतका साविक गाउँ विकास समितिबाट भएका सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धमा अभिलेख अद्यावधिक गरेको छैन ।
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन बमोजिम ल्यापटप १२ थान मोवाइल ५ थान पानी ताप्के पम्प २ थान लगायतका सामानहरु मर्मत सम्भार, लिलामी लगायतका कार्य गरी जिन्सी अभिलेख अद्यावधिक गरेको देखिएन ।
- घर जग्गा लगत अध्यावधिक नभएको कित्ता नं क्षेत्रफल उपयोगको अवस्था र प्रचलित बजार मूल्य कायम गरि श्रेस्ता अध्यावधिक नगरेको।
- PAMS अनुसार ७८९ मौज्दात सामानको मूल्य रु ४२३९९५५० जिम्मेवारी सारेको अवस्थामा छ ।

- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली अनुसार घर जग्गा तथा सम्पत्तिको लगत राख्नुपर्ने, सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८.२ अनुसार मितव्ययी तरिकाले खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले सम्पत्तिको प्राप्ति उपयोग तथा संरक्षणको अवस्थाको अभिलेख तयार गरेको देखिएन।

सम्पत्तिको उचित संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।

- १३.२ **ईन्धन खर्च**- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९५(१) मा कार्यालयमा कुनै प्रकारबाट प्राप्त हुन आएको सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको विवरण र मूल्य समेत खुलाई जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँधी लगत अध्यावधिक गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस वर्ष ईन्धनमा रु ३९१४००० खर्च गरेको देखिन्छ । पालिकामा ३ जिप २९ मोटरसाइकल रहेका छन् । यसका अतिरिक्त पालिकामा २ ट्याक्टर रहेको र उक्त साधनको लागि समेत प्रयोग भएको देखिन्छ । सवारी साधन प्रयोग गर्ने पदाधिकारीहरुले प्रयोग गरेको ईन्धनको अभिलेख र स्काभेटर, ब्याकहो लोडर जस्ता मेशिनको प्रयोग अवधि र उक्त मेशिनहरुले खपत गर्ने ईन्धनको मापदण्ड समेत नबनेकोले ईन्धन खपतको वस्तुगत परीक्षण गर्न सकिने अवस्था छैन। ईन्धन खपत सम्बन्धमा Public Asset Management System (PAMS) को पुर्ण रुपमा प्रयोग गरी ईन्धन खर्चलाई मापदण्डमा आधारित बनाउनु पर्दछ।
- १३.३ **मर्मत सम्भार खर्च** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९६ मा कुनै मालसामान मर्मत गर्नुपर्दा नियम १३ अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने, प्रतिस्थापित पार्टपुर्जा दाखिला गर्नुपर्ने, नियमावलीको प्रक्रीया अवलम्बन गरी पार्टपुर्जा खरिद गर्नुपर्ने तथा मर्मत अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। प्राप्त विवरण अनुसार पालिका अन्तर्गत २ पाङ्ग्रे २९ थान र जीप ३ थान रहेको देखियो। उल्लिखित सवारी साधनहरुको मर्मतमा रु. २०७५६०६।- खर्च गरेको देखिन्छ। मर्मत तथा प्रतिस्थापन गरिएका पाटपुर्जा जिन्सी दाखिला गरेको देखिएन। यस्ता सामानको जिन्सी दाखिला तथा अभिलेख नराख्दा लिलाम विक्रि गर्नुपर्ने संख्या यकीन नहुने र मूल्यांकन समेत नहुने जोखिम हुन सक्दछ। नियमानुसार तोकिएको ढाँचामा जिन्सी सामानको अभिलेखाङ्कन गर्नुपर्दछ।
- १४ **जिन्सी जिम्मेवारी नसारेको:**
(कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-४ को निर्णयले रु ० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- १५ **पेशकी व्यवस्थापन**
- १५.१ **पेशकी हिसाव**- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५० मा पेशकी दिईएको रकम तोकिएको म्याद भित्र फर्स्यौट गर्नु गराउनु पेशकी लिने दिने दुवै थरको कर्तव्य हुने उल्लेख छ ।पालिकाले निम्न कर्मचारी तथा संस्थालाई दिएको पेशकी आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फर्छौट नभई रु २१७६६६९३ बाँकी रहेको देखिन्छ । कुल पेशकी बाँकी मध्ये विगत वर्षको रु ३४२३६९३ र आ व ०८१/८२ को रु. १८३४३००० रहेको छ । त्यस मध्ये ०८१/८२ को फर्छौट हुन बाँकी पेशकी मध्ये म्याद ननाघेको रु १८२५००० र म्याद नाघेको रु. १६५१८००० रहेको छ ।
- १५.२ **पेशकी कायम नगरिएको**- पालिकाको च नं २०८२/०९/३० को पत्रानुसार देहायबमोजिमको पेशकी फर्छ्यौट भइसकेकोले कायम नगरिदिने अनुरोध गरेकोमा रु ६२०००००० पेशकी फर्छ्यौट प्रयोजनका लागि मात्र पेशकी फर्छ्यौट भएकोले पेशकी कायम गरिएको छैन।

क्र स	पेशकीको विवरण	रकम रु	फछ्यौट भएको मिति र भौचर नं
१	लक्ष्मी मा वि	१५०००००	२०८२/०८/२८, शिक्षा चालु १५
२	लक्ष्मी मा वि	१००००००	२०८२/०८/२८, पुर्जिगत ४०
३	सरस्वती मा वि	१५०००००	२०८२/०९/२७, शिक्षा चालु २०
४	सरस्वती मा वि	१००००००	२०८२/०९/२७, पुर्जिगत ५५
५	बुढीगंगा गाँउ युवा परिषद	१२०००००	२०८२/०९/३०, शिक्षा चालु २१
	जम्मा रु	६२०००००	

१५.३ **म्याद ननाघेको पेशकी** - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५२ मा पेशकी रकमको विवरण तयार गरी म्याद नाघेको र म्याद ननाघेको छुट्टाछुट्टै अभिलेख राखी एकीकृत लगत तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । प्राप्त वित्तीय विवरणको फर्स्यौट गर्न बाँकी पेशकीको विवरण अनुसार यो वर्षको पेशकी मध्ये म्याद ननाघेको रु. ९७९९००० देखिएको छ । उक्त पेशकी आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म म्याद ननाघेता पनि सोको अभिलेख व्यवस्थित गरी पेशकी फर्स्यौट गर्नुपर्दछ ।

क्र स	मिति	पेशकी विवरण	रकम
१	२०८१/०१/०९	ब्राइटबुल निर्माण सेवा	८३९९०००
२	२०८१/१२/२०	आविद ठाकुर एस एण्ड एस जे भि	१४०००००
	जम्मा		९७९९०००

१५.४ **म्याद नाघेको पेशकी** - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५० मा पेशकी दिईएको रकम तोकिएको म्याद भित्र फर्स्यौट गर्नु गराउनु पेशकी लिने दिने दुवै थरिको कर्तव्य हुने उल्लेख छ । निम्न कर्मचारी तथा संस्थालाई दिएको पेशकी आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फर्स्यौट नभई रु २४२४०००।०० बाँकी रहेको देखिन्छ । उक्त पेशकी नियमानुसार फर्स्यौट गर्नुपर्ने रु.

क्र स	मिति	पेशकी विवरण	रकम
१	२०८२/०३/२३	नरहरी निरौला	४६५०००
२	२०८२/०३/२४	अनिस भट्टराई	१३००००
३	२०८१/१२/२	समुन्नत बुढीगंगा महाअभियान	१७९९०००
७	२०८२/०३/१८	मोहमद निजा मुद्दीन	३००००
	जम्मा		२४२४०००

पेशकी	२४,२४,०००
-------	-----------

१६ अनुदान प्राप्ति, वितरण, उपयोग

कृषी क्षेत्रको रुपान्तरण, कृषी तथा पशुपन्छीजन्य व्यवसाय प्रवर्धन लगायतका कृषी, पशुपन्छी, बालीनाली, मत्स्य आदि सम्बन्धी अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रमबाट विभिन्न व्यक्ति तथा समूहलाई अनुदान दिएको देखिन्छ । यस्ता कार्यक्रम संघका साथै प्रदेश तथा स्थानीय तह मार्फत तिनका समेत स्रोत साधनको सम्लग्नतामा सञ्चालन गर्न विभिन्न नीति कार्यविधि तथा निर्देशिका नेपाल सरकार,

प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट समेत तर्जुमा भएको देखिन्छ । सोही बमोजिम लक्षित कृषक वर्गलाई अनुदान वितरण वापत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस वर्ष पालिकाबाट २८३५ जनाको लागि रु.४०७४०००।०० खर्च भएको बेहोरा निम्नानुसार देखिन्छ । यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी अनुदान प्राप्त गर्ने कृषकको नाम, ठेगाना र अनुदानको किसिम तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

क्र.स.	अनुदानको किसिम	व्यक्ति संख्या	रकम(रु हजारमा)
१	गहुँको बीउ ५०% अनुदानमा वितरण (निसर्त)	१४१	५००
२	माटो शिविर संचालन तथा ७५% अनुदानमा कृषि चुन वितरण (निसर्त)	७५	३००
३	तरकारीको बीउ ५०% अनुदानमा वितरण (निसर्त)	२१५	१५०
४	आकस्मिक वाली संरक्षण सेवा तर्फ ७५% अनुदानमा विषादी वितरण (निसर्त)	९५	२०९
५	फलफुलको विरुवा ५०% अनुदानमा वितरण (निसर्त)	२२०	२००
६	धानको बीउ ५०% अनुदानमा वितरण (निसर्त)	२४४	९१५
७	चैते धान प्रवर्द्धन कार्यक्रम ५०% अनुदानमा (ससर्त)	३५	१०००
८	घाँसको बीउ ७५% अनुदानमा वितरण	३००	३०० (पशुपन्छी शाखा)
९	पशु उपचार सेवाका लागि औषधि वितरण (१००% अनुदानमा)	१५००	५०० (पशुपन्छी शाखा)
	जम्मा रु.	२८३५	४०७४

पालिकाबाट बितरण भएको अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलब्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेका छैन । अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीवनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

१७ सहकारी नियमन

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक वार्षिक प्रतिवेदन पालिकाकामा बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरुको सुपरीवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ।प्राप्त विवरणअनुसार पालिका भित्र ३ वटा सहकारी संस्था रहेका छन्। पालिका भित्रका २६ सहकारी संस्थाहरुले एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) को पासवर्ड प्राप्त गरेको देखिन्छ तर विवरण दाखिला गरेको देखिएन। त्यसैगरी अनुगमन निरीक्षण गरी तयार गरिएको प्रतिवेदन समेत लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन।जसले गर्दा सहकारीको सञ्चालन अवस्था बारे अध्ययन गर्न सकिएन। तसर्थ ऐन, नियमावली र निर्देशिका अनुसार प्रणालीमा विवरण दाखिला गर्न लगाई सोको प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्दछ ।

१८ खरिद व्यवस्थापन

१८.१ **पूँजीगत खर्चको अवस्था** - सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को पत्र ९ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद गर्नुपर्दा एवं भएसम्म खुल्ला रुपमा बोलपत्र माग गरी खरिद गर्नुपर्नेमा यो वर्ष पुर्जित शिर्षकबाट रु २३४४२९७४५ खर्च गरेकोमा ७ योजनामा रु १०१४१९५०२ अर्थात् ४३.०२ प्रतिशत मात्र बोलपत्रबाट खरिद गरेको छ। कुल खरिद मध्ये निर्माण कार्यमा सोझै रु. ९७९९३७९

अर्थात ४.१८ प्रतिशत १९ कार्यक्रम वापत र अन्य कार्यक्रममा १५.८४ प्रतिशत उपभोक्ता समितिबाट रु. ८६०९२४९९ अर्थात ३६.७२ प्रतिशत को खरिद गरेको छ। सार्वजनिक खरिदलाई प्रतिस्पर्धी एवं मितव्ययी हुने गरी खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ।

१८.२ सफ्टवेयर खरिद र परिचालन - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ३ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद कार्य गर्दा आवश्यकताको पहिचान, खरिद विवरण, परिणाम र क्षेत्र एकिन गरी लागत अनुमान तयार गरेर विभिन्न ३ सफ्टवेयरहरूमा गत वर्षसम्म रु.१०६२२०० भुक्तानी गरेको छ। ती सफ्टवेयरको खरिदको अतिरिक्त वार्षिक मर्मत सुधारमा गत वर्ष सम्म रु.२५००० खर्च गरेकोमा यो वर्ष रु.२५००० समेत हाल सम्म सफ्टवेयर खरिद र वार्षिक मर्मत सुधारमा रु.१११२२०० खर्च गरेको देखियो। उक्त सफ्टवेयरहरू मध्ये रु.३९७७६० को न्यायिक समिति सम्बन्धी प्रणाली प्रयोगमा आएको छैन। सफ्टवेयर खरिदको आवश्यकता यस्तो लागत अनुमान त्यसको पूर्ण प्रयोग, उक्त सफ्टवेयर संचालनको स्वीकृति र सफ्टवेयर अडिट गरेको छैन। उक्त सफ्टवेयर प्रयोगमा आन्तरिक जनशक्ति परिचालन भन्दा पनि बाह्य परामर्श दाता माथि निर्भर रहेको छ। तसर्थ यस्ता सफ्टवेयर खरिद, प्रयोग र वार्षिक मर्मत सुधार खर्चमा मितव्ययिता ल्याउने र त्यसको नतिजालाई सेवा प्रवाहसंग आवद्ध गराउने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ।

१८.३ सम्भाव्यता अध्ययन/डि.पि.आर - सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को नियम ८.९ मा प्रतिस्पर्धात्मक प्रस्ताव माग गरि परामर्श सेवा खरिद गर्नुपर्ने, यस्तो खरिदमा आवश्यकताको पहिचान समेत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यसरी परामर्श सेवा खरिद गर्दा विभागीय जनशक्तिले संभव नहुने विषयमा मात्र परामर्श सेवा लिनुपर्नेमा कार्यालयले सम्भाव्यता अध्ययन, अध्ययन प्रतिवेदन लगायतमा गत वर्ष ३ कार्यमा रु. ११७११८८१०० र यो वर्ष ३ कार्यमा रु. २४२९७१५१०० समेत कुल रु. ३६००९०३१०० खर्च गरेको छ। यसरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्दा सो को आवश्यकता, खरिदमा मितव्ययिता, विभागीय जनशक्तिको परिचालन जस्ता पक्षमा विश्लेषण गरेको छैन। यस्ता सम्भाव्यता अध्ययन/डि.पि.आर खरिद गर्दा ती आयोजना एव कार्यक्रमको लागि बजेट व्यवस्था गरेर कार्यान्वयनमा जाने विषयमा समेत ध्यान पुर्याएको छैन। प्रत्येक वर्ष अध्ययन गर्दै जाने, प्रतिवेदनको गुणस्तर र कार्यान्वयनको सुनिश्चितता पनि नगरिएको अवस्थामा सुधार एवं नियन्त्रण गर्न यस्ता खर्चका सम्बन्धमा ध्यान पुर्याउनु पर्दछ।

सि.न.	कार्यक्रमको नाम	परामर्शदाता	स्वीकृत बजेट	खर्च रकम	अध्ययनबाट निर्धारण भएका आयोजनाको लागत	कार्यान्वयन भएनभएको कार्यान्वयन भएको भए बजेट
१	कोल्ड स्टोरेज भवनको विस्तृत सर्भेक्षण, डिजिटल र माटो	डिजी इन्जिनियरीङ कन्सलटेन्सी प्रा ली राजविराज सप्तरी	१५०९२३३	१४९२७३०	१७७११८७०३	कार्यान्वयनको लागि केन्द्रमा बजेट माग गरेको
२	विपि प्रा वि ऐलानपुर स्कुल देखि उत्तर हुदै चतरा नहर स्कुल सडक, बनरझुलासखुवाटोकी सम्म र अध्यक्षको घर देखी झोलुङ्गपुल हुदै कोडिया चौक सम्म सडकको विस्तृत सर्भेक्षण, डिजाइन र डि पी आर वडा नं ६	तिलककन्सलटेन्ट प्रा.लि कटहरी ०२	५८८२२८	४४२६१०	३८७८४२४२	कार्यान्वयनको लागि प्रदेश सरकार संग रकम माग गरिएको
३	बुढीगंगा अस्पताल भवनको विस्तृत सर्भेक्षण, डिजाइन र डि.पी.आर वडा नं.०१	बोर्दर्शकन्सलटेन्ट प्रा.लि. कटहरी ०२	४९९६६६	४९४३७५	३५८८७०१२	कार्यान्वयनको लागि केन्द्रमा बजेट माग गरेको
			२५९७१२७.३	२४२९७१५	२५१७८९९५७	

निर्माण कार्यको खरिद - सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सीमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने र नियमावली, २०६४ को नियम ८४ मा रु. १० लाख देखि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा बढीको खरिद कार्य बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यो वर्ष पालिकाले एकै प्रकृतिको निम्नानुसारका निर्माण कार्यको लागि प्रतिस्पर्धा नगराई विभिन्न निर्माण व्यवसायीबाट सोझै खरिद गरी रु. ९७ लाख ९९ हजार ३७९ खर्च गरेको छ । जुन पालिकाका पुँजीगत खर्चको ४.१८ प्रतिशत रहेको छ । सार्वजनिक ऐन, नियमावली अनुसार प्रतिस्पर्धा एवं पारदर्शिता हुनेगरी खरिद गर्नुपर्दछ ।

सि.नं.	योजनाको नाम	निर्माणव्यवसायी	लागत अनुमान रकम	सम्झौता रकम	भुक्तानी रकम
१	टंकीचौक बाट शसस्त्र जाने बाटो मर्मत	अहमादीकन्सट्रक्सन, ओमसतिया -०३, रुपन्देही	२७४९९६.२६	२५४५७४.७६	२५४२२५.१४
२	Hume पाइप खरिद	जयश्री कंकट उद्योग प्रा.लि. सुन्दर हरैचा-७, मोरङ	९६३५८३.३५	९५६८२७.५	९५६८२७.५
३	शसस्त्रवेश क्याम्प टंकीमा ब्लक सप्लाई गर्ने कार्य	अन्नपूर्णउद्योग बुढीगंगा-७, मोरङ	६९९५६५.	६६९६९५.	६६९६९५.
४	पोठियास्कूल मर्मत	चांदनीकन्सट्रक्सन रंगेली-८, मोरङ	९९३४५६.६६	९५९६५१.१९	९५७५२२.५२
५	प्रतिक्षालयनिर्माण	शिर्षकन्सट्रक्सन एण्ड ईन्जिनियरिङ सोलूसन प्रा.लि., विराटनगर, मोरङ	४६९८६३.३२	४६६२६८.६२	४०८४१४.९४
६	विद्युतपोल तथा तार खरिद गरी जडान गर्ने कार्य	साफियाअमायरा बिल्डर्स एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि., बुढीगंगा-४, मोरङ	७९९९९०.१८	७५०६४२.०७	७५०४७२.११
७	सुकचरअस्पतालमा ब्लक र नाला निर्माण	क्षितिजकन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स, बुढीगंगा-६, मोरङ	९९९३३०.५३	९५०२८७.५९	९५००७०.४
८	खद्रामारिटेनिङ बाल तथा सरस्वती टोल बाटो पारी ग्राभेल	संकल्पकन्सट्रक्सन एण्ड बिल्डर्स विराटनगर १४, मोरङ	६५९३५२.८७	६१७६२६.१८	६१५५१८.३३
९	४नं. वडाका सडकहरु मर्मत	दुरानाकन्सट्रक्सन एण्ड ईन्जिनियर्स प्रा.लि., बुढीगंगा-२, मोरङ	२४९८८२.७७	२३४०३७.१३	२३२२७६.१५
१०	अधुरोपोठिया मर्मत	सुनिलकन्सट्रक्सन सुन्दर हरैचा-१, मोरङ	५७३७०७.९४	५५४१२८.७२	४३९१२७.०३
११	कृषीसडक निर्माण सुकचर	एएण्ड एम निर्माण सेवा प्रा.लि. बुढीगंगा -३, मोरङ	५६४४१५.०५	५६१२५०.१	५२८२८९.३२
१२	पार्कनिर्माण स्थल जाने सडक निर्माण	ठाकुरकन्सट्रक्सन ईनरुवा-०८ सुनसरी	६३८८८०.६४	६३३४८६.६८	६२६५७९.२७
१३	कञ्चनमार्ग पुर्व रमिता नाला तथा ग्राभेल	न्युथापा निर्माण सेवा धरान १८ सुनसरी	१७०३१६.३८	१६९७९८.५२	१२७७४५.६४
१४	लालीगुरासमार्ग बाट जाने भित्री बाटो मर्मत	मोहननिर्माण सेवा गढी-२, सुनसरी	२३७८९९.९७	२२१३८३.९३	२२१४८६.१७
१५	डोलाराजकोइराला स्मृति प्रतिष्ठानको कम्पाउण्ड बाल तथा सहिद स्तम्भ निर्माण	अरञ्जलीनिर्माण सेवा बुढीगंगा-६, मोरङ	९९९८४६.८४	९६६९४९.४३	९६६७२७.७
१६	इलाकाप्रहरी कार्यालय निमुवा मोरङमा ब्लक लगाउने कार्य	रोहितनिर्माण सेवा होक्लाबारी-२, मोरङ	१७३७८०.५८	११६१६७.१३	११६१६४.६२
१७	वडानं. ४ को विभिन्न स्थानहरुमा मर्मत	आविस्कारनिर्माण सेवा प्रा.लि. कटहरी-३, मोरङ	१८७९७८.५५	१८७५८६.९४	१७९१४६.७
१८	पूर्वउत्तर दक्षिण तर्फ सडक मर्मत तथा ग्राभेल	झगरपुरनिर्माण सेवा तथा सप्लायर्स प्रा.लि., विराटनगर-४, मोरङ	४६९७२५.७	४६३५६५.५५	४४३४८३.२९
१९	थारुसंग्रहालय भवन भुईँ ढलाई	सवानानिर्माण सेवा, दुहवी-५, सुनसरी	२३०९७३.३२	२२६५९१.९५	२१२५७०.१९
२०	विजयशाहको पसल देखी पश्चिम बाटो निर्माण	कलानिर्माण सेवा धरान १३, सुनसरी	३४१०९२.१९	३४०२४८.०३	३३६८८४.०६
	जम्मा रु		१०६९८६३८.१	१०२९२६८७.०२	९९८५१४६.०८

१८.५ **फर्निचर खरिद** - सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सीमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने र नियमावली, २०६४ को नियम ८४ मा रु. १० लाख देखि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा बढीको खरिद कार्य बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ (१) र (१ ख) मा व्यवस्था भए वमोजिम एक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक-पटक गरी सीमा भन्दा वढी रकमको एउटै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाबाट सोझै खरिद गर्न नसकिने व्यवस्था छ । यो वर्ष एकै प्रकृतिको फर्निचर पटक पटक आवश्यकताका आधारमा भनि पटक पटकमा देहाय बमोजिमको सोझै खरिद गरी रु १२३२५६२ खर्च गरेको छ । सार्वजनिक खरिदलाई प्रतिस्पर्धी एवं मितव्ययी हुने गरी खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ।

क्र.सं.	मिति	भौ. नं.	विवरण	भुक्तानि पाउने	खरिद विवरण	डेबिट
१	०८/११/२०८१	३५	फर्निचर तथा फिक्चर्स	अम्बे फर्निचर उद्योग	काठका फर्निचर	९७,९४२.००
२	०८/११/२०८१	३५	फर्निचर तथा फिक्चर्स	कालिका स्टिल फर्निचर	स्टिल फर्निचर	९७,४६२.००
३	०८/११/२०८१	३८	फर्निचर तथा फिक्चर्स	पाथिभरा सप्लायर्स	फर्निचर्सिड	९९,४४०.००
४	१२/२७/२०८१	२२८	फर्निचर तथा फिक्चर्स	अम्बे फर्निचर उद्योग		९९,४६८.००
५	१२/२७/२०८१	२३०	फर्निचर तथा फिक्चर्स	अम्बे फर्निचर उद्योग		९६,०४७.००
६	०१/०३/२०८२	२४१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	जोम सड ट्रेडिङ	१० बेड	८७,९९८.००
७	०२/२६/२०८२	३१७	फर्निचर तथा फिक्चर्स	अम्बे फर्निचर उद्योग	पशु सेवा कृषि शाखा	६००५३०.
८	०३/१५/२०८२	३७२	फर्निचर तथा फिक्चर्स	अम्बे फर्निचर उद्योग	नगर प्रगरी	५३,६७५.००
						१२३२५६२.

१८.६ **कार्यालय सामाग्री खरिद** - सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सीमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने र नियमावली, २०६४ को नियम ८४ मा रु. १० लाख देखि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा बढीको खरिद कार्य बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ (१) र (१ ख) मा व्यवस्था भए वमोजिम एक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक-पटक गरी सीमा भन्दा वढी रकमको एउटै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाबाट सोझै खरिद गर्न नसकिने व्यवस्था छ । यो वर्ष देहाय बमोजिमको कार्यालय सामाग्री प्रतिस्पर्धा नगराई सोझै खरिद गरी रु.१६८७२१५।०० खर्च गरेको छ । सार्वजनिक खरिदलाई प्रतिस्पर्धी एवं मितव्ययी हुने गरी खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ।

क्र स	गो भौ नं र मिति	भुक्तानी पाउने	रकम
१	२२/२०८१/०५/३०	बजरंगबलि सप्लायर्स	९९५५२
२	२३९/२०८१/०८/२८	बसाहा इन्टरप्राइजेज	७६३१७६
३	६५६/२०८२/०२/२६	रोसिका अफसेट प्रेस	९८८७५
४	६५६/२०८२/०२/२६	समृद्धी सप्लायर्स	८५०३२
५	८२५/२०८२/०३/२५	विरेन्द्र कुमार थापा	१५२१९०
६	३१/२०८१/०५/३१	समृद्धि सप्लायर्स	९४९२०
७	३१/२०८१/०५/३१	रोसिका अफसेट प्रेस	९८४२३
८	३१/२०८१/०५/३१	अल अफिस सप्लायर्स	९९२१४
९	३१/२०८१/०५/३१	यसोदा स्टेशनरी	९९२१८
१०	१९५/२०८१/०८/११	युग ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	९६६१५
	जम्मा रु.		१६८७२१५

१८.७ **ट्याक्टर खरिद** - १३/२०८१/७/१३ पालिकाको मिति २०८१/०५/२४ को सूचना र कविर इन्टरनेशनल प्रा ली संगको सम्झौता बमोजिम क्याटलग विधि मार्फत एक थान ट्रलि सहितको ट्याक्टर मू अ कर सहित रु १३४९००० मा सोनालिका ब्रान्डको ७४५ मोडेलको ट्याक्टर खरिद गरेको देखियो । फोहोरमैला संकलनको लागि आन्तरिक कोषबाट खरिद गरेको उक्त वारेन्टी सर्भिस लगायतको सम्झौता बमोजिमको सुविधाको उपयोग गर्नुपर्दछ ।

१८.८ **औषधि खरिद** - पालिकालाई आवश्यक पर्ने औषधि मध्ये पालिकाबाट खरिद गर्नुपर्ने र तालुक निकायबाट प्राप्त हुने परिमाण यकिन गरी वार्षिक आवश्यकताको परिणाम विवरण तयार गरी पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । आपूर्ति हुने औषधी वा अन्य सामानमा उत्पादन मिति , म्याद सकिने मिति, ब्याच नं., उत्पादक कम्पनीको नाम र निःशुल्क वितरणको लागि लगायतका सूचना उल्लेख रहेको हुनुपर्दछ । यसरी आपूर्ति भएका औषधिको भण्डारमा दाखिला गर्दा समेत उल्लेखित सबै विवरण खुलाउनुपर्दछ । यसवर्ष संघीय शसर्त बजेट उप शिर्षकबाट औषधि र उपकरण खरिद गरी ५ वटा फर्मलाई रु ३८२३४२२ भुक्तानी दिएको छ। औषधी खरिद गर्दा आवश्यकता पहिचान गरेको छैन भने पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति समेत गरेको देखिएन । आपूर्ति हुने औषधी तथा औषधीजन्य सामाग्रीमा उल्लेखित सूचना पूर्ण रुपमा रहेको छैन भने औषधिको प्रयोग र मौज्दात समेत यकिन भएन । औषधि खरिद, उपयोग र मौज्दातको अवस्था यकिन गरी औषधि खरिदलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ ।

क) उदाहरणको लागि ५ औषधीको परीक्षण गर्दा देहाय बमोजिम देखिएको छ ।

औषधिको नाम	म्याद समाप्त हुने मिति	निशुल्क वितरणको लोगो
१. Paracetamol (500 mg)	May 2027	For supply only
२. Ranitidine (150 mg)	Oct 2027	IS only
३. Amocycilin (250 mg)	May 2027	INS
४. Salbutamol (4 mg)	June 2026	INS supply
५. Ciprofloxacin (250 mg)	April 2027	लोगोभएको

ख) खरिद गरेको औषधीको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

क्र स	गो भौ नं र मिति	भुक्तानी पाउने	रकम	खरिद विधि
१	५३/२०८१/०८/०६	डालिमा मेडिसेल्स	९६४३०	सोझै
२	१५०/२०८२/०१/०३	डालिमा मेडिसेल्स	९८७६१७	सोझै
३	७/२०८१/५/३०	भोलेनाथ मेडिहेल्थ प्रा ली	९८७५०६	सोझै
४	८८/२०८१/११/०२	हेल्पिङ्ग मल्टीहेल्थ प्रा ली	८४६४०९	टेन्डर
५	१७१/२०८२/०२/२६	लक्ष्मी श्री फार्मसी	७७०५६०	सोझै
६	१८७/२०८२/३/१३	युदिप मेडिको सप्लायर्स	९९२००	सोझै
७	१४६/२०८२/०१/२१	हेल्पिङ्ग मल्टीप्रोजेक्ट	३५७२०	सोझै
	जम्मा		३८२३५४१	

१८.९ **बुढीगंगा पालिका अस्पताल** - पालिका मातहत साविक ५ वेडको बुढीगंगा पालिका अस्पताल संचालनमा रहेको छ । गाँउपालिका अस्पताल स्थापना र संचालि कार्यविधि, २०७९ को दफा १० (१) अनुसार अस्पताल विकास कोष रहेको र १० (५) मा कोषको अन्तिम लेखापरिक्षण महालेखा परिक्षकको कार्यालयबाट हुने उल्लेख छ । पालिका मातहतको अस्पतालको आम्दानी तथा खर्च पालिकाको आर्थिक कारोबारमा समावेश नभएको, स्वास्थ्य तर्फको पालिकाका ९ जना स्थायी कर्मचारी अस्पतालमा कार्यरत रही तलब भत्ता खर्च लेखेको देखिन्छ । अस्पतालले आर्थिक विवरण समेत पालिकामा पेश नभएको, आम्दानी तथा खर्चको जानकारी समेत नरहेको पालिकाले जनाएको छ । उक्त अस्पतालको कारोबारको लेखापरीक्षण गरिएको छैन ।

१८.१० **अस्पताल साझा सुलभ फार्मसी** - पालिकाले अस्पताल साझा सुलभ फार्मसी सेवा कार्यविधि, २०८१ बमोजिम बुढीगंगा पालिका अस्पतालमा संचालन रहेको छ । कार्यविधि बमोजिम फार्मसीको खर्च नेपाल सरकारको प्रचलित सार्वजनिक खरिद एन नियमावली तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम हुने उल्लेख छ । कार्यविधिको दफा ८ (५) मा फार्मसीको खाता संचालन अस्पताल मे सु वा प्रशासक र पालिका आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुखको लेखा समुहको कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट संचालन हुने उल्लेख छ । त्यस्तै पालिका र अस्पताल प्रशासक बिच मिति २०८१/१२/२० को सम्झौताको बुदा नं ३ मा अस्पताल फार्मसी, फार्मसी सेवा निर्देशिकाको बुदा नं १० (१) र (२) अनुसार गर्नपर्ने र कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन क्रय मूल्य विक्री मूल्य मासिक रुपमा पालिकामा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस वर्ष गो भौ न. १० मिति २०८१/१२/२० बाट फार्मसीलाइ रु. ३० लाख अनुदान कार्यपालिकाको निर्णयअनुसार भुक्तानी गरेको छ । उक्त फार्मसी संचालन गर्दा सम्झौता र कार्यविधि बमोजिम सन्चालन नभएको, क्रय मूल्य, विक्रय मूल्य र प्रतिवेदन

पालिकामा पेश नभएको, अनुदान दिएको रु. ३० लाखको उपयोग समेत नखुलेकोले सम्झौता र कार्यविधि बमोजिम कार्यसंचालन भएको आधार प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	३०,००,०००
-------------------	-----------

१९ लागत अनुमान

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिदको लागि तोकिए बमोजिम लागत अनुमान तयार गरी स्वीकृत गर्नुपर्ने र निर्माण कार्य बाहेककोमा एक लाख रुपैया भन्दा बढीको खरिदमा लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । तपसिलको खरिदमा पालिकाले लागत अनुमान तयार नगरी कोटेशन मार्फत रु. ३७५०६५४ सोझै खरिद गरेको देखिन्छ । सार्वजनिक खरिद ऐन अनुसार लागत अनुमान तयार गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ । गाउँपालिकाले सोझै खरिद गरेका केही उदाहरण निम्न अनुसार छन् ।

सि.नं.	गो.भौ. नं. र मिति	खर्च विवरण	भुक्तानी पाउने	रकम
१	११८-०८२।३।२३	कक्षाकोठा फर्ल्स सिलिङ्ग, कार्पेट, भित्ते लेखन	सर्वहितैषि आ.वि.	१०००००
२	१५९-०८१।७।१४	सेरामिक फिल्टर खरिद (आलेप)	सेरामिक वाटर फिल्टर उद्योग	१४००००
३	५-०८१।६।२० (पशुशाखा)	पशु औषधि खरिद	अनुपमा भेटेनरी औषधि पसल	४९५०२०
४	१२-०८१।९।२९	पशु औषधि खरिद	अनुभव ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	२९९९९९
५	२०।०८१।६।१६	मच्छरदानी खरिद	बुद्ध इन्टरप्राइजेज	४९१५५०
६	२६-०८२।२।२६	प्रयोगशाला सामग्री खरिद	दिपशिखा भेटेनरी	२०००००
७	३२२-०८१।१०।२	अष्टधातु महादेव मूर्ति खरिद	अनिष भट्टराई	७६०००
८	४७२-०८१।११।१९	सिसि क्यामारा जडान	एस.आर. इन्फोसिस	११६८३९
९	६५२-०८२।२।२६	विद्युतिय सामग्री	रेनुका सप्लायर्स	३९५४२८
	(सशर्त)			
१०	२९-०८१।६।२१	आमा किताब छपाई	न्यू प्रयास छापाखाना	२९९६७६
११	४४-०८१।७।३०	सेरामिक फिल्टर खरिद	बुद्ध इन्टरप्राइजेज	४९४७१४
१२	५५-०८१।८।१३	कम्प्युटर प्रिन्टर खरिद	एस. आर. इन्फोसिस	२०१०००
१३	६५-०८१।९।१३	डायपर खरिद	श्वेता इन्टरप्राइजेज	४४०४२८
				३७५०६५४

२० पेशी फिर्ता

(✕ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-४ को निर्णयले रु ५,४४४ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✕ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-७ को निर्णयले रु २,५८३ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

२१ **राष्ट्रिय हाफ म्याराथन दौड** (375-2081-10-30):

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ५१(१) अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले यस ऐन बमोजिम राख्नुपर्ने प्रत्येक कारोबारको विवरण स्पष्ट देखिने गरी प्रचलित कानूनले तोके बमोजिमको रीत पुर्याई लेखा तयार गरी अद्यावधिक राख्नुपर्ने र नियमावली २०७७ को ३९(५) अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा खर्च पुष्टी गर्ने बिल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ । द लायन्स क्लव अफ टंकी सिनवारी ग्रिनसिटीलाई राष्ट्रिय हाफ म्याराथन दौड प्रतियोगिताको लागी रु.१०००००० भुक्तानी भएको छ । टिसर्ट-५०० मा रु.२००००० एलगेट-१०, स्ट्याण्डी-२० र प्रमाणपत्र खरिदमा रु.३५५९५०, भेष ४५० लगायत कपडा खरिद रु.५०२२८५ र खाजा खर्च रु.५००५९ को बिल विजक पेश भएको छ । खरिद गरेका सामग्री वितरण, सहभागी खेलाडीको उपस्थिति, टिम विभाजन रेकर्ड, खेल तालिका, विजयी खेलाडीको विवरण रहेको प्रमाण समावेश गरेको छैन । उक्त खर्चको आधार प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	१०,००,०००
-------------------	-----------

२२ **लागुऔषध कार्यक्रम-** (475-2081-12-20):

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ५१(१) अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले यस ऐन बमोजिम राख्नुपर्ने प्रत्येक कारोबारको विवरण स्पष्ट देखिने गरी प्रचलित कानूनले तोके बमोजिमको रीत पुर्याई लेखा तयार गरी अद्यावधिक राख्नुपर्ने र नियमावली २०७७ को ३९(५) अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा खर्च पुष्टी गर्ने बिल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ । २०८१ चैत्र १२ गते वडा नं. २ को मधुग्राम देवता आधारविद्यालयमा संचालित लागुऔषध दुर्यसनी तथा ट्राफिक सचेना कार्यक्रममा उपस्थितको माइन्ड्युट फोटोकपी राखी एकै कार्यक्रममा दुईपटकको कार्यक्रम उल्लेख गरी श्री मिनादेवी विश्वासलाई रु.९७००० भुक्तानी गरिएको छ । प्रशिक्षक पारीश्रमिक, स्टेशनरी, व्यानर, चियाखाजा र विविधमा भएको खर्च रु.५०००० मात्र भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु.९७००० भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी रु.४७००० असुल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	४७,०००
-----------------	--------

२३ **होटल वासखर्च-** (453-2081-12-07):

दैनिक भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम ७ अनुसार सरकारी कामको सिलसिलामा मुलुकम आफ्नो कार्यालय भन्दा बाहिर भ्रमणमा वा काजमा खटिएका पदाधिकारी वा कर्मचारीले अनुसूची-२ बमोजिमको दरमा दैनिक भत्ता पाउने व्यवस्था छ । अनिष भट्टराईको पेशकी फर्स्योट अन्तर्गत मिति २०८१ फाल्गुन २५ देखि चैत्र २ सम्मको भ्रमण आदेश तथा भ्रमण बिल अनुसार अध्यक्ष श्री जित बहादुर थापा- रु.२०७००, अधिकृत छैटौं श्री कृष्ण प्रसाद भट्टराई- रु.१३०००, स्वकीय सचिव श्री अनिष भट्टराई-रु.७५०० र सिताराम- रु.६२५० गरी दैनिक भ्रमण भत्ता तथा भ्रमण खर्च जम्मा रु.४७७५० भुक्तानी भएको छ । सो को साथै काठमाण्डौमा बसेको होटल बिल रु.५२५५० पनि भुक्तानी भएको छ । दैनिक भ्रमण भत्ता लिएर काजमा खटिएको कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई नियमानुसार दिनुपर्ने दैनिक भ्रमणभत्ता भुक्तानी भइसकेपछि होटलको विल रकम भुक्तानी गर्न मिल्ने नदेखिएकोले असुल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	५२,२५०
-----------------	--------

२४ **कन्टिन्जेन्सी खर्च -**

निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(७) सँग सम्बन्धित व्यवस्था सोही नियमावलीको अनुसूची १ मा तोकिएको छ । उक्त अनुसूचीमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा वर्क चार्ट स्टाफ खर्च २ प्रतिशत र सानातिना अन्य खर्च २ प्रतिशत गरी ४ प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी बापत थप गर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले यस बर्ष २ देखि ३ प्रतिशत सम्म कन्टिन्जेन्सी कट्टी रु. १९१२५१२/- गरी एकमुष्ट रुपमा योजना संचालन, मर्मत सम्भार पुर्जिगत, विविध लगायतमा खर्च लेखेको छ । तर कन्टिन्जेन्सी खर्चको छुट्टै अभिलेख तयार गरेको छैन । कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख छुट्टै र व्यवस्थित रुपमा राख्नुपर्दछ । इन्धन खर्चको मापदण्ड तयार गरी खर्च लेख्नुपर्दछ । साथै पालिकाले कन्टिन्जेन्सी रकमबाट अनुगमन, मर्मत, इन्धन लगायतका चालु खर्च शिर्षकहरु समेतलाई पूँजिगत बजेट शिर्षकतर्फ समावेश गरी खर्च लेखेकोले सार्वजनिक खरिदमा कन्टिन्जेन्सी

रकमको खर्चलाई व्यवस्थित गर्ने निर्देशिका, २०७४ ले उल्लेख गरे बमोजिम कन्टेन्जेन्सी रकम खर्च भएको यकिन गर्ने विवरण समेत तयार गरिनुपर्दछ ।

२५ अन्य कार्यक्रम -

२५.१ **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम** - स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरूको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम व्यवस्थित रूपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिकामा सूचीकृत बेरोजगार संख्या १९४ जना मध्ये ६ वडामा ६ योजना सञ्चालन गरी यस वर्ष ५४ जनालाई औसत ७६.७७ दिनले ४२४६ दिन रोजगारी उपलब्ध गराई रु २७६९५२८ श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ । पालिकाका नियमित योजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका योजना छनौट गर्दा योजना छनौटको आधार नखुलाएकोले दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा स्पष्ट हुन सकिएन । योजनामा दोहोरो नहुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । उक्त खर्चबाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिंदैन । तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।

२५.२ **न्यानो झोला कार्यक्रम**- स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा सशर्त अनुदान तर्फ स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूको मार्गदर्शन, २०७८ को दफा १३ (पृष्ठ-१५९) मा प्रसुतिका आधारमा अनुमान गरी न्यानो झोलाको लागि अस्पतालहरूले सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली अनुसार तोकिएको स्पेसिफिकेशन अनुसार खरिद गरी सो अनुसार गुणस्तर भए नभएको आधिकारिक तहबाट गुणस्तर परीक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस पालिका अन्तर्गतका १ बर्थिङ सेन्टरमा गत विगतको १५० थान खरिद भएकोमा यस वर्ष १८ जना मात्र प्रसुति भएको अभिलेखबाट देखिन्छ । बर्थिङ सेन्टरको ३० थान न्यानो झोला यो वर्ष समेत मौज्दातमा रहेका देखिन्छ । माग र आवश्यकताको वस्तुनिष्ट आङ्कलन गरी गुणस्तरीय झोला खरिद गर्नुपर्दछ । लामो समय भण्डारण गर्दा सोको गुणस्तरमा हास आउने हुनाले त्यसतर्फ समेत ध्यान दिनुपर्दछ ।

२५.३ **स्यानिटरी प्याड**- स्यानिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ को दफा ४ मा पालिकाले खरिद गरेको स्यानिटरी प्याड गुणस्तरमा कमी नआउने गरी भण्डारण गर्नुपर्ने उल्लेख छ । साथै दफा ५ मा स्यानिटरी प्याड त्रैमासिक, चौमासिक वा अर्धवार्षिक रूपमा वितरण गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिकाका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा कक्षा ६ भन्दा माथिका छात्रा विद्यार्थीहरू १२८२ जना रहेका छन् । विराट हेल्थ केयर इन्डस्ट्रीज प्रा ली बाट २२४८० थान स्यानिटरी प्याड रु ७९७८९० (मु अ कर समेत) मा खरिद गरी विद्यालयहरूलाई हस्तान्तरण गरेको विवरण प्राप्त भएको छ । उचित परिमाणमा खरिद गर्नुपर्ने र खरिद गरिएका प्याडहरू भण्डारण गर्दा गुणस्तरमा कमी नआउने गरी सुरक्षित रूपमा राख्नुपर्दछ ।

२५.४ **प्रति विधार्थी अनुदान**- शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रले प्रकाशन गरेको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८१।८२ मा IEMIS मा प्रवृष्टि भएको संख्यालाई सत्यापन गराई विद्यार्थी संख्या यकिन गरेर मात्र विद्यालयलाई प्रति विधार्थी अनुदान निकासा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । IEMIS मा प्रविष्टि भएको तथ्याङ्कको आधारमा देहायका विद्यालयमा रु १२७९३०० निकासा गरेको छ । सत्यापन पश्चात निकासा दिने र सोको अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	विद्यालयकोनाम	पा.पु	दिवाखाजा	छात्रवृत्ति	प्रतिविद्यार्थी लागत
१	नरग्राम मा वि टंकी	७४८५६१.६	५४८५५०	८४०००	२७६२५०
२	सरस्वती मा वि शिशवनी बडहरा	२७८५४३.३	३१२९६०	३७६००	१२४२००
३	लक्ष्मी मा वि डंग्राहा	३२४४९७.३	४२९६६०	४५६००	१२६२००
४	जनप्रिय मा वि टंकी	२००७५६.५	२३६४३०	४२०००	६६२००
५	कर्मविर मा वि हात्तिमुडा	२८४२२८.८	३९००३०	६१२००	११८६००
६	नारायण मा वि सुक्कर	१७४९९६.६	१९६०३५	५६४००	६८०५०
७	मधुग्रामदेवता आधारभूत विद्यालय	१३४५२२.५	३२३०५५	४००००	६९१५०
८	लिलाभक्तराम आधारभूत विद्यालय	१६६१६०.६	५२३५७५	७९२००	१०७२००
९	देशकल्याण आधारभूत विद्यालय मुढेरी	९६५२०.	३१५८१०	५२०००	६१६५०
१०	सरस्वती सदन आधारभूत विद्यालय	२०९५५०.७	३१९६२०	६८८००	९८३५०
११	सर्वहितैषि आधारभूत विद्यालय	५५५३६.७	७२९४५	२५२००	३५३००
१२	जनता आधारभूत विद्यालय	५५३२३.८	१७१२५५	२९६००	३४१००
१३	गोकुवा आधारभूत विद्यालय	५२०५१.८	१९०८३०	२९६००	३२६००
१४	वि पि आधारभूत विद्यालय शिशवनी बडहरा	५४२५१.१	२६०७७५	३२८००	३९२००
१५	रामजानकी आधारभूत विद्यालय	८२९२.	७७१७५	४४००	१२२५०
१६	श्रीलोटस सार्वजनिक वि	३४३५४.८	२७८२५०	३०४००	०
१७	म तालिमुल कुर्आन आवि	३३६९६.५	१२४२७५	२६०००	०
१८	म तजविदुल कुर्आन आ वि	२९२०५.२	१६५३९०	१७६००	०
१९	म इस्लामिया तालिमुल कुर्आन आ वि २	५५८६५.३	१५०६१५	२७२००	०
२०	उत्तमलाल बालबिकासकेन्द्र	०	३८६२०	०	१००००
जम्मा रकम		२९९६९१५.१	५१२५८५५	७८९६००	१२७९३००

२५.५ **गैर सरकारी संस्था मार्फत खरिद-** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(७) मा सरकारी निकायबाट कुनै तालिम, सेमिनार, गोष्ठी, कार्यशाला जस्ता कार्यक्रमको लागि रकम खर्च गर्दा त्यस्तो कार्यक्रमको लागत अनुमान स्वीकृत भएको हुनुपर्ने व्यवस्था छ । यस वर्ष निम्नानुसारका गैर सरकारी संस्थाबाट विभिन्न कार्य गराई भुक्तानी गरेको छ । तर त्यस्ता संस्थाहरु मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नभएको, संस्था मार्फत कार्य गर्दा लागत अनुमान तयार नगरेको, मौजुदा सूचीमा दर्ता नगरेको, राष्ट्रियस्तर/स्थानीयस्तरका दैनिक समाचारपत्रमा सूचना प्रकाशन गरि प्रस्ताव माग नगरेको अवस्था छ । त्यस्ता संस्थाहरुसँग सोझै सम्झौता गरेको छ । संस्थाहरुबाट भएको कामको प्राविधिक मूल्याङ्कन तथा प्रतिफल मापन गरेको छैन । आवश्यक प्रकृया र खरिद बिधि वेगर सोझै सम्झौता गरी भुक्तानी गरेको खर्चलाई नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

गो भौ नं र मिति	भुक्तानी विवरण	रकम	कैफियत
१२/०८२/२/२९	उज्यालो नेपाल संस्था	१८६१५०	मेलमिलापकर्ताको तालिम
३/०८२/१/८	लिवर्टी स्वतन्त्र नेपाल	२९१०००	सचेतना कार्यक्रम
५/०८२/२/१९	नेपाल ग्रामिण महिला विकास केन्द्र	९७०००	व्यवसायिक कार्यक्रम
८/०८२/३/३	समुह सामुदायिक साँस्कृतिक समाज	९८०००	बाजा बजाउने तालिम
९/०८२/३/१८	खवास कला केन्द्र तथा साँस्कृतिक संघ	५००००	गित विमोचन अनुदान
१०/२०८२/०३/१८	ग्रामपञ्चालि विकास केन्द्र	१४०५३०	जनप्रतिनिधि क्षमता विकास
११/२०८२/०३/१८	सगरमाथा विकास केन्द्र	१०००००	छात्रासंग उपाध्यक्ष कार्यक्रम
१२/०८२/०३/२०	नेपाल थारु संघ	५००००	अनुदान भुक्तानी
१३/०८२/३/२३	उर्जा सामुदायिक विकास प्रा ली	२९०९७५	कानुनी शिक्षा
५७/०८२/३/२३	नेपाल वातावरण केन्द्र	१०००००	अनुदान
३४/०८२/३/२५	नेपाल ग्रामिण सामुदायिक सेवा केन्द्र	१४५५००	छात्रासंग उपाध्यक्ष कार्यक्रम
	जम्मा	४१४८१५५	

२६ आन्तरिक आय

२६.१ **आय अनुमान** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर वापत अनुमानित रु ९०१६९५०० प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा रु ७७३५५०८१ अर्थात अनुमानको ८५.७८ प्रतिशत आय प्राप्त गरेको छ । आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यथार्थपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

२६.२ **आन्तरिक आय** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रीय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
५२१६७१५८	७६८५०१५	२२.७२

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा २२.७२ प्रतिशत मात्र रहेको छ । त्यसैले आन्तरिक आय सङ्कलनको दायरालाई फराकिलो पाउँदै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

२६.३ **राजश्व असूली**- पालिकाले पछिल्लो ३ आर्थिक वर्षमा असूल गरेको राजश्वको स्थिति निम्न अनुसार रहेको छः

२०७९/८० को असूली	२०८०/८१ को असूली	२०८१/८२ को असूली
५२१६७१५८	७६८६५०१५	७७३५५०८१

आ.व. २०७९/८० को तुलनामा २०८०/८१ मा प्रतिशतले र आ.व. २०८०/८१ को तुलनामा २०८१/८२ मा आन्तरिक राजश्व वृद्धि भएको देखिन्छ ।

२६.४ **विज्ञापन कर** - पालिका र साहन हव प्रा ली बिच मिति २०८१/११/१३ मा विज्ञापन कर संकलन गर्नको लागि आ व ०८१/८२ देखि २०८३/८४ सम्मको लागी कबोल अंक रु ३५१००० मा सम्झौता भएको देखियो । सम्झौता अनुसार मिति २०८१/११/१३ मा रु ३५१००० पालिकाको राजश्व खातामा दाखिला भएकोमा पालिकाले बाँडफाँड गरी प्रदेशलाई पठाएको छैन । कोशी प्रदेश आर्थिक

ऐन २०८१ को दफा ५, ९ र १० बमोजिम संकलन गरेको रकमको ४० प्रतिशतले हुने रकम रु १४०४०० प्रदेश संचितकोषमा दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	१,४०,४००
-------------------	----------

२६.५ **नवीकरण शुल्क-** पालिकाको घ वर्गको निर्माण इजाजत पत्र प्रदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ को दफा ३ मा प्रत्येक आर्थिक वर्षको इजाजत पत्र अवधि मान्य रहने र अवधि समाप्त भएको तीन महिना भित्र संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई तिर्नु पर्ने कर तिरी सकेको कर चुक्ता प्रमाण पत्र तथा फर्म वा कम्पनीको दर्ता नवीकरण सहित अनुसूची-२ अनुसारको दस्तुर तिरी नवीकरण गरी पास बुक विवरण अद्यावधिक गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। इजाजतपत्र लिएका निर्माण व्यवसायिहरुमध्ये आ.ब. २०८१।८२ मा नवीकरण नभएको २२ निर्माण व्यवसायीबाट गत वर्षको रु ३५००० र यस वर्षको रु १५४००० थप दस्तुर समेत लिइ असुल गर्नुपर्ने रु.

क्र स	निर्माण व्यवसायी	८०/८१ सम्मको वक्यौता	८१/८२ को बाँकी रकम
१	गजानन्द के एम कन्स्ट्रक्सन प्रा ली	२८०००	७०००
२	डम्जन कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	०	७०००
३	अंजित कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	०	७०००
४	पञ्चु कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
५	अनुस्का कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
६	कन्हैया कन्स्ट्रक्सन प्रा ली	०	७०००
७	अलकविर कन्स्ट्रक्सन प्रा ली	०	७०००
८	आर आर ए डि कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
९	दिव्य कन्स्ट्रक्सन	७०००	७०००
१०	एस पि निर्माण सेवा	०	७०००
११	कोशी कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
१२	पाथिभरा कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
१३	शिवशक्ति कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
१४	नोना कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
१५	रोयल कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
१६	माँ दुर्गा कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
१७	अंशु कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
१८	अरुण कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
१९	चाम्लिङ कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
२०	आर्यानि निर्माण सेवा	०	७०००
२१	जय शम्भु निर्माण सेवा	०	७०००
२२	लिला कन्स्ट्रक्सन	०	७०००
	जम्मा	३५०००	१५४०००

असुल गर्नुपर्ने	१,५४,०००
-----------------	----------

२६.६ **व्यवसाय दर्ता-** पालिकाको आर्थिक ऐन, २०८१ को दफा नं ५ मा पालिकाको क्षेत्रभित्र संचालित विभिन्न उद्योगहरुमा आर्थिक कारोबारको आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम र अन्य व्यापार, व्यवसाय कर लगाउने र असुल उपर गर्ने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत

विभिन्न ११३३ व्यवसाय दर्ता रहेकोमा १०६७ ले नविकरण गरेका छन । पालिका क्षेत्रभित्र औद्योगिक व्यवसायहरु समेत संचालनमा रहेकोमा व्यवसाय कर लिनुपर्ने वक्यौता रहेको करदाताहरुको विवरण अभिलेख खुल्दैन । उद्न बाँकी आम्दानीको आयगत लगत व्यवस्थित गर्नुपर्दछ ।

(वक्यौता रहेको करदाताहरुले पेश गर्नुपर्ने विवरण पेश गरी नसकेकोले वक्यौता रकम यकिन गर्न नसकेको पालिकाको भनाइ रहेको छ ।)

२६.७ **कर तथा शुल्क असुली** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

सि.नं.	शिर्षक नम्बर	आय शिर्षक नाम	अनुमान	असुली	असुली प्रतिशत
आ.व.२०७९।८०					
१	११३१३	सम्पत्ति कर	२०००००००	१४७१६७३९	७३.५८
२	११३१४	भुमिकर/ मालपोत	६००००००	२१७०३२६	३६.१७
३	११३१७	घर / जग्गा बहाल कर	२५०००००	१०५११२६३.७	४२०.४५
४	१४२२१	न्यायिक दस्तुर	२००००	१६६००	८३.००
५	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	८५४४५२०	३४९७७४२.९८	४०.९४
६	१४२४३	सिफारिश दस्तुर	८००००००	५६०१५८७.०२	७०.०२
७	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५००००	२५९४००	५१८.८०
८	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	०	३१५६००	-
९	१४२४९	अन्य दस्तुर	१४१०००००	६७९८७८७.०४	४८.२२
१०	१४२५३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१७५०००००	८११२११३.०४	४६.३५
११	१४५२९	अन्य राजस्व	५०००००	१६७०००	-
जम्मा रु			७७२१४५२०	५२१६७१५८.७८	६७.५६
आ व २०८०/८१					
१	११३१३	सम्पत्ति कर	१८००००००	२२६८६३१३	१२६.०४
२	११३१४	भुमिकर/ मालपोत	६००००००	२१७५३२५.६५	३६.२६
३	११३१७	घर / जग्गा बहाल कर	४००००००	१४९४६०८७.८९	३७३.६५
४	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क	५००००००	२४१८७५३.४	४८.३८
५	१४२२१	न्यायिक दस्तुर	२००००	१४५००	७२.५०
६	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	८००००००	१४७२४३६६.७६	१८४.०५
७	१४२४३	सिफारिश दस्तुर	४००००००	४८५९४९०.१५	१२१.४९
८	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५०००००	१८४१००	३६.८२
९	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	०	२५३५००	-
१०	१४२४९	अन्य दस्तुर	१०००००००	३६८४५१७.०६	३६.८५
११	१४२५३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१३००१२००	१०७७४०६०.५८	८२.८७
१२	१४५२९	अन्य राजस्व	०	१४४०००	-
जम्मा रु			६८५२१२००	७६८६५०१४.४९	११२.१८
आ व २०८१/८२					
१	११३१३	सम्पत्ति कर	२०००००००	१६६७६९४०.६३	८३.३८
२	११३१४	भुमिकर/ मालपोत	३५०००००	२२६६४९७.१५	६४.७६
३	११३१७	घर / जग्गा बहाल कर	१२५०००००	१३१७६६७१	१०५.४१
४	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क	२५०००००	२५०४६७५.५८	१००.१९

५	१४२२१	न्यायिक दस्तुर	२००००	१३७००	६८.५०
६	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	६००००००	६१७९६५०.०२	१०२.९९
७	१४२४३	सिफारिश दस्तुर	६००००००	४५५५८७०.१९	७५.९३
८	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	४०००००	१५८८००	३९.७०
९	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	०	२१६०००	-
१०	१४२४९	अन्य दस्तुर	१४०५००००	१८६९२५९३.५१	१३३.०४
११	१४२५३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२४६१४५००	९५७१३९७.३१	३८.८९
१२	१४५२९	अन्य राजस्व	०	३२९०००	-
जम्मा रु			८९५८४५००	७४३४१७९५.३९	८२.९९

गत वर्षको असूलीको तुलनामा यस वर्ष सम्पत्ति कर बहाल कर व्यावसाय कर घटेको देखिन्छ। विभिन्न करदाताबाट रु. ९५७१३९७१- कर संकलन गरेता पनि पालिका भित्र रहेका करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क लिने गरेको छ। आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ।

२६.८ कम्प्युटर लेखा प्रणाली - पालिकाले राजश्वलाई नियमित र व्यवस्थित गर्न सांग्रिला सफ्टवेयर (कर संकलनको राजश्व प्रणाली) सफ्टवेयर प्रयोग गरेको देखियो। पालिकाबाट आर्जन हुने आम्दानीलाई सफ्टवेयर व्यवस्थित गरी रु. ७४३४१७९५.३८१- आन्तरिक आय रहेको विवरणबाट देखिएको छ। प्राविधिक विषयको कारण आम्दानीको सफ्टवेयर सिस्टमको परिक्षण गर्न सकिएन। सफ्टवेयरले देखाएको आम्दानीलाई आधार मानी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको भएतापनि सफ्टवेयर प्राविधिक विषय भएकोले सफ्टवेयरसंग सम्बन्धित जोखिम वा त्यसले पार्ने वा पारेको प्रभावबारे परिक्षणको सीमा भन्दा बाहिर रहेको छ। उक्त सफ्टवेयर राज्यको कानून अनुरूप र आर्थिक कारोबारलाई पारदर्शी तथा स्वच्छ तुल्याउन आर्थिक कारोबारको सुरक्षा, विश्वसनियता र आधिकारिकताका लागि प्रत्येक वर्ष IT Audit गराउनु पर्ने देखिन्छ। उक्त सफ्टवेयरहरू राज्यको कानून अनुरूप र आर्थिक कारोबारलाई पारदर्शी तथा स्वच्छ तुल्याउन विश्वसनियता र आधिकारिकताका विषयमा ध्यान दिनुपर्दछ।

२६.९ आय ठेक्का विवरण- मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को १५(३) मा दर्ता नभएको स्थानीय तह मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने वस्तुको बिक्री गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर असुल उपर गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले अनुसूची खण्डमा समावेश विवरण अनुसार आय ठेक्का लगाउँदा मूल्य अभिवृद्धि कर रु. ३६१११४।०० समेत सम्झौता बमोजिमको कवोल रकममा असुलीमा देखिएका व्यहोराहरू:

क्र स	ठेक्का विवरण	कवोल अंक	१० प्रतिशत छुटपछिको सम्झौता रकम
१	वडा नं ५ हाटबजार (हरिनारायण)	३०००१.५	२७००१.३५
२	वडा नं ४ हाटबजार (नजामुद्दिन मिया)	२०६२२५	१८५६०२.५०
३	वडा ३ हाटबजार (बिराज बराल)	२४१८१८.८७	२१७६३७
४	वडा नं २ हटिया गंगाचौक (हरेराम यादव)	४६२६७९	४१६४१२
५	वडा नं २ (हरेराम यादव)	४२०३०४.६५	३७८२७४.१५
६	कवाडी मालसामन पि एस पि सी कन्स्ट्रक्सन	५७५१०००	४६५१४२१.९७

क) उल्लेखित हाटबजारको वडा नं ३ र वडा नं ४ को हाटबजारको सम्झौता अनुसार १० प्रतिशत छुट एकमुष्ट सम्झौता भन्दा दुई दिन पछि मात्र राजश्व दाखिला गरेको भौचरबाट देखिएको छ। सम्झौताको परिपालना गर्नुपर्दछ।

ख) माथिको कवाडी मालसामान विक्री वितरण तथा उपयोग कर संकलन मिति २०८१/०७/२६ को निर्णयअनुसार बढी कवोल गर्ने रामधुनी निर्माण सेवा प्रा ली ले मू अ कर समेत रु ७२५७००० मा कवोल गरेको देखियो। पालिकाबाट मिति २०८१/०६/२० मा उक्त निर्माण सेवालाई सम्झौता गर्न नआउने कारण दोस्रो कवोलदाता पि ए पि सी कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्सलाई मिति २०८१/०७/२६

मा सम्झौता गर्न आउने पत्राचार गरेको देखिन्छ । रामधुनि निर्माण सेवा सम्झौता गर्न नआउनेले पालिकाबाट कवोल अंकको ५ % ले हुने रु ३६२८८० (दोस्रो पटकको) मात्र बिड बण्ड रकम पालिकाको खातामा दाखिला गर्ने मिति २०८१/०७/२७ को नेपाल बैंक लि विराटनगरलाई पत्राचार गरेको देखिन्छ । उक्त कवाडी मालसामानको ठेक्का लाम्दा पहिलो पटक मिति २०८१/२/२४ मा एक मात्र कबोलदाता रामधुनी निर्माण सेवाको कवोल अंक रु १०२२७६०० भएकोमा पहिलो पटक समेत सम्झौता गर्न नआएको कारण रु ५११३८१.५० विड वण्ड मिति २०८१/५/१९ मा मार्फत भएको देखिन्छ । यसरी दुई पटक सम्म मिति २०८१/२/२४ र मिति २०८१/७/२६ मा गर्ने तर सम्झौता गर्न नआउने रामधुनि निर्माण सेवालाई सार्वजनिक ऐन २०६३ को दफा ६३ (१)(ख) बमोजिम स्विकृतिको लागि छनौट भएको बोलपत्रदाता वा प्रस्तावदाता खरिद सम्झौता गर्न नआएमा ऐनको दफा ६३ (१) बमोजिम सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले एक देखि तीन वर्षसम्म कालो सूचिमा राख्न सक्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाबाट सम्झौता गर्न नआउने निर्माण सेवालाई कालो सुचिमा राख्ने सम्बन्धी कार्य नगरेको सेवालाई कालो सुचिमा राख्ने सम्बन्धी कार्य नगरेको र लेखि पठाएको छैन ।

ग) दोस्रो पटकको ठेक्कामा समेत रामधुनि निर्माण सेवा सम्झौता गर्न नआएको कारण पालिकाको मिति २०८१/०७/२६ को टिप्पणी आदेशको निर्णयानुसार पि ए पि सि कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्सले कबोल गरेको रकम रु ५७५१००० मा नियमानुसार सम्झौता गर्न मिति २०८१/०७/२६ मा पत्राचार गरी मिति २०८१/८/२ मा सम्झौता गरेको छ । सम्झौताको बुदा नं ३ मा स्विकृत ठेक्का कवोल अंक रु ५७५१००० (मू अ कर समेत) मध्ये सूचनामा उल्लेख भए बमोजिम एकमुष्टरुपमा जम्मा गरेमा १० प्रतिशत छुट दिने उल्लेख भएकोले रु ५७५१००० घटाइ हुन आउने रु ५१५७१००० (मू अ कर समेत) मा सूचनामा २०८१/०८/१२ गते देखी मात्र ठेक्का संचालन अवधि शुरु भएकोले ३० दिनको दामासाहीले हुने रु ५२४४७८ घटाई रु ४६५१४२१.९७ (मू अ कर समेत) मा सम्झौता गरेको छ । सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम उक्त कवाडी मालसामान विक्री वितरण तथा उपयोग सम्बन्धमा नेपाल सरकार र पालिकाबाट भएका निर्देशन परिपालना सम्बन्धमा अभिलेख राखेको देखिएन सम्झौताको परीपालना गर्नुपर्दछ ।

घ) पालिकाबाट कवाडी मालसामान विक्री वितरण तथा उपयोग कर संकलनको लागी रामधुनी निर्माण सेवाले कवोल गरेको पहिलो ठेक्काको रु १०२२७६३० को सम्झौता गर्न नआएको र दोस्रो पटकको कवोल अंक रु ७२५७००० को समेत सम्झौता गर्न नआएकोले रामधुनी निर्माण सेवाको पहिलो पटकको विड वण्ड रु ५११३८१.५ र दोस्रो पटकको विड वण्ड रु ३६२८५० गरी रु ८७४२३१.५ जफत गरेको रकम घटाउदा दोस्रो पटकको ठेक्कामा मात्र रु २२४२७२८.०३ र पहिलो पटकको ठेक्कामा रु ९७१६२४८.५ ले पालिकालाई प्राप्त हुने आय नोक्सानी परेको देखिन्छ । ठेक्का प्रतिस्पर्धामा भाग लिने तर कानुन बमोजिम सम्झौता नगरी पालिकाको आय संकलन कार्यलाई असहज बनाई राजश्व रकम गुम्न जाने स्थिति गर्नेलाई कानुन बमोजिम पालिकाबाट आवश्यक कारबाही हुनुपर्दछ ।

२६.१० **आय ठेक्कामा मूल्य अभिवृद्धि कर-** मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को १५(३) मा दर्ता नभएको स्थानीय तह मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने वस्तुको बिक्री गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर असुल उपर गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। अनुसूची खण्डमा समावेश विवरण अनुसार आय ठेक्का लगाउँदा मूल्य अभिवृद्धि कर रु.३६१११४।०० समेत सम्झौटा बमोजिमको कवोल रकममा छुट दिएकोले असूल गरी सङ्घीय सञ्चित कोष दाखिला गर्नु पर्ने रु.

क्र स	ठेका विवरण	कबोल अंक	१० प्रतिशत छुटपछिको सम्झौता रकम	हुनुपर्ने मू अ कर	घटी मू अ कर	दाखिला गर्नुपर्ने मू अ कर	कैफियत
१	वडा नं ५ हाटबजार (हरिनारायण)	३०००१.५	२७००१.३५	३४५१.५	३१०६.३५	३४५.१५	सम्झौता २०८१/०५/३१ र मिति २०८१/०५/३० मा राजश्व दाखिला रु ३४५.१५ मू अ कर घटी
२	वडा नं ४ हाटबजार (नजामुद्दिन मिया)	२०६२२५	१८५६०२.५०	२३७२५	२१३५२.५	२३७२.५	सम्झौता २०८१/०५/३० र मिति २०८१/०५/३० मा राजश्व दाखिला रु २३७२.५ मू अ कर घटी
३	वडा ३ हाटबजार (बिराज बराल)	२४१८१८.८७	२१७६३७	२७८१९.८७	२५०३७.८८	२७८१.९९	सम्झौता २०८१/०५/३१ र मिति २०८१/०६/२ मा राजश्व दाखिला रु २७८१.९९ मू अ कर घटी
४	वडा नं २ हटिया गंगाचौक (हरेराम यादव)	४६२६७९	४१६४१२	५३२२८.५६	४७९०५.८०	५३२२.७६	सम्झौता २०८१/०३/२३ र मिति २०८१/०३/२३ मा राजश्व दाखिला रु ५३२२.७६ मू अ कर घटी
५	वडा नं २ (हरेराम यादव)	४२०३०४.६५	३७८२७४.१५	४३५१८.२७	४८३५३.६३	४८३५.३६	सम्झौता २०८१/०५/३१ र मिति २०८१/०५/६ मा राजश्व दाखिला रु ४८३५.३६ मू अ कर घटी
६	कवाडी मालसामन पि एस पि सी कन्स्ट्रक्सन	५७५१०००	४६५१४२१.९७	५९५४५७	२५००००	३४५४५७	३४५४५७ दाखिला गर्न बाँकी
						३६१११४.७६	

असुल गर्नुपर्ने	३,६१,११४.७६
-----------------	-------------

२७ रोजगारीका लागी सीप परियोजना

दीगो तथा सम्मानित रोजगारीका लागी सीप परियोजना (ENSSURE) कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन २०८१/१८२ अनुसार आ.व. २०७९/८० मा छनौट भई सञ्चालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन गरी अनुगमन प्रतिवेदन तयारी गर्ने र कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि सम्पन्न

प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । दीगो तथा सम्मानित रोजगारीका लागी सीप परियोजना (ENSSURE) अन्तर्गत मनमोहन स्मृति पोलिटेक्निकसँग दीगो तथा सम्मानित रोजगारीका लागी सीप परियोजना दोस्रो अन्तर्गत २० जनाको लागि कार्यगत अभ्यास सहितको तह २ को प्रोफेसनल कम्प्युटर हार्डवेयर एण्ड नेटवर्क टेक्निसियन १६९६ घण्टाको तालिम २० जनाको लागी तालिम कार्यक्रम संचालन गर्न मिति २०७९/११/२५ मा सम्झौता गरी परियोजना कार्यक्रमको प्रगति एवं उपलब्धी तयार गरी प्रथम पक्षलाई बुझाउनुपर्ने साथै प्रशिक्षण शुरु भएदेखि प्रशिक्षार्थीको रोजगारीमा सहजिकरणसम्मको अनुगमन कार्यलाई निरन्तरता दिनुपर्ने उल्लेख छ । दीगो तथा सम्मानित रोजगारीका लागी सीप परियोजना (ENSSURE) अन्तर्गत कार्यगत अभ्यास सहितको तह २ को प्रोफेसनल कम्प्युटर हार्डवेयर एण्ड नेटवर्क टेक्निसियन १६९६ घण्टाको तालिम २० जनाको लागी मनमोहन स्मृति पोलिटेक्निकलाई रु.३२,६३,७५६, विद्यार्थीलाई कामको संसार चिनाउने ३ विद्यालय कर्मबिर मावि, नरग्राम मावि, र लक्ष्मी माविमा रु.६,९९,८१५ र कार्यक्रम समिक्षा, योजना निर्माण, तालिम संचालन, सेवा ईकाइ स्थापना, जनप्रतिनिधी र सरोकारवालासँग अभिमुखीकरण, सुपरीवेक्षण अनुगमन कार्यक्रममा रु.१५,०५,६२९ गरी जम्मा रु.५४,६९,२०० यस वर्ष खर्च भएको छ । २०८२ असार मसान्तसम्म भएको तालिम घण्टाको प्रगति प्रमाण पेश नभएकोले सम्झौताको प्रभावकारी सम्बन्धमा एकिन हुन सकिएन । विद्यार्थीलाई कामको संसार चिनाउने, कार्यक्रम समिक्षा, योजना निर्माण, तालिम संचालन, सेवा ईकाइ स्थापना, जनप्रतिनिधी र सरोकारवालासँग अभिमुखीकरण, सुपरीवेक्षण अनुगमन कार्यक्रम अनुसार सम्झौता प्रभावकारी बनाउनको लागी कार्यक्रमको अनुगमन कार्यलाई निरन्तरता दिई प्रभावकारी बनाउने र कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ ।

२८ शिक्षा तर्फ

२८.१ शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्ति - स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका २० सामुदायिक विद्यालयहरूको शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम, ठेगाना	शिक्षक दरबन्दी	पदपूर्ति	पदपूर्ति मध्येकरार	विद्यार्थी संख्या	शिक्षक विद्यार्थीअनुपात
१	नरग्राम मा वि टंकी	३६	३४	७	१३३२	१:३९
२	सरस्वती मा वि शिशवनी बडहरा	१८	१८	२	५४५	१:३०.
३	लक्ष्मी मा वि डंग्राहा	१७	१७	१	५७३	१:३३
४	जनप्रिय मा वि टंकी	१२	१२	०	३१५	१:२६
५	कर्मविर मा वि हात्तिमुडा	१८	१८	१	४८८	१:२७
६	नारायण मा वि सुक्चर	१४	१४	०	३२०	१:२२
७	मधुग्रामदेवता आधारभूत विद्यालय	७	७	२	२९७	१:४२
८	लिलाभक्ताराम आधारभूत विद्यालय	८	८	१	३९३	१:४९
९	देशकल्याण आधारभूत विद्यालय मुढेरी	८	८	१	२२९	१:२८
१०	सरस्वती सदन आधारभूत विद्यालय	११	११	०	४१२	१:३७
११	सर्वहितैषि आधारभूत विद्यालय	७	७	१	१३२	१:१९
१२	जनता आधारभूत विद्यालय	४	४	१	११५	१:२९
१३	गोकुवा आधारभूत विद्यालय	५	५	१	१२६	१:२५
१४	वि पि आधारभूत विद्यालय शिशवनी बडहरा	४	४	०	१३९	१:३४
१५	रामजानकी आधारभूत विद्यालय	२	२	०	४०	१:२०
	जम्मा	१७१	१६१	१८	५४५६	

उल्लेखित १५ वटा विद्यालयहरु ५४५६ जना विद्यार्थी रहेको विवरण बाट देखिन्छ। पालिका शिक्षा ऐन, २०८० बमोजिम शिक्षक तथा विद्यार्थी अनुपातका आधारमा दरबन्दी मिलान हुनुपर्दछ।

२८.२ **आन्तरिक स्रोतबाट शिक्षकको तलब भत्ता** – अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । स्वीकृत दरबन्दीभित्र नपरेका एवं विद्यालयले गत विगतदेखि नै आन्तरिक स्रोतबाट तलब भत्ता व्यहोरेका शिक्षकलाई विभिन्न १५ विद्यालयहरुलाई आन्तरिक स्रोतबाट रु ३८८०५०० तलब भत्ता भुक्तानी गरेको छ । विद्यार्थी शिक्षक अनुपातमा दरबन्दी मिलान गर्नुपर्दछ ।

सि नं.	कार्यक्रम	विद्यालयको नाम	रकम
१	३ वटा मदरसा लाई शिक्षक व्यवस्थापन निरन्तरता	मदरसातालिमुल, तजविदुल	२०००००
२	विगत वर्षबाट नै व्यवस्थापन गरिएका ७ वटा विद्यालयलाई कम्प्युटरशिक्षकको निरन्तरताका लागि प्रति शिक्षक प्रति महिना रु २००००/- का दरले १३ महिनाको तलब भत्ता	लिलाभक्ताराम आ.वि, सरस्वती सदन, लक्ष्मी मा वि, सरस्वती मा वि, नारायण मा वि, जनप्रिय मा वि, कर्मवीर मा वि	१८२००००
३	लक्ष्मी माध्यमिक विद्यालय प्लस टु (कक्षा ११-१२) शिक्षण सहयोगअनुदान	लक्ष्मी मावि	५५००००
४	नरग्राम माध्यमिक विद्यालय प्लस टु साइन्सतर्फ तथा अन्य विषय (कक्षा ११-१२) शिक्षण सहयोग अनुदान	नरग्राम मावि	६६८०००
५	कर्मवीर माध्यमिक विद्यालय प्लस टु (कक्षा ११-१२) शिक्षण सहयोगअनुदान	कर्मवीर मावि	४५००००
६	गोकुवा प्रा.वि. स्वयं सेविका शिक्षकको पारिश्रमिक अनुदान	गोकुवाआ.वि	१०००००
७	मन्टेश्वरी कक्षा संचालन	मधुग्रामदेवता आ.वि	९२५००
जम्मा			३८८०५००

२८.३ **बालविकास केन्द्र**- शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं.१.१.४.१ (१.१) अनुसार स्थानीय तहले सामुदायिक विद्यालयमा १ भन्दा बढी बालविकास केन्द्र भएमा अधिकतम २५ सम्म विद्यार्थी बराबर १ केन्द्र रहने गरी प्रत्येक विद्यालयमा न्यूनतम १ ओटा बालविकास केन्द्र हुने गरी बालविकास कोटालेई पुनर्नवितरण गर्ने र स्थानीय तहले विद्यालय र विद्यालयसँग मातृसम्बन्ध स्थापना गरी सञ्चालनमा रहेका प्रारम्भिक बालविकास शिक्षकको पारिश्रमिक प्रति महिना रु.१०००० का दरले १२ महिना र चाडपर्व खर्चका लागि विद्यालयको खातामा निकास दिने व्यवस्था छ । तपसिलको विद्यालयमा रहेका बालविकास केन्द्र EMIS मा उल्लेख भएका विद्यार्थी संख्या अनुसार २५ जनासम्म भएको विद्यालयमा १ केन्द्र रहने गरी कोटा वितरण गर्नुपर्नेमा २५ जना भन्दा कम भएको विद्यालयमा २ जना र ५० जनासम्म भएको विद्यालयमा ३ जनाको कोटाको दरले प्रति केन्द्र पारिश्रमिक रु.१३०००० निकास गरिएको छ । बढी बालविकास केन्द्र कोटा कायम गरी ३ विद्यालयलाई रु.१३०००० का दरले रु.३९०००० भुक्तानी भएको छ । विद्यालय मर्ज भएको भएको कारण बढी बालशिक्षक रहन गएको पालिकाको भनाई रहेको छ । कार्यविधिको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

सि.नं.	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी संख्या (ECD)	भएको बालशिक्षक	पाउने बालशिक्षक	बढी बालशिक्षक	रकम
१	श्री जनप्रिय माध्यमिक विद्यालय-३	२३	२	१	१	१३००००
२	श्री लक्ष्मी माध्यमिक विद्यालय-३	४३	३	२	१	१३००००
३	श्री सरस्वती माध्यमिक विद्यालय-३	४९	३	२	१	१३००००
	जम्मा					३९००००

२८.४ **निःशुल्क शिक्षा** - नेपालको संविधानको अनुसूची ८ अनुसार आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा स्थानीय तहको अधिकारको सूची अन्तर्गत रहेको देखिन्छ । अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा २७ मा निजी लगानीका विद्यालयले प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षा देखि बाह्र कक्षा सम्मका कूल विद्यार्थी संख्या अनुसार पाँचसय जनासम्म, पाँचसय देखि आठसय जनासम्म र आठसय भन्दा बढी विद्यार्थी संख्या भएका विद्यालयले क्रमशः कम्तीमा दश, बाह्र र पन्ध्र प्रतिशत विद्यार्थीलाई निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्न स्थान आरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम १५१ मा संस्थागत विद्यालयले गरीव, अपाङ्ग, महिला, दलित र जनजाति विद्यार्थीलाई छात्र वृत्ति उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था छ । यसर्थ आफ्नो क्षेत्रका २० विद्यालयको अनुगमन गरी यस्ता छात्रवृत्ति कार्यक्रमको कार्यान्वयनको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागि यसरी छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीको नाम, ठेगाना र रकम पालिकाको र सम्बन्धित विद्यालयको वेबसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

२८.५ **कक्षा ८ परीक्षा** - गाउँपालिका (शिक्षा) स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को दफा २ अनुसार यस ऐनको अधिनमा रही कार्यपालिकाले आवश्यकताअनुसार नियम, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउन सक्ने व्यवस्था छ । परीक्षा संचालनमा केन्द्राध्यक्ष, निरीक्षक भत्ता, उत्तरपुस्तिका परीक्षण, टेबलेशन, प्रश्नपत्र निर्माण, अनुगमन, डि-कोडिङ्ग, प्रश्नपत्र मोडरेसन जस्ता कार्यमा दर तथा, लागत निर्धारण तथा स्वीकृत नगरी प्रति कार्य/पटक रु.१००० का दरले भुक्तानी गरिएको छ । कक्षा ८ परीक्षा सञ्चालनमा रु.७३१११२ खर्च भएको छ । कार्यविधि तयार नगरी जुनसुकै किसिमको कार्यमा प्रति रु.१००० का दरले भुक्तानी गरिएको छ । कार्यविधि तयार गरेर मात्र खर्च गर्नुपर्दछ ।

२९ सामुदायीक सिकाइ केन्द्र-

शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं.२.७.१३.११ अनुसार सामुदायिक सिकाइ केन्द्रलाई सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान वार्षिक रु.३ लाख निकासा दिएको रकम मध्ये (६.७)(ख) अनुसार अनुदान रकमबाट सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार परिचालकको प्रमाणित हाजिरी अभिलेख हेरी मासिक रु.१०००० का दरले १२ महिनाको पारिश्रमिक र चाडपर्व खर्च बैंकमार्फत भुक्तानी गर्ने व्यवस्था छ । सहकार्य सामुदायिक सिकाइ केन्द्रलाई वार्षिक निकासा रु.३००००० मध्ये परिचालक श्री शिवमाया गिरीलाई निजको खातामा नपठाई बुझ्नेको भरपाईको आधारमा रु.१३०००० पारिश्रमिक खर्च जनाएको देखिन्छ । कार्यविधि विपरित परिचालकको बैंकखातामा नपठाई बुझ्नेको भरपाईको आधारमा खर्च लेख्नु नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	१,३०,०००
--------------	----------

३० विद्यालय बेन्च मर्मत (112-2082-03-20):

(शिक्षा) सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १३ (५) अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै मालसामान मर्मत सम्भारको लागत अनुमान तयार गर्दा निकायमा त्यस सम्बन्धी विशेषज्ञ वा दक्ष कर्मचारी भए त्यस्तो कर्मचारीबाट र त्यस्तो कर्मचारी नभए त्यस्तो

काम गर्ने व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाबाट लागत अनुमान तयार गराउनुपर्ने व्यवस्था छ । कर्मबीर माध्यमिक विद्यालयको बेन्च मर्मतमा डोरहाजिरी ज्यालामा रु.६३००० मर्मत सामाग्री खरिद रु.९६८३२ गरी जम्मा रु.१५९८३२ खर्च भएको छ । मर्मत आदेश, मर्मत गर्नुपर्ने बेन्च डेस्कको लागत अनुमान तयार नगरी, प्राविधिक नापजाँच वेगर डोर हाजिरी र खरिद सामाग्री बिलको आधारमा मात्र भुक्तानी गरिएको छ । मर्मत आदेश, मर्मतको लागत अनुमान, र निर्मित सामाग्रिको प्राविधिक प्रतिवेदन वेगर गरिएको भुक्तानी नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	१,५९,८३२
--------------	----------

३१ सिप विकासका लागि परियोजना तालिम (107-2081-10-11):

(सशर्त) अर्थ मन्त्रालयको कार्यसंचालन निर्देशिका २०८१ को अनुसूचि ११ को सि.नं. १९.४ मा तालिम केन्द्र बाहेक अन्य निकायबाट गाउँपालिकामा सञ्चालित तालिमको लागी मापदण्ड तोकिएको छ । श्री कर्मबीर माध्यमिक विद्यालयले सञ्चालन गरेको सिप विकासका लागि परियोजना तालिममा २ समुह * ६ सत्र * २ जना सहजकर्ताका दरले २४ जनाको रु.९००० का दरले २१६०० स्वीकृत भएको छ । तालिम संचालनमा ४७ जना सहभागी र एउटामात्र समुह रहेको सहभागी तथा सहजकर्ताको उपस्थिती हाजिरीमा देखिन्छ । एक वटामात्र समुह संचालनमा जम्मा खर्च रु.५१९६० भएको देखिन्छ । दुई समुह बनाई संचालन गरिने तालिममा एउटा मात्र समुह संचालन भएको देखिएकोले एक समुहको खर्च रु.२१६०० को करकट्टी पछिको असुल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	१८,४६०
-----------------	--------

३२ कृषि बिउ तथा सामाग्री खरिद

प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सशर्त वित्तिय हस्तान्तरित कृषि विकास कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१ को दफा ७ मा माग संकलन गर्ने, दफा ८ मा लाभग्राही छनौट गर्ने, दफा ९ मा लाभग्राहीलाई सम्झौता गरी सोही अनुसार अनुदान रकम उपलब्ध गराउने र दफा ११ मा सम्झौता अनुसार कार्य भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । विउविजन सामाग्री आवश्यक पर्ने व्यक्ति/संस्थाको निवेदन, वडा कार्यालयको सिफारिस समावेश गरेको तर आर्थिक विकास शाखाले छनौट गरेको निर्णय वेगर खर्च गरिएको छ । निवेदकको माग संकलन तथा वडा सिफारिस तथा सामाजिक विकास शाखाको निर्णयको आधारमा वितरण गर्नुपर्दछ ।

सि.नं.	गो.भौ. नं. र मिति	खर्च विवरण	मूल्य रु.
१	२-०८१।९।१२	गहु-५५२० के.जि., तोरी बिउ -७०० के.जि.	६९१८००
२	४-०८२।२।११	तरकारी बीउ-८८८० पकेट	३०९९९०
३	७-०८२।३।४	धानको बीउ-१९६२० के.जि.	१७९७०००
४	२०-०८१।१२।२६	घासको बिउ-२२५० के.जि.	३६५०००
	सशर्त		००
५	१७०-०८२।१।१४	धानको बीउ-३०० के.जी.	५८१४५६
६	२६७-०८२।३।९	मोटर, राइस मिला कृषि औजार खरिद	६९४०३६
		जम्मा	४४३९२८२

३३ स्वीकृत कार्यक्रम र खर्च

३३.१ स्वीकृत कार्यक्रम भन्दा फरक खर्च - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ अनुसार सरकारी रकमको खर्च गर्दा बजेट र कार्यक्रमको सिमाभित्र रही गर्नुपर्ने र नियम ४१(क) अनुसार विनियोजन ऐन बमोजिम सेवा तथा कार्यमा खर्च गर्न विभिन्न शिर्षकमा स्वीकृत भएको रकम सो सेवा तथा कार्यको निमित्त स्वीकृत सिमा भित्र रही अधिकार प्राप्त अधिकारीले सरकारी रकम खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँसभाबाट स्वीकृत कार्यक्रममा भन्दा फरक खर्च शिर्षकको कार्यक्रममा कार्यपालिका/गाउँसभाबाट

स्वीकृत नगरी रु.९७२४४८/- खर्च गरिएको छ । स्वीकृत कार्यक्रमबाट फरक कार्यक्रममा कार्यपालिका/गाउँसभाबाट स्वीकृत नगरी खर्च गरेको नियमसम्मत नदेखिएको रु.

सि.नं.	गो.भौ. नं. र मिति	खर्च विवरण	स्वीकृत शिर्षक	खर्च भएको शिर्षक	रकम
१	३६-०८१।६।२	४ न. वडा कार्यालयको स्वयंसेविका शिक्षक ज्याला	करार सेवा शुल्क (२२४१३)	पारिश्रमिक (२११११)	३७३३३
२	१७-०८१।८।२७ (गापा शिक्षा)	राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता	छात्रासँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम	राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड	१०००००
३	११७-०८१।१२।१३ (गापा स्वास्थ्य)	नेटवर्किङ्ग तथा वाटरप्युरी फायर जडान कार्य	स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम	नेटवर्किङ्ग तथा वाटरप्युरी	३९१११५
४	७५५-०८२।३।१८	सखुवाटोकी रिटेनिङ्ग वाल निर्माण	आधारभुत तालिम	सखुवाटोकी रिटेनिङ्ग वाल निर्माण	१९४०००
५	५६४-०८२।१।२६	विद्यालयको लागी सर्ट पेन्ट खरिद	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	सर्ट पेन्ट खरिद कार्य	२५००००
		जम्मा			९७२४४८

अनियमित भएको	९,७२,४४८
--------------	----------

३३.२ स्वीकृत कार्यक्रम भन्दा फरक विषयमा खर्च - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायीत्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ अनुसार सरकारी रकमको खर्च गर्दा बजेट र कार्यक्रमको सिमाभित्र रही गर्नुपर्ने र नियम ४१(क) अनुसार विनियोजन ऐन बमोजिम सेवा तथा कार्यमा खर्च गर्न विभिन्न शिर्षकमा स्वीकृत भएको रकम सो सेवा तथा कार्यको निमित्त स्वीकृत सिमा भित्र रही अधिकार प्राप्त अधिकारीले सरकारी रकम खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको गाउँसभाबाट स्वीकृत स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा विनियोजित रकम सो कार्यक्रममा खर्च नगरी फरक खर्च शिर्षक खरिद तथा निर्माण लगायतका कार्यक्रममा रु.२५,२०,७००/- खर्च गरिएको छ । स्वीकृत कार्यक्रम भन्दा फरक खर्च शिर्षक कार्यक्रममा कार्यपालिका/गाउँसभाबाट स्वीकृत नगरी खर्च गरिनु नियमसम्मत नदेखिएको रु.

सि.नं.	गौ.भौ. नं. र मिति	खर्च विवरण	रकम
१	११७-०८१।१२।१३	१०बेड अस्पतालमा इन्टरनेट तथा वाटर प्यूरिफाइर जडान	३९१११५.००
२	१२३-०८१।१२।२७	पाइप खरिदकार्य	९८७६७.००
३	१२५-०८१।१२।३१	वडा नं. ६सुकचरअस्पताल निर्माण कार्य	९५००७०.००
४	१३१-०८२।१।३	लक्ष्मि सप्लायर्सबाटविभिन्न सामान खरिद	९११७८०.००
५	१३८-०८२।१।८	अस्पतालमाखानेपाईप जडानका लागि पाईप खरिद	४५६२६.००
६	१४९-०८२।१।२४	संलग्न १० बेड अस्पतालमा खानेपानीको बिजक	२४०१५.००
७	२१९-०८२।३।२५	विभिन्न मालसामान खरिद बिल	९९३२७.००
		जम्मा	२५२०७००

अनियमित भएको	२५,२०,७००
--------------	-----------

३३.३ (713-2082-03-13):

फरक कार्यक्रममा खर्च- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ५१(१) अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले यस ऐन बमोजिम राख्नुपर्ने प्रत्येक कारोबारको विवरण स्पष्ट देखिने गरी प्रचलित कानूनले तोके बमोजिमको रीत पुर्याई लेखा तयार गरी

अद्यावधिक राख्नुपर्ने र नियमावली २०७७ को ३९(५) अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा खर्च पुष्टी गर्ने बिल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ । मन्टेश्वरी कक्षा संचालन र ट्राफिक जनचेतना कार्यक्रमको लागी स्वीकृत बजेटबाट वडा नं. २ कार्यालयले कंक्रीट पोल-१०० थान, जाली- ३०८ के.जि. खरिद र डोरहाजिरी ज्यालामा भएको खर्च रु.१०७८६९ श्री रेवती नारायण चौधरीलाई भुक्तानी गरिएको छ ।उक्त खरिद गरिएका सामाग्री प्रयोग भएको प्राविधिक प्रतिवेदन तयार नगरेको, सम्बन्धित आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी नगरेको र स्वीकृत कार्यक्रम भन्दा फरक कार्यक्रममा खर्च गरेको छ ।यसरी तोकिएको कानुनी प्रक्रिया पुरा नगरी गरिएको भुक्तानी नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	१,०७,८६९
--------------	----------

३४ बिजक तथा वितरण प्रमाण

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ५१(१) अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले यस ऐन बमोजिम राख्नुपर्ने प्रत्येक कारोबारको विवरण स्पष्ट देखिने गरी प्रचलित कानूनले तोके बमोजिमको रीत पुर्याई लेखा तयार गरी अद्यावधिक राख्नुपर्ने र नियमावली २०७७ को ३९(५) अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा खर्च पुष्टी गर्ने बिल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ । निम्नानुसार विभिन्न भौचरबाट मालसामानहरु तथा सेवा खरिद गरी रु.२७६८७९७ भुक्तानी गरीएको छ । खरिद गरिएका सामाग्रीहरु वितरण गरेको वा सम्बन्धित संस्थाको सम्पत्तिमा देखिने गरि जिन्सी दाखिला गरेको तथा जडान भएको प्राविधिक प्रतिवेदन प्रमाण संलग्न नभएकोले प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

सि.नं.	गो.भौ. नं. र मिति	विवरण	मूल्य रु.
१	१३-०८१। ६।२१	वडा नं. २ को जर्सी-२०, मोजा-२०, ब्याट-२०, सिल्डकप-१, मेडल-४०, ग्लोभ्स-२, खादा-१००, मायाको चिनो-२०, फुटवल-२०, नेट-२, फल्यारा-१, बोर्ड-१, बुट-२० थान खरिद गरेकोमा खेलकुद कार्यक्रम संचालन, सहभागीको उपस्थिती, वितरण गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	१६६९०१
२	१८-०८१। ६।२१	वडा नं. ६ ले सञ्चालन गरेकोमा फुटवल खेलकुद कार्यक्रम संचालन, सहभागीको उपस्थिती, खेलकुद सामग्री वितरण गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	१५००००
३	२०६-०८१। ८।१२	राष्ट्रिय बिमा कम्पनी लिमिटेडलाई ३२ थान सवारी साधनको तेस्रो पक्ष बिमा वापत रकम भुक्तानी भएकोमा बिमा गरेको तथा विजक प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	१३८४३२
४	२०७-०८१। ८।१३	राजस्व व्यवस्थापन सम्बन्धी सफ्टवेयर EDMS नविकरणशुल्क GEOSOFT Technology PVT. लाई भुक्तानी गरेकोले सफ्टवेयर खरिद सम्झौता तथा नविकरण प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	५९९२७५
५	२९७-०८१। ९।२१	भोजपुर चैनपुर ट्रेडिङ कम्पनीबाट खरिद नरसिंह-२, दमाहा-१, ट्याम्को-१, सनाई-२, झ्याम्टा-१, बामताल-१ ढोलक-१ खरिद गरेकोमा वितरण गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	१६९५८०
६	११२-०८१। ७।४	रेनुका ट्रेड लिंकलाई सडकवत्ति खरिद वापत भुक्तानी गरिएकोले उक्त बत्ति जडान भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	६०४२१४
७	१८६-०८१। ८।५	वडा नं.७ को सबै टोलमा विद्युतिय जडान सामग्री एलइडी लाइट ५० थान खरिद वापत कन्स्ट्रक्सन सप्लाइ नेपाल प्रा.लि. लाई भुक्तानी गरिएकोले उक्त बत्ति जडान भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	१५००००
८	३११-०८१। ९।२९	रेनुका ट्रेड लिंकलाई सडकवत्ति खरिद वापत भुक्तानी गरिएकोले उक्त बत्ति जडान भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	२४९९६७
९	८०५-०८२। ३।२४	३ नं वडाको रामजानकी मन्दिर संचालक समितिको खातामा अक्षयकोष खडा गर्ने रकम भुक्तानि गरिएकोले अक्षयकोष प्रस्तावना, संचालन कार्यविधी प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	१०००००
१०	६५२-०८२। २।२६	वडा नं.१ को सबै टोलमा विद्युतिय जडान सामग्री खरिद वापत भुक्तानी गरिएकोले उक्त बत्ति जडान भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	३९५४२८
११	६१८-०८२। २।१२	वडा नं.१ को सबै टोलमा विद्युतिय जडान कार्य वापत मे परवेजलाई भुक्तानी गरिएकोले उक्त बत्ति जडान भएको प्राविधिक प्रतिवेदन प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	४५०००
जम्मा			२७६८७९७
प्रमाण पेश नगरेको			२७,६८,७९७

३५ बिरुवा रोपण कार्य (767-2081-03-20):

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ अनुसार खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा करारको शर्त बमोजिम प्राविधिक नापजाँच गरी नापी किताबमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । जिल्ला बन कार्यालयबाट प्राप्त भएका अशोक, धुपीका ११०० विरुवा सडक र नहरको दायाबाया साइडमा लगाउन ७६५ के.जी. छड, २२ लि. प्राइमर रङ्ग, तार, जाली, बास, हजारौ डोरहाजिरको बिलको

आधारमा कार्यको प्राविधिक प्रतिवेदन वेगर रु.३००००० उमेश भट्टराईलाई भुक्तानी गरिएको छ । उक्त खरिद गरिएका मालसामानहरू लागत अनुमान, कार्य तथा विरुवा रोपणको प्राविधिक प्रतिवेदन तयार नगरी भुक्तानी गरिनु नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	३,००,०००
--------------	----------

३६ ठेक्का नं. BGRM/MOR/NCB/WORKS- 03/2081/082

सङ्घीय सरकार समपूरक, प्रदेश सरकार समपूर अनुदान तथा पालिकाबाट संघीय सरकार,प्रदेश स्तरीय र वडास्तरीय स्वीकृत कार्यक्रम अर्न्तगत टंकीचोक देखि मिलनचौक देखि बाँसवारी चौकसम्म नाला तथा सडक निर्माण वडा नं. १ मधुग्राम स्कूल उत्तर पटुवारी टोल जाने बाटो कालोपत्रे वडा नं. २ वोध नारायण विश्वासको घर देखि मुस्लिम टोलसम्म सडक कालोपत्रे वडा नं.०२, गोकुवा नहर चौक पूर्व खट्टा सम्मको सडक स्तरोन्नति र खानेपानी जाने सडक कालोपत्रे वडा नं.३ र गोकुवा पूर्व वाटोमा नाला निर्माण वडा ३ मा कालोपत्र तथा नाला निर्माण गर्ने कार्यको लागि कुल लागत अनुमान रु. ३,५१,९५,९८० स्वीकृत भई ठेक्का व्यवस्थापन भएकोमा निर्माण व्यवसायी अनिको/ तुलसा जे.भी. विराटनगर- ५ साँग २०८२ जेठ मसान्तसम्म कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०८१।१२।३ मा मूल्य अभिवृद्धि कर समेत रु. ३,३१,३१,५८९।१८ मा खरिद संझौता भएको देखियो ।सो सम्बन्धमा सम्बन्धमा देखिएका थप बेहोरा निम्नानुसार छन् :

३६.१ **फरक नमर्सको प्रयोग** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० बमोजिम सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको लागत अनुमान स्वीकृत नमर्स तथा स्वीकृत जिल्ला दररेटको आधारमा तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।यो बर्ष कार्यान्वयनमा ल्याएका सडक सम्बन्धी कार्यको लागि गाउँपालिकाको छुट्टै नमर्स स्वीकृत भएको देखिएन । यसरी आफ्नो छुट्टै नमर्स नभएको अवस्थामा सोही कार्य गर्ने विशिष्टिकृत निकायको नमर्स प्रयोग गर्नुपर्नेमा सो नगर्दा पालिकाले यो बर्ष कार्यान्वयन गरेका आयोजनाको सडक सम्बन्धी कार्यमा सडक विभागबाट स्वीकृत नमर्सको प्रयोग नगरी DOLI को नमर्स प्रयोग गर्दा निम्न कार्यहरू Sub Base, Prime Coat, Tack Coat र Asphalt Concrete मा निम्नानुसार बढी दर कायम गरी बढी लागत अनुमान तयार गरेको नियम सम्मत नदेखिएको रु.

आइटम	DoR अनुसार दर	DOLI अनुसार दर	DoR र DOLI को फरकदर	परिमाण	रकम
Asphalt Concrete	२५११९.०२	२५९५५.३९	८३६.३७	३०४.९४	२५४२०६
Prime coat	१९२.१८	२५०.७३	५८.५५	६५८२.०४	३८५३७८
Tack Coat	१८५.५३	२५०.७५	६५.१९	४५७४.७४	२९८२२७
जम्मा					१०३७८७७

अनियमित भएको	१०,३७,८७७
--------------	-----------

३६.२ **समानुपातिक कम कट्टी** - कोशी प्रदेश समपूरक अनुदान सम्बन्धी (दोश्रो संशोधन) कार्यविधिको दफा ४ बमोजिम प्रदेश सरकार र नगरपालिका बीच लागत सहभागीता प्रदेश सरकारको ६५ र नगरपालिकाको ३५ को समपूरक अनुदान साझेदारीमा संचालन भएकोमा यो वर्ष कुल खर्च रु.३,३१,१३,८९३।- खर्च लेखेकोमा प्रदेश सरकारबाट बेहोर्नु भन्दा रु. ७,५७,१५१/- बढी खर्च भएकोले प्रदेश सरकारलाई फिर्ता गरेको प्रमाण पेश हुनु पर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	७,५७,१५१
-------------------	----------

३७ बिज्ञापन खर्च

विज्ञापन (नियमन गर्ने) नियमावली, २०७७ (पहिलो संशोधन समेत) को नियम ६क.को उपनियम (२) मा सरकारी निकाय वा कार्यालयले सूचना तथा विज्ञापनको रकम भुक्तानी गर्दा सिधै सञ्चार माध्यम मार्फत कारोबार भएको भए सञ्चारमाध्यमले जारी गरेको विलबमोजिम तथा विज्ञापन एजेन्सीमार्फत विज्ञापन गरेको भए सञ्चार माध्यमले जारी गरेको विलको प्रतिलिपि सहित एजेन्सीको सेवा शुल्क खुल्ने बिलको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै कोशी प्रदेश आर्थिक ऐन, २०८१ को दफा १०(२) मा कुनै विज्ञापन वा सूचनालाई छापा, श्रव्य, दृश्य, बिद्युतीयमाध्यम, अनलाइन वा सामाजिक सञ्जाल लगायत माध्यम प्रयोग गरी विज्ञापन वा सूचनाको प्रसारण वा प्रकाशन गर्दा लाग्ने रकम सम्बन्धित सञ्चार माध्यम वा विज्ञापन एजेन्सीलाई भुक्तानी गर्दा मु.अ.कर बाहेकको रकममा ३ प्रतिशतका दरले विज्ञापन कर कट्टा गरी भुक्तानी गर्ने र त्यसरी कट्टा गरिएको रकम आफ्नो कार्यालय वा निकाय रहेको स्थानीय तहको बिभाज्य कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने उल्लेख छ । निम्न अनुसारको विज्ञापन खर्चमा ३ प्रतिशतले हुने रु. २८,९२१/-विभाज्य कोषमा दाखिला गरेको नदेखिएकोले विभाज्य कोषमा दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

क्र. सं.	कार्यक्रम/बजरी नं	गो भौ/मिति	भुक्तानी पाउने	भुक्तानी रकम(मु.अ.करबाहेक)	३ प्रतिशतले हुने रकम
१	गाँउपालिका पुँजिगत	६९/२०८१।९।१८	इष्टन एडभरटाईजिङ्ग	२९२५०	८७६
२	गाँउपालिका पुँजिगत	६९/२०८१।९।१८	कान्तिपुर मिडिया सर्भिस	३०७१२	९२२
३	गाँउपालिका पुँजिगत	९८/२०८१।१०।२०	रोजी एडभरटाईजिङ्ग	५२५००	१५७५
४	गाँउपालिका पुँजिगत	११४/२०८१।१०।२८	रोजी एडभरटाईजिङ्ग	४२०००	१२६०
५	गाँउपालिका पुँजिगत	१५५/२०८१।११।२३	युग पब्लिकेशन	७३५००	२२०५
६	गाँउपालिका पुँजिगत	२०५/२०८१।१२।१०	पानस मिडिया सर्भिस	५७३७५	१७२२
७	गाँउपालिका पुँजिगत	२०५/२०८१।१२।१०	कान्तिपुर मिडिया सर्भिस	३६३००	१०८९
८	गाँउपालिका पुँजिगत	२०५/२०८१।१२।१०	सहारा मिडिया	४४६२५	१३३९
९	गाँउपालिका पुँजिगत	२०५/२०८१।१२।१०	उत्सव मिडिया	६३०००	१८९०
१०	गाँउपालिका पुँजिगत	१९०/२०८१।१२।१०	रोजी एडभरटाईजिङ्ग	८८२००	२६४६
११	गाँउपालिका पुँजिगत	३२५/२०८२।२।२	इष्टन एडभरटाईजिङ्ग	६१२००	१८३६
१२	गाँउपालिका पुँजिगत	३२५/२०८२।२।२	रोजी एडभरटाईजिङ्ग	६३०००	१८९०
१३	गाँउपालिका पुँजिगत	३७७/२०८२।३।१८	युग पब्लिकेशन	१६२७५०	४८८३
१४	सशर्त संघीय पूँजीगत	२/२०८१।११।१३	रोजी एडभरटाईजिङ्ग	५४६००	१६३८
१५	सशर्त प्रदेश पूँजीगत	११/२०८२।०२।०४	रोजी एडभरटाईजिङ्ग	१०५०००	३१५०
जम्मा				९६४०१२	२८९२१

प्रमाण पेश नगरेको	२८,९२१
-------------------	--------

३८ ठेक्का नं. BGRM/MOR/NCB/WORKS- 04/2081/082

प्रदेश सरकार समपुर अनुदान तथा पालिकाबाट संघीय सरकार, प्रदेश स्तरीय र वडास्तरीय स्वीकृत कार्यक्रम अर्न्तगत वनरञ्जला आदिवासी चौकी सडक निर्माण, कोरिया चोक पूर्व अधुरो कालोपत्रे निर्माण सेवा, ढुंगाना कामद देखी स्वास्थ्य भवन अगाडी कालोपत्रे गर्ने काम, अधुरो अर्मिला शाहको घर देखि दक्षिण जाने वाटो / सरदारटोल जाने सडक कालोपत्रे गर्ने कार्य समेत ५ वटा योजनाको लागि कुल लागत अनुमान रु.२,३५,२६,९२६।५० लागत अनुमान स्वीकृत भई श्रीकृष्ण निर्माणसँग २०८२ जेठ मसान्तसम्म कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०८१।१२।३ मा मूल्य अभिवृद्धि कर समेत रु.२,३४,३४,३११।४५ मा खरिद संझौता भएको देखियो । सो सम्बन्धमा देखिएका थप बेहोरा निम्नानुसार छन् :

- ३८.१ **फरक नमर्सको प्रयोग** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० अनुसार सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको लागत अनुमान स्वीकृत नमर्स तथा स्वीकृत जिल्ला दररेटको आधारमा तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यो वर्ष कार्यान्वयनमा ल्याएका सडक सम्बन्धी कार्यको लागि गाउँपालिकाको छुट्टै नमर्स स्वीकृत भएको देखिएन । यसरी आफ्नो छुट्टै नमर्स नभएको अवस्थामा सोही कार्य गर्ने विशिष्टिकृत निकायको नमर्स प्रयोग गर्नुपर्नेमा सो नगर्दा पालिकाले यो वर्ष कार्यान्वयन गरेका आयोजनाको सडक सम्बन्धी कार्यमा सडक विभागबाट स्वीकृत नमर्सको प्रयोग नगरी DOLI को नमर्स प्रयोग गर्दा निम्न कार्यहरु Sub Base, Prime Coat, Tack Coat र Asphalt Concrete मा निम्नानुसार बढी दर कायम गरी बढी लागत अनुमान तयार गरेको नियमसम्मत नदेखिएको रु.

आइटम	DoR अनुसारदर	DOLI अनुसारदर	DoR रDOLI को फरकदर	परिमाण	रकम
Asphalt Concrete	२५११९.०२	२५९५५.३९	८३६.३७	३०८.८२	२५८२८७.७८३
Prime coat	१९२.१८	२५०.७३	५८.५५	८१५३	४७७३५८.१५
Tack Coat	१८५.५३	२५०.७५	६५.२२	४६३२	३०२०९९.०४
जम्मा					१०३७७४४.९७

अनियमित भएको	१०,३७,७४५
--------------	-----------

३८.२ **समानुपातिक कम कट्टी** - कोशी प्रदेश समपुरक अनुदान सम्वन्धी (दोश्रो संशोधन) कार्यविधिको दफा ४ वमोजिम प्रदेश सरकार र नगरपालिका बीच लागत सहभागीता प्रदेश सरकारको ६५ र नगरपालिकाको ३५ को समपुरक अनुदान साझेदारीमा संचालन भएकोमा यो वर्ष कुल खर्च रु. ६७,८५,८७८/१७ खर्च लेखेकोमा प्रदेश सरकारबाट ६५ प्रतिशत हुने रु.४४,९०,८२९/- बेहोर्नु पर्नेमा रु.४८,५०,०००/- खर्च भएकोले रु. ४,३९,९७९/- प्रदेश सरकारलाई फिर्ता गरेको प्रमाण पेश हुनु पर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	४,३९,९७९
-------------------	----------

३९ ठेक्का नं.०१।२०८०।८१

गंगा चोक देखि पूर्व भुपेन राईको घर हुदै नहर सम्म सडक निर्माण, टंकी चोक मिलन चोक हुदै वडा नं. १ को सिमाना सम्म नाला निर्माण तथा कालोपत्रे, १ नं. वडा सिमाना बाटो कालोपत्रे, आदर्श चोक पश्चिम १ नं. वडा सिमाना बाटव कालोपत्रे बुढीगंगा गा.पा. वडा नं. २ को टंकी चोकबाट सरदार टोल हुदै अमाही बुढीखोला सम्म सडकमा एजिङ्ग सहित कालोपत्रे, बगबोन देखि बाईपास सम्म अधुरो कालोपत्रे निर्माण ठेक्का नं.०१।२०८०।८१ को निर्माण कार्य मिति २०८०।१।०२।३२ मा सम्पन्न गर्ने गरी निर्माण व्यवसायी श्री हिमालयन पिहु/राज जे.भि.सँग रु.४,३८,८४,०५९.७५ को निर्माण कार्य २०८०।१।०२।२४ मा कायदेशि दिएको देखियो । निर्माण व्यवसायीले गत आर्थिक वर्ष २०८०।०८।१ मा रु.१,४२,९२,५८६.४१ भुक्तानी भएकोमा यो वर्ष रु.२,५३,८३,६९१।५९ समेत जम्मा रु.३,९५,९८,२७८।०७ भुक्तानी भई कार्य सम्पन्न भएको छ । सो सम्वन्धमा देखिएका थप बेहोरा निम्न छन्

३९.१ **म्याद थप**- उक्त निर्माण कार्यको सुरु म्याद मिति २०८०।१।०२।३२ भएकोमा म्याद थप भई २०८१।८।३० भएको देखियो । तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न नगरेको कारण पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति रु. १७,३०,३०१/०० हर्जना लगाई कार्य सम्पन्न गरेको छ । निर्माण व्यवसायीलाई तेस्रो रनिङ्ग विल भुक्तानी गर्दा दोश्रो विलमा १०१ घन मिटरको BOQ दर रु.२,८२५/- को रु. २८५,३२५/- वढी भुक्तानी भएको तेस्रो विलमा कट्टी गरी भूक्तानी दिएको देखियो । निर्माण व्यवसायीबाट भएको कामको नापचाँज गर्दा वास्तविक नापी गरेर मात्र भुक्तानी हुनुपर्दछ ।

३९.२ **भेरिएशन स्वीकृति** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ (संशोधन समेत) को नियम ११७ को (२क) मा निर्माण कार्यको हकमा कम्तीमा नब्बे प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको र आयोजनाको उद्देश्य अनुरूप सो निर्माण कार्य कम्तीमा प्रयोग वा संचालनमा आएको अवस्था भएमा र सम्वन्धित निर्माण व्यवसायीले अनुरोध गरेमा सार्वजनिक निकायले कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । उक्त निर्माण कार्य रु.४,३८,८४,०५९.७५ मा संझौता भएकोमा रु.३,९५,९८,२८७।०७ अर्थात रु. ४२,८५,७७२।६९(९.७७ प्रतिशत) कममा कार्य सम्पन्न गरेको छ । निर्माण व्यवसायीसँग भएको समझौता वमोजिम BOQ मा भएको परिमाण अनुसार कामको भेरिएशन स्वीकर्त नगरी कार्य स्वीकार गरेको देखियो । घटी कार्य हुनुको कारणको प्राविधिक पुष्ट्याई सहित भेरिएशन स्वीकृत गरेको प्रमाण पेश हुनु पर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	४२,८५,७७३
-------------------	-----------

३९.३

कार्य सम्पादन जमानतको म्याद - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० बमोजिम सम्झौता बमोजिमको अवधि भित्र सम्पन्न हुन नसकेका वा काम सम्पन्न हुन सक्ने अवस्था नदेखिएका खरिद सम्झौताका हकमा त्यस्ता आयोजनाको निर्माण व्यवसायीले पेश गरेको कार्यतालिका बमोजिमको कुन कुन काम के कस्तो कारणले हुन नसकेको हो सोको पुष्ट्याई र कार्य सम्पन्न गर्न लाग्ने अवधि खुलाइ संशोधित कार्यतालिका तथा म्याद थपको उक्त कार्य सम्पन्न गर्न लाग्ने वास्तविक थप अवधि, कार्यसम्पादन जमानत, बिमा र पेशकी सम्बन्धी जमानतको अवधि कायम रहेको सुनिश्चित गरी बोलपत्र स्वीकृत गर्ने अधिकारीले म्याद थप गर्नुपर्ने र कार्य सम्पादन जमानतको म्याद ठेक्का संझौताको म्याद सकिने मितिले त्रुटी सच्याउने अवधिसम्मको हुनुपर्ने व्यवस्था छ । निर्माण व्यवसायीले तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न नगरेको कारण हर्जना लगाई मिति २०८२।२।२९ मा जाँपजाच गरी कार्य स्वीकार गरेको देखियो । निर्माण व्यवसायीले पेश गरेको रु.२१६१३९५ /- प्राइम बैंक लिमिटेडको ग्यारेण्टी नं 02-24- 003PB को म्याद २०८२ पौष मसान्तसम्म मात्र रहेकोले त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि २०८३ असार २८ म्याद थप भएको बैंक जमानतको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	२१,६१,३९५
-------------------	-----------

४० ठेक्का नं.०४।२०७९।८० (डङ्ग्राह सिस्वानी वडहरा खानेपानी योजना वडा नं.६ र ७)

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ (संशोधन समेत) को नियम ११७ को (२क) मा निर्माण कार्यको हकमा कम्तीमा नब्बे प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको र आयोजनाको उद्देश्य अनुरूप सो निर्माण कार्य कम्तीमा प्रयोग वा संचालनमा आएको अवस्था भएमा र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले अनुरोध गरेमा सार्वजनिक निकायले कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । डङ्ग्राह सिस्वानी वडहरा खानेपानी योजना वडा नं.६ र ७ निर्माण कार्यको निर्माण कार्यका लागि मिति २०८१।०६।१५ मा सम्पन्न गर्ने गरी निर्माण व्यवसायी श्री शशिधर-काविल जे.भि.सँग सम्झौता भई रु.३,२९,८४,११३.१३ मा सम्पन्न गर्नुपर्ने गरी मिति २०८०।०१।०८ मा कार्यदिश दिएकोमा गार्ड हाउस निर्माणको लागि भेरिएशन गरी संशोधित संझौता रकम रु. ३,६२,८०,४३६।७१ कायम भएकोमा गत वर्ष छैटौँ रनिङ्ग विल सम्म रु.२,६५,५१,४९.७० भुक्तानी भएकोमा यो वर्ष सातौँ र आठौँ रनिङ्ग विल को रु. ७६,९८,१८०/- समेत जम्मा रु.३,४२,४७,८०७।०६ भुक्तानी भएको छ । निर्माण व्यवसायीले संझौता भन्दा रु. २०,३१,७२४/- (५.६०) अर्थात रु. ३,४२,४७,८०७।०६ घटीमा उक्त निर्माण कार्य सम्पन्न गरेको छ । घटी काम भएको कारण र प्राविधिक पुष्ट्याई वेगर कार्य सम्पन्न गरेको देखिएकोले प्राविधिक पुष्ट्याई सहित भेरिएशन स्वीकृत भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	२०,३१,७२४
-------------------	-----------

४१ डंग्राहा कमलपुर खानेपानी संस्था बिउपूँजी (१४४/२०८१/११/०९)

डंग्राहा कमलपुर खानेपानी संस्थाको लागि संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना अन्तर्गत उपभोक्ता समितिबाट ३० प्रतिशत रकम जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था भएको भनी खानेपानी संस्थाको माग अनुसार मिति २०८१।५।१७ मा बसेको कार्यपालिकाको ५० औं बैठकको निर्णयको नं.९ वाट रु. ८५,००,०००/- कार्यविधि तयार गरी बिउपूँजीको रुपमा उपलब्ध गराउने निर्णय भएको देखियो । कार्य विधि बमोजिम संस्था र पालिका बीच मिति २०८१।१०।१० मा संझौता गरेको छ । संझौता वमोजिम पालिकाले उपलब्ध गराएको रकम खानेपानी संस्थाले खानेपानीको विकासका लागि मात्र प्रयोग गर्नपर्ने, दोस्रो पक्षले हरेक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिना भित्र बार्षिक रुपमा लेखा परीक्षण गरी सो प्रतिवेदनको एकप्रति गाउँपालिकामा बुझाउनु पर्ने उल्लेख भएकोमा संस्थाले लेखापरीक्षण प्रतिवेदन बुझाएको हालसम्म लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश गरेको देखिएन, डंग्राहा कमलपुर खानेपानी संस्थाले बुढीगंगा गाउँपालिकाको वीउपूँजी कोष संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८१ बमोजिम न्यूनतम ५ प्रतिशतका दरले अनिवार्य फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था उल्लेख छ । पालिकाले हालसम्म कुनै विउपूँजी कोषको अभिलेख छुट्टै राखेको देखिएन, दोस्रो पक्षले निर्धारित १५ पन्ध्र वर्ष भित्र सम्पूर्ण रकम फिर्ता नगरे संस्थाका पदाधिकारीहरुबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिने व्यवस्था रहेको छ, कार्यविधिको नियम ३ वमोजिम बुढीगंगा गाउँपालिकामा विउँकोष खाता छुट्टै खाता खोली रकम जम्मा गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सो वमोजिमको खाता खोलेको देखिएन । संझौता वमोजिम विउपूँजी कोषको छुट्टै खाता खोली कार्यविधि वमोजिम भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	८५,००,०००
-------------------	-----------

४२ ठेक्का नं. BGR/MOR/NCB/W-03/2081/082 (दिनाभद्री मन्दिर निर्माण)

भेरिएशन स्वीकृति : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ (संशोधन समेत) को नियम ११७ को (२क) मा उपनियम १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निर्माण कार्यको हकमा कम्तीमा नब्बे प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको र आयोजनाको उद्देश्य अनुरूप सो निर्माण कार्य कम्तीमा प्रयोग वा संचालनमा आएको अवस्था भएमा र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले अनुरोध गरेमा सार्वजनिक निकायले उपनियम बमोजिम कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । उक्त कार्यको लागि निर्माण व्यवसायी आर्युस कन्ट्रक्सन तथा सप्लायर्ससँग मिति २०८२।३।१५ मा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी रु.१२,३१,१११/४५ को निर्माण कार्य मिति २०८२।१।१५मा संझौता भएकोमा रु.१०,९१,८२९/- (११.३१%) घटीमा कार्य सम्पन्न गरी कार्य स्वीकार तयार गरेको देखियो । संझौता भन्दा रु.१,३९,२८२/- घटीमा कार्य सम्पन्न गर्दा कम कार्य भएको कारणको भेरिएशन स्वीकृत भएको देखिएन । घटी कार्यको भेरिएशन स्वीकृत गरी कार्यको फरफराक गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	१,३९,२८२
-------------------	----------

४३ कार्यक्षेत्र भन्दा बाहिरको कार्यक्रम

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले उपयोगिता सिर्जना हुने गरी अधिकतम प्रतिफल दिने कार्यक्रम छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । देहाय बमोजिमका कार्यक्रममा रु. ७७७६७९/- भुक्तानी दिएको छ। कार्यविधि तथा मापदण्ड वेगर कार्यक्षेत्र भन्दा बाहिर बजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम खर्च गरेको नियमसम्मत नदेखिएको रु.

भौचरनंरमिति	व्यक्ति/ संस्थाकोनाम	प्रयोजन	रकम	कैफियत
३३८/२०८२।३।३	इलाका प्रहरी कार्यालय निमुवा	ब्लक लगाउने कार्य	११६१६४	
१४१/२०८१।११।९	सशस्त्र बेश क्याम्प टंकीमा ब्लक सप्लाई	सशस्त्र बेश क्याम्प ब्लक निर्माण	६६१५१५	खरिद गरी हस्तान्तर
जम्मा			७७७६७९	
			अनियमित भएको	७,७७,६७९

४४ ह्युमपाइप खरिद

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने र नियमावली, २०६४ को नियम ८४ मा रु.१० लाख देखि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा बढीको खरिद कार्य बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले एकै प्रकृतिको ह्युमपाइप देहाय बमोजिमको सोझै खरिद गरी रु.१०,९५,३९३/- खर्च गरेको छ। ह्युमपाइप खरिद गर्दा खर्च शीर्षक समेत फरक परेको तथा व्यक्तिलाई भरपाई गरी हस्तान्तरण गरेको, केही वडामा समेत मौज्जात रहेको छ । ह्युमपाइप खरिद गर्दा सार्वजनिक ऐन, नियमावली अनुसार प्रतिस्पर्धा हुने गरीको विधि अवलम्बन गरी खरिद गर्नुपर्दछ । सम्बन्धित स्थानमा ह्युमपाइप प्रयोग तथा जडान भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.

क्र स	गो भौ नं.	खरिद वितरण	आपूर्तिकको नाम	जम्मा मूल्य	कैफियत
१	१२०/२०८१।११।२	एन.पि.३/६०० का ४५ वटा र एन पि ३/१२० सि एन का २	जय श्री कंकट उद्योग प्रा लि	९५६८२७	विभिन्न व्यक्तिले भरपाई गरी लगेको जडान नभएको शिर्षक फरक खानेपानी तथा पाइप जडानबाट खर्च भएको
२	३५५/२०८२।३।१२	एन पि ३/४५ सि एम का ९ वटा र एन पि ३/३० का १	मां दुर्गा कंकट उद्योग प्रा लि	१३८५६६	५ वडामा मौज्जात छ । अरु प्रयोग भएको
जम्मा				१०९५३९३	
				प्रमाण पेश नगरेको	१०,९५,३९३

४५ **समुन्नत बुढीगंगा महाअभियान (गोश्वारा भौचर नं. २८१/२०८२।२।१२)**

समुन्नत बुढीगंगा महाअभियान अन्तर्गत बुढीगंगा वडा नं.१ श्री नरग्राम नमुना माध्यमिक विद्यालयको टंकीसुनुवारी चौकमा रहेको जग्गामा बुढीगंगा बहुउद्देश्य सामुदाहिक भवनमा सार्वजनिक शौचालय निर्माणको लागि कुल लागत अनुमान रु.१,२५,२६,८५४।१५ को D.P.R. तयार भई सोही अनुसारको कार्य गर्ने उल्लेख छ । निर्माण हुन लागेको उक्त भवन विद्यालयको जग्गामा रहेको देखिन्छ । बहुउद्देश्य सामुहिक भवन तयार भई संचालन भए पछि भएको आम्दानीको वारेमा कुनै उल्लेख भएको छैन । उक्त भवन उपभोक्ता समितिलाई मिति २०८२।२।६ मा दुई पक्षीय संझौता गरी रु.१७,९९,०००/- पेशकी उपलब्ध गराएकोमा संझौताकोमा वुदा नं. ३ वमोजिम असार २४ सम्म पेशकी फर्स्यौट गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा तोकिएको समयमा फर्स्यौट भएको छैन ।

४६ **प्रशासनिक भवन ठेक्का नं. BGR/MOR/NCB/W-05/2080/081**

पालिकाको लागि कुल लागत अनुमान रु.११,८२,९९,०८८।०३ भएकोमा निर्माण व्यवसायी ब्राइट वुल निर्माण सेवासँग मिति २०८३।४।१९ सम्ममा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी मिति २०८१।४।२० मा मूल्य अभिवृद्धि कर समेत रु.७,७९,७१,९२५।२४ मा खरिद संझौता भएको देखियो । कम्पाण्ड वालमा माटो पर्ने तथा ३ वटा नयाँ आइटम थप गरी रु.६४,०७,७१३।१७ अर्थात सुरु संझौताको ५.६९ प्रतिशत वृद्धि भई कुल लागत अनुमान रु.१२,०७,०५,९६०।३९ भएकोमा भएकोमा आपसी समझारीमा सुरु संझौतामा रु.४४,३४,१०९।२३ थप भई रु.८,२४,०६,६८७।३२ कायम भएको छ । यो वर्ष तेस्रो रनिङ्ग विलसम्म रु.३,७४,४५,९६६/४९ भुक्तानी भएको छ । सो सम्बन्धमा सम्बन्धमा देखिएका थप बेहोरा निम्नानुसार छन् :

४६.१ **प्रोग्राम अपडेट** - आयोजना कार्यालय र निर्माण व्यवसायी बीच भएको खरिद सम्झौताको वोलपत्र सम्बन्धी कागजातको एस.सी.सी. अन्तर्गत जी.सी.सी. ३४.३ मा प्रत्येक ९० दिनभित्र कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिका अद्यावधिक (प्रोग्राम अपडेट) गर्नु पर्ने र ढिलो गरी पेश गरेमा सो वापत सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसार रु.१,००,०००/- रोक्का राखिने उल्लेख छ । लेखापरीक्षणको क्रममा अद्यावधिक कार्यक्रम माग गरेकोमा पेश भएको छैन । सम्झौता अनुसार २०८३ साउन १९ सम्ममा सम्पन्न हुनुपर्ने निर्माण कार्यको २०८२ असारसम्म रु. ३,७४,४५,९६६/४९ खर्च भएको देखिन्छ । निर्माण कार्यमा प्रगति नभएको अवस्थामा आयोजनाले प्रोग्राम अद्यावधिक गराउने, स्पष्टिकरण लिने लगायतका कारवाहीको अभिलेख समेत देखिएन । सम्झौताको सर्त बमोजिम निर्माण व्यवसायीले यो वर्ष असार मसान्तसम्म ४ पटक अद्यावधिक कार्य तालिका पेश गर्नुपर्नेमा सो पेश गरेको छैन । निर्माण व्यवसायीले अद्यावधिक आयोजना कार्यान्वयन तालिका पेश नगरेको अवस्थामा सो वापत हुने रु. १,००,०००/- रोक्का गरी बाँकी रकम मात्र दिनु पर्नेमा रोक्का गरेको देखिएन । तोकिएको समयमा प्रोग्राम अपडेट पेश नगर्ने निर्माण व्यवसायीलाई हुने भुक्तानीबाट शर्त अनुसारको रकम रोक्का नगरी भुक्तानी दिएको नियमित गर्नुपर्ने रु.

अनियमित भएको	१,००,०००
--------------	----------

४६.२ **स्थलगत निरीक्षण** - पालिकाका कर्मचारी र लेखापरीक्षण टोलीको संयुक्त स्थलगत निरीक्षण भएकोमा पालिका भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरमा पुगेको देखियो । निरीक्षणक्रममा निर्माण व्यवसायीबाट काम गरी रहेको देखियो । भौतिक प्रगतिको हेर्दा निर्माण व्यवसायीले स्टक्चरको काम सकी मार्बल्स टायल्सको काम भै रहको देखियो । कार्य प्रगति अनुसार निर्माण व्यवसायीले निर्धारित समयमा नै सम्पन्न गर्ने देखिन्छ ।

४७ **पार्क ठेक्का नं. BGR/MOR/NCB/W-02/2080/081**

४७.१ कुल लागत अनुमान रु.२,४२,४९,७४९।०३ स्वीकृत भई ठेक्का व्यवस्थापन भएकोमा निर्माण व्यवसायी आविद ठाकुर एस एण्ड एस जे भि सेवासँग २०८२ मंसिर मसान्त सम्ममा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०८१।११।१५ मा मूल्य अभिवृद्धि कर समेत रु.७,७९,७१,९२५।२४ मा निर्माण कार्यको खरिद संझौता भएको देखियो । यो वर्ष निर्माण व्यवसायीले प्रथम रनिङ्ग विलबाट रु. ३८,१४,३५२/- भुक्तानी भएको देखियो । सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम ६(३) मा सार्वजनिक निकायले निर्माणस्थलको व्यवस्था नभई बोलपत्र आव्हान गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाले निर्माण गर्ने संरचनाहरुको लागि जग्गाको स्वामित्व प्राप्त गर्नु पर्दछ । नरग्राम माध्यमिक विद्यालयको नाम दर्ता कायम रहेको जिल्ला मोरङ टंकिसिनवारी वडा नं. ३क हाल बुढीगंगा गा.पा. नं. १

कि.नं. ८१ को क्षेत्रफल १-०७-१५ (एक विगाहा सात कड्डा पन्ध्र धुर) जग्गाको ३० वर्षको लागि लिजमा लिने सो वापत पालिकाले बार्षिक रु.१,००,०००/- विद्यालयमा दिने गरी विद्यालयसँग मिति २०८१ माघ ११ मा संझौता गरेको देखियो । संझौतामा पालिकाबाट निर्मित स्थायी संरचना सम्बन्धमा कुनै उल्लेख गरेको छैन । पालिकाले जग्गाको स्वामित्व प्राप्त गरेर मात्र निर्माण कार्य गराउनु पर्दछ ।

४७.२ स्थलगत निरीक्षण - आयोजनाका कर्मचारी र लेखापरीक्षण टोलीको संयुक्त स्थलगत निरीक्षण भएकोमा पार्क निर्माण काम भै रहेको देखियो । निरीक्षणक्रममा निर्माण व्यवसायीबाट काम गरी रहेको देखियो । २०८२ मंसिर मसान्तसम्म सकिनु पर्ने कार्य मिति २०८२ फागुन मसान्तसम्म म्याद थप भए पनि कार्य सम्पन्न हुने देखिदैन ।

४८ लागत अनुमान

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ मा खुला रुपमा बोलपत्र आह्वान गरी खरिद गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था छ । बोलपत्र मार्फत प्रतिस्पर्धि आपूर्तिकर्ता छनौट गरी वार्षिक कार्यक्रम अनुसारका सडक निर्माणका योजना कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । यस्ता योजना लागत अनुमान भन्दा ४२.३७ देखि ०.२७ प्रतिशत सम्म घटीमा गर्ने गरी कबोल भए अनुसार कार्यान्वयन गराएको देखिन्छ । स्वीकृत नर्मशका आधारमा तयार भएको लागत अनुमान भन्दा घटीमा सोही गुणस्तरको कार्य गर्न कबोल गरी देहाय बमोजिमको योजना निर्माण सम्पन्न गरी भुक्तानी फरफारक गरेको छ । साथै निर्धारित गुणस्तरमा कार्य भएको प्रमाणित गरी भुक्तानी गरेका कार्य निर्धारित अवधि सम्म टिकाउ भएको र न्यून मुल्यमानै गुणस्तरीय कार्य भएको सुनिश्चित हुनु पर्दछ ।

सि.न.	निर्माणकार्य	ठेक्का नं.	बोलपत्रदाता	लागत अनुमान	संझौता रकम	घटी प्रतिशत
१	ओटीसी भवन निर्माण	BGRM/MOR/NCB/Works-01(081/082)	जि.आर.निर्माण सेवा, बुढीगंगा-६, मोरङ	४८४९०९५.६९	२७९४६०४.७८	-४२.३७
२	पार्क निर्माण	BGRM/MOR/NCB/Works-02(081/082)	आबिद-ठाकुर-एस एण्ड एस जे.भि., इनरुवा-२, सुनसरी	२४२४९७४९.०३	१७१५४६१२.१५	-२९.२६
३	प्याकेज नं. १	BGRM/MOR/NCB/Works-03(081/082)	अनिको / तुलसा जे.भि. विराटनगर-५, मोरङ	३३५९३५८०.९७	३३१३१५८९.१८	-१.३८
४	प्याकेज नं. २	BGRM/MOR/NCB/Works-04(081/082)	श्री कृष्ण निर्माण सेवा, इटहरी -९, सुनसरी	२३५२६९२६.५	२३४६४३११.३६	-०.२७
५	धरहरा जाने बाटोमा अधुरो पुल निर्माण	BGRM/MOR/NCB/Works-05(081/082)	मोहन निर्माण सेवा गढी-२, सुनसरी	२८८७८६५.४५	२१५००००.१८	-२५.५५
६	थारु संग्रहालय निर्माण	BGRM/MOR/NCB/Works-06(081/082)	सावना निर्माण सेवा, दुहवी - ५ सुनसरी	२१९५७०५.७३	१५५४३४३.६५	-२९.२१
७	अधुरो ओटीसी भवन निर्माण	BGRM/MOR/NCB/Works-07(081/082)	मोहन निर्माण सेवा गढी-२, सुनसरी	२१०२९३३.६	१६०१७०८.२७	-२३.८३

४९ कार्यालय संचालन

४९.१ वडा कार्यालयको खर्च- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ अनुसार सरकारी रकमको खर्च गर्दा बजेट र कार्यक्रमको सिमाभित्र रही गर्नुपर्ने र नियम ४१ (क) अनुसार विनियोजन ऐन बमोजिम सेवा तथा कार्यमा खर्च गर्न विभिन्न शिर्षकमा स्वीकृत भएको रकम सो सेवा तथा कार्यको निमित्त स्वीकृत सिमा भित्र रही अधिकार प्राप्त अधिकारीले सरकारी रकम खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । एकिकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या २०७४ ले वर्गीकरण गरेको खर्च संकेत अनुसारको खर्च गर्नुपर्नेमा ७ वटा वडामा विभिन्न शिर्षकमा जम्मा रु.२२२४५७७३.०० खर्च भएकोमा कार्यालय संचालनमा रु. १७८४८८९.०० खर्च (८.०२%) र विविध शिर्षकमा रु.४८९७६५१ खर्च (२२.०२०%) गरिएको छ । कुल खर्चको ४.१९ देखि १४.५६ प्रतिशतसम्म कार्यालय संचालनमा र ४.३९ देखि ३७.११ प्रतिशतसम्म विविधमा खर्च गरिएको देखियो । वडाको कार्यालय संचालनमा भएको

खर्चबाट खरिद गरिएका सामानहरु PAMS मा दाखिला नभई म्यानुअल दाखिला गरेको देखियो । खरिद गरिएका मालसामानहरु PAMS मा अभिलेख राखी सम्पत्तीको संरक्षण गर्नुपर्दछ । साथै तोकिएको खर्च संकेत अनुसार खर्च लेख्नुपर्दछ ।

वडा	कुल खर्च	कार्यालय संचालन	प्रतिशत	विविध खर्च	प्रतिशत
१	६०८६०५७	२५५०००	४.१९	१६०००००	२६.२९
२	३४२००००	२५५०००	७.४६	१५००००	४.३९
३	१७५१७५१	२५५०००	१४.५६	६५००००	३७.११
४	२५७४५५१	२५४८८९	९.९०	६४७६५१	२५.१६
५	२५५७२६६	२५५०००	९.९७	४५००००	१७.६०
६	३०३०२२७	२५५०००	८.४२	७५००००	२४.७५
७	२८२५९२१	२५५०००	९.०२	६५००००	२३.००
जम्मा	२२२४५७७३	१७८४८८९	८.०२	४८९७६५१	२२.०२

४९.२ **सरकारी कार्यालयबाट रकम भुक्तानी:** सरकारी कारोवार निर्देशिका, २०७६ को दफा नं.५.१६.२ मा नेपाल सरकारबाट A/C Payee चेक मार्फत हुने भुक्तानी चेकको सट्टा सम्बन्धित व्यक्ति, फर्म वा संस्थाको बैंक खातामा सोझै जम्मा हुने गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालय संचालन सामाग्री तथा कार्यालय संचालनमा भएको खर्चको भुक्तानीमा सम्बन्धित व्यक्ति, फर्म वा संस्थाको बैंक खातामा सोझै जम्मा हुने गरी भुक्तानी नगरी कर्मचारीको नाममा चेकबाट रु. ११०५१६५ भुक्तानी गरिएको छ । सम्बन्धित व्यक्ति, फर्म वा संस्थाको बैंक खातामा सोझै जम्मा हुने गरी भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

उदाहरण

सि.नं.	भौ. नं. र मिति	विवरण	भुक्तानी भएको	रकम
१	७४३-०८२।३।१७	१ नं.वडाको पानी, बिजुली, मसलन्द, मर्मत, खाजा खर्च	सचिव श्री कल्पना तिमिसिना	१२६८००
२	३२१-०८१।१०।३	२ नं.वडाको पानी, बिजुली, मसलन्द, मर्मत, खाजा खर्च	सचिव श्री दत्त प्रसाद दाहाल	१२७८८३
३	४८२-०८१।१२।२१	२ नं.वडाको पानी, बिजुली, मसलन्द, मर्मत, खाजा खर्च	सचिव श्री दत्त प्रसाद दाहाल	१२०७४५
४	६२८-०८२।२।१९	३ नं.वडाको पानी, बिजुली, मसलन्द, मर्मत, खाजा खर्च	सचिव श्री गौरीनाथ आचार्य	२८१११५
५	११५-०८१।७४	५ नं.वडाको पानी, बिजुली, मसलन्द, मर्मत, खाजा खर्च	सचिव श्री सर्मिला दाहाल	७९५९८
६	३५८-०८१।१०।२१	५ नं.वडाको पानी, बिजुली, मसलन्द, मर्मत खर्च	सचिव श्री सर्मिला दाहाल	२२१९५४
७	४९०-०८१।१२।२७	६ नं.वडाको इन्धन, मसलन्द, मर्मत, खाजा खर्च	सचिव श्री सुमन पोखेल	४७३००
८	३८५-०८१।११।०८	७ नं.वडाको पानी, बिजुली, मसलन्द, मर्मत खर्च	सचिव श्री प्रकास विश्वास	९९७७०
			जम्मा	११०५१६५

४९.३ **अन्य कार्यालयको खर्च:** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७३ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा नियमितता, मितव्यिता, प्रभावकारिता, कार्यक्षमता र औचित्यता समेतको आधारमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आफ्नो कार्य क्षेत्रभन्दा बाहिरको कार्यालय तथा संघ संस्थाको लागि निम्नानुसार रु.२५८०००.०० खर्च गरेको देखियो । यस्तो प्रकृतिको खर्चले थप व्ययभारमात्र बढ्दै जाने हुँदा अन्य कार्यालयको खर्च नियमसम्मत नदेखिएको रु.

सि.नं.	गो.भौ.नं. र मिति	कार्यालय	वापत	रकम
१	१०७-०८१।६।२१	इलाका प्रहरी कार्यालय, नेमुवा	इन्धन खर्च	४८०००
२	१५५-०८१।७।१३	इलाका प्रहरी कार्यालय, नेमुवा	सवारी मर्मत	१००००
३	१४४-०८१।७।१२	उद्योग वाणिज्य महासंघ	अनुदान	२०००००
			जम्मा	२५८०००

अनियमित भएको	२,५८,०००
--------------	----------

५० गत वर्षको भुक्तानी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ९.२(घ) मा बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्नुपर्ने बाँकी रकम समावेस गरेर बजेट बनाउने व्यवस्था छ। आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १३ अनुसार कोलेनिकाबाट प्रमाणित गराई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । गतवर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको खाता तथा कच्चावारी (म.ले.प.फा.नं. २२१) प्रमाणित तथा यस वर्षको बजेटमासमेत व्यवस्था नगरी रु.३१,२५,५००.०० भुक्तानी दिएको छ । भुक्तानी दिन बाँकीको कच्चावारी प्रमाणित नगरी खर्च गरेको रकम नियमसम्मत नदेखिएको रु.

सि.नं.	गो.भौ.नं. र मिति	खर्च विवरण	रकम
१	११-०८१।६।४ (संघीय चालु)	विराट अस्पताल प्रा.लि.लाई आमा सुरक्षा कार्यक्रमको २०८१ जेठ र असारको प्रसुतिको खर्च रु.	२९,८५५००
२	३७-०८२।७।२६	४ जनाको ७ महिनाको रु.५००० का दरले औषधि उपचार खर्च	१४००००
		जम्मा	३१,२५,५००
			अनियमित भएको ३१,२५,५००

५१ भ्रमण खर्च

५१.१ (81-2081-06-16):

दैनिक भ्रमण भत्ता- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुसार पदाधिकारी वा कर्मचारी बाहेक अन्य व्यक्तिलाई दैनिक भ्रमण भत्ता दिने सम्बन्धमा व्यवस्था गरेको छैन । कार्यालय भन्दा बाहिरको इन्जिनियर श्री रुपेश चौधरीलाई कार्यालयबाट स्वीकृत भ्रमण आदेश तथा भ्रमणबिलको आधारमा मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग सम्बन्धी कार्यको लागि २ पटक कार्य गराए वापत दैनिक भ्रमण भत्ता रु.२२८०० भुक्तानी गरिएको छ । नीजलाई परामर्शसेवाबाट सम्झौता गरी कामको आधार (Work Base) मा भुक्तानी गर्नुपर्नेमा भ्रमणआदेश तथा भ्रमणबिलको आधारमा भुक्तानी गरिने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

५१.२ (259-2081-09-04):

हवाई भ्रमण बिल- दैनिक भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम १८ अनुसार भ्रमणमा खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले समाप्त भएपछि नियमानुसार पाउने दैनिक भत्ता तथा भ्रमण बिल भरी प्रतिवेदनसाथ आवश्यक बील भरपई सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । माता दन्तकाली टुर्स एण्ड ट्राभल्स प्रा.लि.लाई काठमाडौँ- बिराटनगर रु.७९०० र विराटनगर-काठमाडौँ रु.५७०० का

दरले ३ जना श्री तेजुलाल चौधरी, श्री झलक रावल र श्री मुकुन्द रिमाललाई राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्डमा सहभागी हुन आउन जान २०२४ नोभेम्बर २६ र २७ को हवाईटिकटको रु.४३८०० भुक्तानी गरिएको छ । हवाईयात्रा गरेको बोर्डिङ्ग पास प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	४३,८००
-------------------	--------

५२ अनुगमन मूल्याङ्कन

५२.१ अनुगमन (महिला चालु)-

- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ३,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ५,९५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ५,९५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-३० को निर्णयले रु २,५५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ३,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ४,२५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु १,७०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०
-----------------	---

५२.२ (134-2081-01-13):

अनुगमन (चालु)-

- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ३,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ३,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ३,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ३,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ३,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०
-----------------	---

५३ **सहभागी भत्ता-** (168-2082-01-14):

(सशर्त) आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २४ (२) अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा साधन स्रोतको उच्चतम प्रतिफल प्राप्त हुने र प्राप्त प्रतिफलको उचित गुणस्तर समेत कायम हुने गरी मितव्ययी तरिकाले गर्नुपर्ने र दफा दफा २४ (४) मा अर्थ मन्त्रालयले सार्वजनिक खर्चमा एकरूपता ल्याउन र मितव्ययिता कायम गर्न गराउन खर्चको मापदण्ड तोक्न सक्ने छ । अर्थ मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड कार्यसञ्चालन निर्देशिका २०८१ को अनुसूची ११ मा प्रशिक्षार्थी छनौट गरी वा नगरी सञ्चालन गरिएको जुनसुकै प्रकारको तालिम गोष्ठीको सहभागीहरुलाई सहभागी भत्ता उपलब्ध नगराउने सुचना गर्नुपर्ने तर तालिम गोष्ठी कार्यशालाको सहभागीलाई सहभागी भत्ता दिनपर्ने नै भए ४ कोष भन्दा बढीबाट आउने सहभागीहरुलाई सहभागी भत्ता दिने गरी स्वीकृत गरी यस निर्देशिकाले तोकिए अनुसार दिन सकिने उल्लेख छ । कृषि विकास शाखाले २०८२ वैशाख ४ को २०८१।८२ को किसान सूचिकरणको पालिका स्तरिय अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा कार्यालयका कर्मचारी सहभागी भएवापतको सहभागिता भत्ता प्रतिदिन रु.१००० का दरले पालिकाभित्रका कर्मचारीहरुलाई रु.२५५० भुक्तानी गरिएको छ । सहभागीहरुलाई भत्ता उपलब्ध नगराउने गरी सूचना पनि नगरिएको, सहभागी भत्ता दिने गरी कार्यक्रम पनि स्वीकृत नगरिएको तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यालयका कर्मचारी नै सहभागी भएकोले सहभागी भत्ता दिन मिल्ने देखिदैन । प्रारम्भिक प्रतिवेदनको प्रतिक्रिया पश्चात बाँकी रहेको ३ जनाको सहभागी भत्ता संघीय बेरुजु शिर्षकमा दाखिला गर्नुपर्नेमा पालिकाको आन्तरिक राजस्व खातामा जम्मा गरेकोले संघीय राजस्व खातामा रु.२५५० जम्मा गर्नुपर्ने रु.

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण

गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	२,५५०
-----------------	-------

५४ विज्ञापन कर-

कोशी प्रदेश आर्थिक ऐन, २०८१ को दफा १०(२) अनुसार आफ्नो निकायको विज्ञापन वा सूचनाको प्रसारण वा प्रकाशन गर्दा लाग्ने रकम सम्बन्धित संचार माध्यम वा विज्ञापन एजेन्सीलाई भुक्तानी गर्दा मू.अ.कर बाहेकको रकममा ३ प्रतिशतका दरले कर कट्टा गरी आफ्नो निकाय रहेको स्थानीय तहको विभाज्य कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । देहाय बमोजिमका विज्ञापन एजेन्सीलाई सन्देशमुलक सामाग्री प्रकाशन, तथा विज्ञापनको लागी गरीएको भुक्तानीमा ३ प्रतिशत विज्ञापन करकट्टी गरी आफ्नो निकाय रहेको स्थानीय तहको विभाज्य कोषमा दाखिला गरेको छैन । नियमानुसार भुक्तानी भएको मू.अ.कर बाहेकको रु. ४०९९५०० को ३ प्रतिशत विज्ञापन कर रु. १२२९८ स्थानीय तहको विभाज्य कोषमा दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

सि.नं.	गो.भौ.नं. र मिति	आपूर्तिकर्ता	विजक नं. र मिति	खरिद मूल्य (मूअकर बाहेक)	विज्ञापन कर
१	२९-०८१।५।३१	युग पब्लिकेशन (६०४०२५६३८)	८-०८१।५।३१	९४५००	२८३५
२	१६३-०८१।७।२६	रोजी एडभरटाइजिङ एजेन्सी (६१९२१३६५९)	२१-०८१।७।२६	१५७५००	४७२५
३	१८०-०८१।८।४	इस्ट्रन एडभरटाइजिङ प्रा.लि. (६०४३१४८२४)	१०९-०८१।७।२०	४८७५०	१४६२
४	१८१-०८१।८।४	युग पब्लिकेशन (६०४०२५६३८)	५२-०८१।८।२	४२०००	१२६०
५	१८३-०८१।८।४	कान्तिपुर मिडिया सर्भिस (११९८०६४७८)	४६-०८१।७।२४	६७२००	२०१६
			जम्मा	४०९९५०	१२२९८

प्रमाण पेश नगरेको	१२,२९८
-------------------	--------

५५ विद्युत महसुलमा जरीवाना - (126-2081-07-06):

सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउने मापदण्डको दफा ८ (२) अनुसार धारा, बिजुली र सञ्चारको महसुल निर्धारित समयभन्दा अगावै छुट प्राप्त गर्ने गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । बिजुली, पानी, टेलिफोन महशुल मिटर रिडिङपछि तोकिएको समयमा नै भुक्तानी गरि छुट सुविधा लिने तथा जरिवाना नतिर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने व्यवस्था छ । नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई विद्युत महसुल रु. ७७६२१ भुक्तानीमा जरिवाना रु. १५२७२ भुक्तानी गरिएको देखियो । महशुल मिटर रिडिङपछि तोकिएको समयमा नै भुक्तानी गरि छुट सुविधा लिनुपर्नेमा जरिवाना भुक्तानी गरेको नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	१५,२७२
--------------	--------

५६ **स्वास्थ्य संस्था मसलन्द खर्च -**

(गाउँपालिका स्वास्थ्य) आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ५१(१) अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले यस ऐन बमोजिम राख्नुपर्ने प्रत्येक कारोबारको विवरण स्पष्ट देखिने गरी प्रचलित कानूनले तोके बमोजिमको रीत पुर्याई लेखा तयार गरी अद्यावधिक राख्नुपर्ने र नियमावली २०७७ को ३९(५) अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा खर्च पुष्टी गर्ने बिल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ । स्वास्थ्य संस्थाहरुको लागि मसलन्द, पानी, बिजुली आदी कार्यमा खर्च गर्ने गरी तपसिलको स्वास्थ्यसंस्थालाई रु.२००००० सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाको खातामा भुक्तानी गरीएको छ । स्वास्थ्य संस्थाहरुले मसलन्द, पानी, बिजुली आदी कार्यमा भएको खर्चको बिल भरपाई प्रमाण कागजात पेश गरेको छैन । खर्च भएको प्रयोजन खुल्ने गरी बिल भरपाई प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.

सि.नं.	स्वास्थ्य संस्था	रकम
१	श्री करैया आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र-१	१०००००
२	श्री हात्तिमुडा स्वास्थ्य चौकी-५	१०००००
	जम्मा	२०००००

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-४ को निर्णयले रु १००,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-४ को निर्णयले रु १००,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२७ को निर्णयले रु १००,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२७ को निर्णयले रु १००,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२७ को निर्णयले रु १००,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	२,००,०००
-------------------	----------

५७ **कार्यक्रम सम्बन्धी खर्च**

५७.१ **तालिम कार्यक्रम अनुगमन -**

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु २,५५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ८,५०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ४,२५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ८,५०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ६,८००

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-१० को निर्णयले रु १,७०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ४,२५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०
-----------------	---

५७.३ **अनुगमन (महिला)** - गाउँ तथा नगरसभाका सदस्यहरूले पाउने सुविधाको सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५ को अनुसूची १(क) अनुसार मासिक अनुगमन भत्ता अध्यक्ष र उपाध्यक्षको कार्यपालिकाको सदस्यहरूलाई तोकिएको दरले सुविधा उपलब्ध गराइएको छ । अर्थ मन्त्रालयबाट जारी कार्यसंचालन निर्देशिका, २०८१ को दफा ५६.५ मा अनुगमन भ्रमण टोली खटाउनुपर्दा कामसंग प्रत्यक्ष सम्बन्धित कर्मचारी खटाउनुपर्ने र त्यसरी कर्मचारी खटाउदा बढीमा तीनजनाको टोली मात्र खटाउनुपर्ने उल्लेख छ । सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धि मापदण्ड, २०८१ को दफा १५ अनुसार प्रोत्साहन भत्ता, अतिरिक्त समय काम गरेवापतको भत्ता, जोखिम भत्ता, विशेष भत्ता, लगायतका भत्ता प्रदान गरिने छैन भन्ने उल्लेख छ । निम्नानुसार पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई कार्यालयमा भएको लैङ्गिक हिंसा, बालश्रम प्रयोग तथा तालिम कार्यक्रम अनुगमन प्रतिपटक रु.१००० का दरले अनुगमन भत्ता करकट्टी पश्चात रु.२५५०० भुक्तानी गरिएको छ । नियमानुसार मासिक रुपमा अनुगमनको लागी मासिक सुविधा रकम भुक्तान भईसकेपछि पूनः अनुगमन गरेको भत्ता तथा कानूनमा अनुगमन भत्ता भुक्तानी गर्ने व्यवस्था नभएकोले असुल गर्नुपर्ने रु.

सि.नं.	गोभौ नं. र मिति	७-०८१।८। १२	१६-०८१। १०।२८	१९-०८१। ११।१३	संख्या	रकम
	नामथर/विषय	लैङ्गिकहिंसा विरुद्ध	बालश्रम प्रयोग	तालिम कार्यक्रम		
१	उपाध्यक्ष, श्री अमृता कुमारी गच्छदार	२	२	२	६	५१००
२	प्रप्रअ, श्री संजीव न्यौपाने	२	२	२	६	५१००
३	चिकित्सक, श्री रंजिव कुमार साह	२			२	१७००
४	अपाङ्ग समाज, श्री शोभी यादव	२			२	१७००
५	ईलाका प्रहरी, श्री रोहित भट्टराई	२			२	१७००
६	श्री लोकनाथ चौधरी		२		२	१७००
७	श्री मिथिला आचार्य		२		२	१७००
८	शिविन नेपाल, श्री वासुदेव अधिकारी		१		१	८५०
९	शिविन नेपाल, सरोज खतिवडा		१		१	८५०
१०	शिविन नेपाल, शाभी यादव		२		२	१७००
११	इलाका प्रहरी, श्री भुवन श्रेष्ठ		२		२	१७००
१२	श्री मो. फौजान		२		२	१७००
	जम्मा					२५५००

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-१० को निर्णयले रु १,७०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-१० को निर्णयले रु ३,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु १,७०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-१२ को निर्णयले रु ३,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-३० को निर्णयले रु ३,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-३० को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	२५,५००
-----------------	--------

५७.४ **तालिम कार्यक्रम अनुगमन (शसर्त)** - गाउँ तथा नगरसभाका सदस्यहरूले पाउने सुविधाको सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५ को अनुसूची १(क) अनुसार मासिक अनुगमन भत्ता अध्यक्ष र उपाध्यक्षको कार्यपालिकाको सदस्यहरूलाई तोकिएको दरले सुविधा उपलब्ध गराइएको छ । अर्थ मन्त्रालयबाट जारी कार्यसंचालन निर्देशिका, २०८१ को दफा ५६.५ मा अनुगमन भ्रमण टोली खटाउनुपर्दा कामसंग प्रत्यक्ष सम्वन्धित कर्मचारी खटाउनुपर्ने र त्यसरी कर्मचारी खटाउदा बढीमा तीनजनाको टोली मात्र खटाउनुपर्ने उल्लेख छ । सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउने सम्वन्धि मापदण्ड, २०८१ को दफा १५ अनुसार प्रोत्साहन भत्ता, अतिरिक्त समय काम गरेवापतको भत्ता, जोखिम भत्ता, विशेष भत्ता, लगायतका भत्ता प्रदान गरिने छैन भन्ने उल्लेख छ । प्रारम्भिक प्रतिवेदनको प्रतिक्रिया पश्चात बाँकी रहेका २ जना कर्मचारीको तालिम कार्यक्रम अनुगमन भत्ता रु.१४४५० संघीय राजस्व खातामा जम्मा गर्नुपर्ने रु.

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ५,९५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ९,३५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ९,३५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ६,८०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ४,२५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु २,५५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु २,५५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-८ को निर्णयले रु ८५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	१४,४५०
-----------------	--------

५८ वैदेशिक भ्रमण

५८.१ पदाधिकारी वैदेशिक भ्रमण - स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुको विदेश भ्रमण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ को दफा ४ मा वैदेशिक भ्रमणका लागि जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख र महानगरपालिकाका प्रमुखको हकमा नेपाल सरकार र अन्य पदाधिकारीको हकमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रीबाट मनोनयन हुनुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार अध्यक्ष, श्री जितनारायण थापामगरको डेनमार्क, दक्षिण कोरिया र उपाध्यक्ष, श्री अमृता कुमारी गच्छादारको थाइल्याण्ड भ्रमणको रु.८,३२,४९२.०० खर्च भएको छ । पदाधिकारीको हकमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट मनोनयन स्वीकृत नगरी कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार मात्र गरिएको खर्च नियमसम्मत नदेखिएको रु.

सि.नं.	गो.भौ.नं. र मिति	पदाधिकारीको नामथर	भ्रमणस्थान	तालिम अवधि	भ्रमण अवधि	रकम
१	७६६-०८२। ३।२०	अध्यक्ष, श्री जितनारायण थापामगर	डेनमार्क	२०२४ सेप्टेम्बर १६-२६ सम्म	२०२४ सेप्टेम्बर १५-२७ सम्म	२७४२६८
२	२२४-०८१। ८।२४	अध्यक्ष, श्री जितनारायण थापामगर	दक्षिण कोरिया	२०२४ मे १७-१९ सम्म	२०२४ मे १५-२५ सम्म	२४७११९
३	४१७-०८१। ११।१९	उपाध्यक्ष, श्री अमृता कुमारी गच्छादार	थाइल्याण्ड	अक्टोबर २४, २०२४ देखी अक्टोबर २६	२०८१ असोज ३० - कात्तिक १४	३१११०५
					जम्मा	८३२४९२

अनियमित भएको	८,३२,४९२
--------------	----------

५८.२ (224-2081-08-24):
अध्यक्ष वैदेशिक भ्रमण -

- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-४ को निर्णयले रु ४६,२७० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०
-----------------	---

५८.३ (417-2081-11-19):

उपाध्यक्ष वैदेशिक भ्रमण-

(४० कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-४ को निर्णयले रु ६२,४०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०
-----------------	---

५९ आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा कार्यक्रम

आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा कार्यक्रम निर्देशिका, २०७८ मा पालिकाले आफ्नो मातहतमा रहेको बर्थिंग सेन्टरमा तथा सम्बन्धित विभाग तथा मन्त्रालयको स्वीकृति प्राप्त गरी संचालनमा रहेको अस्पतालमा आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले बिराट मेडिकल अस्पतालसंग सम्झौता गरि आमा सुरक्षा कार्यक्रम संचालन गरेको छ । पालिकाले आफ्नै बर्थिंग सेन्टरमा पनि यो कार्यक्रम गर्ने गरेको छ । यसरी एउटै काम दुई ठाउँबाट गरिने हुँदा कार्यक्रम संचालनमा दोहोरोपना हुन सक्ने अवस्था रहन्छ । अस्पतालले सामान्य प्रसुतीको हकमा प्रति प्रसुती रु २५००, जटिल प्रसुतीको हकमा प्रति प्रसुती रु ४००० तथा शल्यक्रियाको हकमा प्रति प्रसुती रु १०००० को दरले विरामी संख्या सहितको तेरिज बनाई सो को आधारमा भुक्तानी सोधभर्ना माग गरेको देखिन्छ । यस वर्ष उक्त अस्पताललाई संघीय सरकार हस्तान्तरित कार्यक्रमबाट रु.१,२४,७२,००० र स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमबाट रु.२,८१,००,००० गरी जम्मा रु. ४,०५,७२,००० भुक्तानी गरेको छ । यसरी निर्देशिकामा भएको व्यवस्था बमोजिम आमा सुरक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने स्वास्थ्य संस्थाले नवजात शिशु स्याहार सम्बन्धी कार्यक्रम समेत संचालन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर बिराट अस्पतालसंग पालिकाले आमा सुरक्षा कार्यक्रमको लागि मात्र सम्झौता गरेको हुँदा अस्पतालमा आउने विरामीहरुले नवजात शिशु स्याहारमा भारी खर्च व्यहोर्नुपरेको अवस्था समेत रहन सक्छ । तसर्थ यो सम्झौता प्रभावकारी बनाउनको लागि दुबै कार्यक्रम निशुल्क हुने वातावरण सिर्जना गर्नुपर्छ ।

६० पदाधिकारी सुविधा

६०.१ पदाधिकारी सुविधा- गाउँ तथा नगर सभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ ले कोशी प्रदेशका पालिकाका पदाधिकारी सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था गरेको छ । यस आर्थिक वर्षमा पदाधिकारीको पारीश्रमीक बाहेकको सेवा सुविधामा गरेको खर्च विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

क्र स	टेलिफोन मोबाइल	खाजा	पुस्तक पत्रपत्रिका इन्टरनेट	अनुगमन	खानेपानी विजुली महसुल	सरसफाइ	अतिथि सत्कार	यातायात खर्च	जम्मा एक महिनाको	चाडप
अध्यक्ष- १	३०००	५०००	२०००	१००००	२५००	२५००	९०००	०	३४०००	१००
उपाध्यक्ष-१	३०००	५०००	२०००	१००००	२५००	२५००	५०००	०	३००००	१००
वडाध्यक्ष-७	२०००	३०००	१०००	४०००	१०००	१०००	४०००	४०००	२००००	१००
कार्यपालिका सदस्य-६	१५००	१५००	१०००	२०००	५००	१०००	२०००	२५००	१२०००	१००
गाँउसभा सदस्य-३९	१०००	१५००	१०००	०	५००	०	१५००	२०००	७५००	१००
जम्मा	१२६०००	१९२०००	७०००	३९२०००	८४०००	८४०००	२५८०००	१०२०००	१२४२०००	३९०

यस वर्षको पदाधिकारी सुविधा रु. ७३६२०००।- खर्च भएको छ । पालिकाको यस वर्षको आन्तरिक आय रु. ७७३५५०८१।- को तुलनामा ९.५२ प्रतिशत खर्च रहेको देखिन्छ ।

६०.२ पदाधिकारीको अनुगमन सुविधा - गाउँ तथा नगरसभाका सदस्यहरुले पाउने सुविधाको सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५ को ३(१) संग सम्वन्धित अनुसूची १(क) मा पालिकाबाट मासिक अनुगमन भत्ता भुक्तानी लिदा मासिक रुपमा अनुगमन प्रतिवेदन तयार

गरी पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । अध्यक्ष-१, उपाध्यक्ष-१, वडा अध्यक्ष-७, २ कार्यपालिका सदस्य- जना गरी जनालाई अनुगमन भत्ता वार्षिक रु.७,२०,०००.०० खर्च भएको देखिन्छ। मासिक अनुगमन भत्ता भुक्तानी लिदा त्रैमासिक, चौमासिक, छ महिनाको एकमुष्ट अनुगमन प्रतिवेदन तयार गरी पेश गरेको तर मासिक रुपमा पेश गरेको छैन । नियमानुसार मासिक रुपमा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेर मात्र भत्ता भुक्तानी दिनुपर्दछ ।

सि.नं.	पद	संख्या	मासिक	वार्षिक
१	अध्यक्ष	१	१००००	१२००००
२	उपाध्यक्ष	१	१००००	१२००००
३	वडाअध्यक्ष	७	४०००	३३६०००
४	कार्यपालिका सदस्य	६	२०००	१४४०००
	जम्मा	१५		७२००००

६१ प्रोत्साहन भत्ता

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८६ (२) बमोजिम स्थानीय सेवाको गठन, सञ्चालन तथा सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था स्थानीय तहले बनाएको कानून बमोजिम हुने व्यवस्था छ । पालिकाले सभाबाट निर्णय नगराई वा कानून नबनाई सबै कर्मचारीहरुलाई तलबको न्यूनतम १४ प्रतिशत चौतिस लाख बयानबबे हजार आठ सय तीस प्रोत्साहन भत्ता वापत खर्च गरेको छ। पालिकाले कानून तथा कार्यविधि नबनाई कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार रु३४९३८३०।०० प्रोत्साहन भत्ता खर्च गरेको जुन आन्तरिक आयको ४.७६ प्रतिशत रहेको छ । कार्यविधि तथा सभाको निर्णय बेगर प्रोत्साहन खर्च लेखेको नियमसम्मत नदेखिएको रु

अनियमित भएको	३४,९३,८३०
--------------	-----------

६२ चालु प्रकृति खर्च

तपसिलका चालु प्रकृतिका काम/ खर्च शिर्षकहरुमा गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा खर्च रकम वृद्धि भएको देखिन्छ । पालिकाले मूल्य वृद्धिको कारणले वृद्धि भएको जानकारी दिएको छ । यस्ता खर्चलाई नियन्त्रणमा राखी मितव्ययीता अपनाउनु पर्दछ ।

सि.नं.	कार्यक्रमशिर्षक	आ.व.२०८०।८१	आ.व.२०८१।८२
१	करारकर्मचारी	६५२४८७२	१२८६८७४३.१
२	विविध खर्च	१८३१७११	१७६४०००
३	अनुगमनमुल्याङ्कन	६३११३२	६८१७७०
४	भ्रमण	३१४००	१०५१०५
५	पदाधिकारीभ्रमण	४७४९००	६७९२६६
६	पदाधिकारीइन्धन	१४०००००	१५९९७७५
७	कार्यालयइन्धन	१५२००००	२००००००
८	सवारीमर्मत	१०९००००	१८०००००
९	पदाधिकारीसुविधा	५९२७५००	५९७००००

६३ संयोजक, सह संयोजक भत्ता: (18-2082-03-24):

(~~४०~~ कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ४,१६५ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ५,९५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु २,०८२ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-३० को निर्णयले रु ५,९५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-३० को निर्णयले रु ५,९५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०
-----------------	---

६४ कोटेशन मूल्याङ्कन समितिको बैठक भत्ता- (90-2081-06-21):

- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु २,५५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ४,२५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ४,२५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु १,७०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु २,५५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ४,२५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु २,५५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)
- (✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२९ को निर्णयले रु ४,२५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०
-----------------	---

६५ सामाजिक सुरक्षा

- ६५.१ सामाजिक सुरक्षा- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ५ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण बैङ्कमार्फत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यविधिको दफा २६ मा कुनै आर्थिक वर्षमा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमका लागि निकास भएकै रकम सो आर्थिक वर्षमा खर्च नभए सङ्घीय सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पाँच वटा बैङ्कमार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दै आएको देखिन्छ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्तामा निकास भएकै रकम रु. १६८७१६७६३.५२ रहेको देखिन्छ। सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा कार्यविधिमा तोकिए बमोजिम अभिलेख व्यवस्थित गर्नुपर्दछ।

६५.२ **समीक्षा र सार्वजनिक सुनुवाई-** सामाजिक सुरक्षा वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा ३१ र ३४ मा भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिको विवरण स्थानीय तहले सम्बन्धित सभामा पेश गर्नुपर्ने र पालिकाले सञ्चालन गरेको कार्यक्रमको चौमासिक वा वार्षिक रुपमा समीक्षा गर्दा सामाजिक सुरक्षा भत्ता कार्यक्रममा भएको निकासा तथा खर्चको पनि समीक्षा गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा कार्यविधिको परिपालना भएको देखिएन ।

६५.३ **सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको तुलना-** यस पालिकाबाट गत आर्थिक वर्ष २०८०।८१ र आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा देहाय अनुसार देहाय अनुसारका लाभग्राही रहेको देखियो ।

सि.नं.	लाभग्राही वर्ग	भत्ता दर	२०८०।८१ मा रहेका लाभग्राहीको संख्या	२०८१।८२ मा रहेका लाभग्राहीको संख्या
१	ज्येष्ठ नागरिक ७० वर्ष माथि	४०००	२२८७	२३५४
२	ज्येष्ठ नागरिक दलित	२६६०	३२७	३६३
३	ज्येष्ठ नागरिक एकल महिला	२६६०	३८०	४०३
४	विधवा	२६६०	६२५	६७१
५	पूर्ण अपाङ्ग	३९९०	९८	१०६
६	अति अशक्त अपाङ्ग	२१२८	१२०	३३४
७	दलित बालबालिका	५३२	५१३	५१३
	जम्मा		४४५०	४६४४

पालिकाले सामाजिक सुरक्षा वापत आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा लाभग्राहीलाई रु.१६०३८३३८५ खर्च भएकोमा आ.व. २०८१।८२ मा रु. १६८७१६७६३ - खर्च भएको देखिन्छ। गत वर्षको तुलनामा यो वर्ष रु.८३३३३७८ वढी खर्च भएको छ

६६ **निष्क्रिय खाताको सामाजिक सुरक्षा रकम-**

(कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८३-१-१३ को निर्णयले रु २,१५७,६११ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०
-----------------	---

६७ **मृत्यू पश्चातको सामाजिक सुरक्षा-**

देहायबमोजिमका व्यक्तिहरुलाई मृत्यू भए पश्चात समेत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण भएको देखिन्छ । उक्त वितरण भएको देहाय बमोजिमको भूक्तानी रु. १२६८५०२।- असुल गरी संघीय सञ्चित कोष दाखिला हुनुपर्ने रु.

लक्षितसमूह	परिचय नं.	नाम	नागरिकता नं.	लगत कट्टा लागुमिति	लगत कट्टा गरेकोमिति	वढी दिन	रकम
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०११०११६०२६०९	मोती प्रसाद घिमिरे	११४६५।१०५०	२०८१-०६-२८	२०८१-०९-१८	८२	१०९३३.०६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००९०२०५०८१४८	बाबुचन्द भगत थारु	५८८०	२०८२-०३-१९	२०८२-०४-०६	१८	२३९९.९४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९७७०७०३०००२३	सरस्वती नेपाल	०९३३४/१८६	२०८१-१०-१२	२०८१-१२-१३	६२	८२६६.४६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००९०१२४०२४९४	डम्बर कुमारी निरौला	१०९४	२०८१-०९-२३	२०८१-१०-१८	२५	३३३३.२५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००९१२१८०२०४४	रामजी राय अमात	११६/१६	२०८१-१०-१४	२०८१-११-२५	४२	५५९९.८६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०११०१०६०२५४३	सुगम लाल चौधरी	४१९४१	२०८१-०७-१७	२०८२-०३-१९	२४५	३२६६५.८५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००४१२३०१३९१४	गणेश बहादुर नेपाली दर्जी	११	२०८१-०९-२२	२०८२-०३-२०	१७९	२३८६६.०७
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०११०८१३०१७३६	थकनी थारु	३०८७४	२०८१-०५-०२	२०८२-०५-१७	३८०	५०६६५.४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०११०९१८०३०८५	बलराम खवास	३०३०।१२६८	२०८१-०९-१८	२०८१-१०-२०	३२	४२६६.५६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००८०९२६०२२४३	मखनलाल थारु	३५१३९	२०८१-०८-१३	२०८१-१०-२०	६८	९०६६.४४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१००२०३०३७७९	नहरी देवी चौधरी	२६।२१४१	२०८२-०३-२८	२०८२-०५-०३	३६	४७९९.८८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०११०५०९०००८८	कोरेशा खातुन	०५३०६४।४४३	२०८१-०७-११	२०८२-०३-२०	२५२	३३५९९.१६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९८०१०१६१२९१	लाल मोती लिम्बु	०१-१-००४।२०	२०८१-०५-१८	२०८१-०६-०१	१४	१८६६.६२
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००९०१०६०२६८७	राजेन्द्र थारु	४१९२४	२०८१-०६-१०	२०८२-०३-१९	२८२	३७५९९.०६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००६०८१७०२४९५	शुक माया लिम्बु	०५।०१।८०। ००२४१	२०८२-०३-०३	२०८२-०३-२३	२०	२६६६.६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००४०३१२०२१७९	भुटी माझी थारु	०५-०१-७२-०७७९६	२०८१-०९-२२	२०८१-१०-२१	२९	३८६६.५७
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००३१०२९००३०७	भवनाथ कट्टेल जैसी	२९४६/१२७७	२०८१-१२-१७	२०८२-०३-०८	८१	१०७९९.७३
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००२०२११०१८५६	हंसा देवी यादव	०५३०१८।४२९	२०८१-०९-२८	२०८१-१२-१३	७६	१०१३३.०८
अन्य जेष्ठ	१९९००९१०००१९१	गंगा बहादुर	३४२	२०८१-१०-१०	२०८२-०३-२०	१६१	२१४६६.१३

नागरिक भत्ता		के.सी.					
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९३१२३०२०६३३	शारदा प्रसाद भट्टराइ	९७७३१६३९५	२०८१-१०-०२	२०८१-१२-१२	७१	९४६६.४३
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९७१२३०२३३४९	कालीनाथ कोईराला	५८७१/१०७७	२०८१-११-२२	२०८२-०३-२०	११८	१५७३२.९४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००५०४२००१२९४	अमिता देवी ठाकुर	०५३०५८।३७	२०८१-१२-२५	२०८२-०३-१९	८४	१११९९.७२
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००६०३१४०२१४७	इनुस अन्सारी	०५३०१८-१३०	२०८२-०३-०४	२०८२-०५-३१	८८	११७३३.०४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००३०७२०००९५५	पन्नालाल माझी	९५ क ११२३	२०८१-०६-१७	२०८२-०३-२०	२७६	३६७९९.०८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९७१२२५०११३९	भक्ती प्रसाद रेग्मी	१२१०२४।२७७	२०८२-०२-३१	२०८२-०६-०२	९०	११९९९.७
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००५०८२१००७२५	झोंझी देवी चौधरी	१।१७९	२०८१-०८-२९	२०८१-०९-२६	२८	३७३३.२४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००११२३०२०९२३	थुबरी देवी यादव	०५३०१८।३२४	२०८१-०६-२५	२०८१-१२-२२	१८०	२३९९९.४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००११२३०२१०६१	भगवती देवी थापा	१०८४	२०८१-०८-०९	२०८१-१०-०४	५६	७४६६.४८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००३१२३०१२४५४	लछेन वति राजवंशी	३४६०८	२०८१-०९-२३	२०८१-१०-२८	३५	४६६६.५५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००२१२३०१४०३१	मुनी देवी चौ.	६७५	२०८१-१०-१२	२०८२-०३-१९	१५८	२१०६६.१४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९७१२३०२३८५१	सुरतिया चौधरी	७६।४०९	२०८२-०३-३०	२०८२-०४-२९	३०	३९९९.९
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९७१२३०२४०३२	पवनी देवी राजवंशी	६९	२०८१-१०-११	२०८१-१२-२२	७२	९५९९.७६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००४१२३०१४१२८	सुवकलाल सरदार	४१२५६	२०८२-०२-०७	२०८२-०२-२३	१६	२१३३.२८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००११२३३३४२४१	श्रीमती घटनी थारु	४०७७१	२०८१-११-१७	२०८२-०१-२२	६६	८७९९.७८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००११२३०२०८६५	पुण्य देवी खतिवडा	२७३६	२०८२-०१-०६	२०८२-०६-०७	१५२	२०२६६.१६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१०११११००१२६	केदारराम हरिजन	०५३०६४/१००	२०८२-०२-२०	२०८२-०४-०५	४४	५८६६.५२
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००६११२०००७११	बाल कुमारी सुवेदी	२०५।७२३	२०८२-०१-३०	२०८२-०३-०६	३५	४६६६.५५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००५१२३०१२३८४	पदमा देवी भण्डारी	०५३०६४-६२४	२०८२-०२-२०	२०८२-०३-२०	२८	३७३३.२४
अन्य जेष्ठ	२००७०३२५००१०३	विरधन	१२५१३/४८७	२०८१-११-०५	२०८२-०३-०८	१२३	१६३९९.५९

नागरिक भत्ता		परियार					
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००११२३०२०४०२	कलरी ऋषिदेव	ज ०५३०६४/४७/०६३	२०८१-०९-०९	२०८२-०३-२०	१९२	२५५९९.३६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१४०१०११६८११	मनती बाँतरनी	४२८४४	२०८१-११-१५	२०८१-१२-१३	२८	३७३३.२४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००८१०२७०००८६	रवि लाल रिषिदेव	१/१९४७/३०७	२०८१-०५-१५	२०८१-०९-२९	१३७	१८२६६.२१
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००८०९२४०००५१	धनिलाल विश्वकर्मा	३४६९२।०३५	२०८१-१०-२९	२०८१-१२-२२	५४	७१९९.८२
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१३०६१७००५६४	खुटना रिसिदेव	०५३०१८।३४७	२०८२-०२-१५	२०८२-०५-३१	१०५	१३९९९.६५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००६१२३०११३९२	बुलो बातर्नी	३५६७	२०८१-११-०४	२०८२-०३-२०	१३६	१८१३२.८८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००८१२३००९७०७	दुर्गा देवी चौधरी	४११५२/ ०३५/ ०३६	२०८१-०९-२७	२०८१-१०-२४	२७	३५९९.९१
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१२१०११००७८५	मुसनि देवि सरदार	ब०५३०१८।१३८	२०८२-०२-०२	२०८२-०२-१३	११	१४६६.६३
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१२१२३००६२९१	गंगादेवी भगत	०५/ ४२७५३	२०८१-१०-१३	२०८१-१०-३०	१७	२२६६.६१
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९०१२३०२१५१२	खेसाङ्ग तामाङ्ग	१२८०	२०८१-१२-१०	२०८२-०१-२४	४५	५९९९.८५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९९१२३०२६२२३	पार्वती देवी थारु	४२३००५	२०८१-०८-२६	२०८१-०९-२८	३३	४३९९.८९
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९९१२३०२६६७८	पथरलाल गच्छदार खवास	४०६०७/ ०३५	२०८१-१२-१३	२०८२-०१-१६	३४	४५३३.२२
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००४०२०६०१४३१	मधुलाल विश्वास	४२०३५	२०८१-०९-१८	२०८२-०३-१९	१८२	२४२६६.०६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९३१२३०१९९४६	रंगलाल अर्चाय	५२९	२०८१-०९-२७	२०८२-०३-१९	१७३	२३०६६.०९
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९५१२३०२३७०७	देवकुमारी पराजुली	१२६०/ ५६३४	२०८१-०७-२६	२०८२-०३-१९	२३६	३१४६५.८८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९८१२३०२७५७९	सेतुमान तामांग	६६६८	२०८२-०२-२९	२०८२-०४-१९	४८	६३९९.८४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००३०३१५०६५०६	भगवती थारु	०५-०१-६९-०२८०९	२०८१-०७-२५	२०८२-०१-२२	१८१	२४१३२.७३
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००३०९२५००२९९	रवीलाल राजवंशी	३४९०६।०३५	२०८१-०९-२६	२०८१-१२-२२	८७	११५९९.७१
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००३०११५०३५६४	मोहन कुमार क्षेत्री	१६२२	२०८२-०१-१८	२०८२-०२-१४	२७	३५९९.९१
अन्य जेष्ठ	२००५१२३१७२६७५	सफिद मिया	१९८४-१९४	२०८२-०३-३२	२०८२-०४-२८	२८	३७३३.२४

नागरिक भत्ता							
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९३०९१५००९६२	अनगल्ली मंडल	३४९४६	२०८१-१०-२८	२०८१-१२-२२	५५	७३३३.१५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९८१११९००१६७	राम चरित्र साह	५४१५	२०८२-०२-२५	२०८२-०३-१३	१६	२१३३.२८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९८१२२१००१२४	भागवत थारु	४०८०५	२०८१-०९-२१	२०८१-१०-२३	३२	४२६६.५६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००५०१०२०५७९४	ढिकु थारु	४०९७९	२०८१-०७-२१	२०८१-०९-२८	६९	९१९९.७७
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००५०१०९०२५६४	लुडकी देवी चौधरी	४२४९१	२०८२-०३-२४	२०८२-०४-०६	१३	१७३३.२९
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९८६१२३००७२३८	इश्वरीमाया खत्री	६०४१९२१	२०८१-०६-१६	२०८१-०७-०६	२०	२६६६.६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००४०६०२००७२२	नारायण प्रसाद उपाध्याय	१९९६९।१८४९	२०८१-०६-०१	२०८१-०७-०९	३८	५०६६.५४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००१०२२७००१७९	मेघमाया तामाड	२/ १६४	२०८१-१०-०७	२०८१-१०-२५	१८	२३९९.९४
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९६०२०४००२३८	हरिमाया विष्ट	१।२७८।१३७५	२०८१-१२-१४	२०८१-१२-२६	१२	१५९९.९६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००००३०३००१९६	लतुराम खाँ	६९७०-०३३-३४	२०८१-१२-१८	२०८२-०१-०३	१६	२१३३.२८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९८९१२३०१२२३२	मुसलिम मिया	३७२६/ ०३७	२०८१-१०-२५	२०८१-११-०९	१५	१९९९.९५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००५०६१२०१४६२	लुटनी देवी साह	३८५०	२०८१-०८-२१	२०८१-०९-२६	३६	४७९९.८८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१००३२१०२६२३	सियालाल थारु	४२८७-११५२	२०८१-०८-०१	२०८२-०३-२०	२३१	३०७९९.२३
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०११०१११०५९१८	बृक्षणलाल मण्डल राजवंशी	०५३०२१।१५९	२०८१-०८-१७	२०८१-०९-२८	४२	५५९९.८६
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००६१०२००५६८८	सुरेन्द्र प्रसाद सापकोटा	३२३१	२०८२-०३-१७	२०८२-०३-३१	१४	१८६६.६२
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१००१०४१०६४२	उमाराम थारु	४१५३३	२०८२-०२-०९	२०८२-०४-०१	५१	६७९९.८३
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९००५०८०१९०२	रिष माया सुवेदी	३२१८	२०८२-०३-३०	२०८२-०६-०७	६९	९१९९.७७
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०११०४१४०३२४२	झुवर लाल राजवंशी	२९०	२०८१-०९-२९	२०८१-१२-२२	८४	१११९९.७२
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१००५०३०७१४६	चिनक लाल	०५-०१-७५-	२०८१-०७-१४	२०८१-०९-२९	७७	१०२६६.४१

नागरिक भत्ता		खवास	०५२२६				
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९९१२३०२८२२९	खडक बहादुर क्षेत्री	३५१६९	२०८२-०१-०१	२०८२-०६-०७	१५७	२०९३२.८१
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१२०३०९०३५३१	हेमन देवी चौधरी	०५१०१८।३३१	२०८१-०७-०७	२०८१-०९-२९	८४	१११९९.७२
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००५०७२१००९४१	राम बहादुर कार्की	०५-०१-७०-२०००७	२०८१-०५-२२	२०८२-०५-१७	३६०	४७९९८.८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००३१२२१००२१९	रोशनलाल थारु	४०८५५	२०८२-०१-०८	२०८२-०१-३१	२३	३०६६.५९
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	१९९५०४०५००३३२	नैन कुमारी रेग्मी	१२१२६/१३२	२०८२-०१-१७	२०८२-०३-०८	५०	६६६६.५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००८०११७०२३३३	शिव चरण थारु	४२९३०	२०८१-०९-२०	२०८१-१०-२१	३१	४१३३.२३
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००१०८१५०६९२१	लिला कुमारी पराजुली	२१०२।४७७४	२०८२-०२-२०	२०८२-०३-२७	३५	४६६६.५५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०११०८२५००८२३	लिला थारु	१५९।२२१२	२०८१-१०-१३	२०८१-१२-२२	७०	९३३३.१
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००७१२३००९९१५	सुदमिया ऋषिदेव	ज ०५३०२१/९०	२०८१-०९-१३	२०८१-०९-२९	१६	२१३३.२८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२००८१२१०११७५४	तेगलाल थन्दार थारु	३४७३९	२०८२-०१-१५	२०८२-०३-०६	५०	६६६६.५
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१३०११५०३००१	सिता देवी रिषिदेव	६।१११६७	२०८१-१२-१६	२०८२-०५-३१	१६६	२२१३२.७८
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१२११२७०२९७५	मेथरी चौधरी	५५१९२	२०८२-०१-०७	२०८२-०५-३१	१४४	१९१९९.५२
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२०१००५०५००१८७	मायावती देवी रिषिदेव	०५३०६४/ ९२	२०८१-०५-१२	२०८१-०६-१३	३२	४२६६.५६
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१९१००५०३९२७	धर्मा देवी सरदार	०५३०१८।२१३१	२०८१-१०-१६	२०८१-११-०४	१९	१६८४.५४
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१४०८१७००७७४	मित्रा रिषिदेव	१-५२९	२०८१-१२-१९	२०८२-०६-०७	१७०	१५०७२.२
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१४०८२१००४९५	झसा मुसहर	२८।१०१	२०८२-०१-१०	२०८२-०३-०६	५५	४८७६.३
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१६०३१५०३५५४	गदिया देवी रिषिदेव	०५३०६४/ ६८१	२०८१-१०-१२	२०८२-०३-२०	१५९	१४०९६.९४
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१६०९३०००३२५	पुष्पा कुमारी सरदार	४१२५३	२०८१-१०-२१	२०८२-०१-०९	८०	७०९२.८
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१६१०१७००९०८	कृष्ण लाल	०६१०१२।	२०८१-०६-१२	२०८२-०३-१९	२८०	२४८२४.८

भत्ता (दलित)		विश्वकर्मा	११७७८०				
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१६०३१२०१३४३	पानवती देवी सरदार	६।१०४५७	२०८१-०९-१५	२०८१-१०-०४	१९	१६८४.५४
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१७०३०७०१२४९	आशाराम रिखियासन मुसहर	१०६।२१४७	२०८१-१०-०२	२०८२-०३-२०	१६९	१४९८३.५४
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१७०२०६०१३६७	बुधसेन सरदार वातर	२०४८/ २६२	२०८२-०१-१५	२०८२-०४-०६	८१	७१८१.४६
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१६०८१५०४८४१	रासो देवी रिषीदेव	०५३०६४।८२६	२०८२-०३-३२	२०८२-०४-२१	२१	१८६१.८६
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१६०८१७०१३०६	नेमचन रिषीदेव	१।३०३०।३११	२०८२-०२-२४	२०८२-०३-०८	१२	१०६३.९२
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१८०७२१००८४५	बसुदेव सरदार वातर	४६३१।३१०	२०८१-१०-०९	२०८२-०२-२७	१४१	१२५०१.०६
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०२००५०२०२८१७	उर्मिला देवी त्रिषिदेव	१/ १०५/ ४१७	२०८२-०३-२०	२०८२-०५-३१	७२	६३८३.५२
विधवा	२०२१०९२८०००७१	फुलतोला कुमारी माझी	३८६८।७९६	२०८२-०२-१२	२०८२-०४-११	५८	५१४२.२८
विधवा	२०२७०३०४०१०७३	आशवति कुमारी थारु	४१६५।७४४	२०८२-०२-११	२०८२-०४-१६	६४	५६७४.२४
विधवा	२०२४१२३००२३७८	गंगा कुमारी माझी	४१८३/ ७९७	२०८१-०६-२२	२०८१-०९-२५	९५	८४२२.७
विधवा	२०२५०८२००१०६१	इश्वरी कुमारी थारु	२५७६।२०९९	२०८२-०३-०३	२०८२-०६-०७	९६	८५११.३६
विधवा	२०२६०९२०००१४३	लक्ष्मी कुमारी साह	९१३।२१३८७	२०८१-०७-२५	२०८२-०५-३१	३१०	२७४८४.६
पूर्ण अपाङ्गता भत्ता	२०६००११३०३४६३	प्रवेश राई	१४-०१-७६-०६१५२	२०८१-०९-०६	२०८१-१२-२७	११२	१४८९६
पूर्ण अपाङ्गताभत्ता	२०१६०१०५०९२१८	फुलेश्वरी थारु	४१५८१	२०८१-०८-१४	२०८२-०३-१९	२१७	२८८६१
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२०१४०३०३०१८६४	गोमा देवी पोखरेल	७६८।९४७	२०८१-०८-०५	२०८१-०९-२८	५४	३८१५.६४
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२०२५०६१४००८४७	शिव नारायण सरदार	४४५७।४५८	२०८१-०६-०५	२०८२-०३-१९	२८७	२०२७९.४२
		जम्मा रु					१२६८५०२

असुल गर्नुपर्ने १२,६८,५०२.२५

६८ उपभोक्ता समिति

६८.१ **सब कन्ट्याक्टरबाट कार्य गराएको** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम १० मा उपभोक्ता समिति वा लाभ ग्राही समुदायले पाएको काम आफैले सम्पन्न गर्नुपर्ने र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सब कन्ट्याक्टरबाट काम गराउन नसकिने उल्लेख छ । नियम ९७. मा (१३क) उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले प्राप्त गरेको काममा निर्माण व्यवसायीलाई संलग्न गराइएको पाइएमा सार्वजनिक निकायले उक्त उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायसँग भएको सम्झौता रद्द गरी त्यस्तो उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई भविष्यमा कुनै काम गर्न नदिने अभिलेख राखी सो काम गर्ने निर्माण व्यवसायीलाई कालो सूचीमा राख्न सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयमा सिफारिस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समितिसँग बिभिन्न निर्माण कार्यमा रु.२२४७५२५ को सम्झौता गरेकोमा, उपभोक्ता समितिले देहायका निर्माण व्यावसायी मार्फत रु.१९९९९३३ को कार्य सबकन्ट्याकमा दिई काम गराएको देखियो। नियमावलीमा भएको व्यवस्था विपरित काम गराउने उपभोक्ता समिति, जाँचपास गर्ने प्राविधिक तथा सिफारिसकर्ता एवं अनुगमनकर्तालाई यस सम्बन्धमा जिम्मेवार वनाउनु पर्दछ ।

गो.भौ नं/मिति	उपभोक्ताको नाम	निर्माण व्यवसायीको नाम	उपभोक्ता समितिसँग भएको सम्झौता रकम	उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी रकम	निर्माण व्यवसायीको विल रकम
१२८/२०८१। ११।०४	चन्द्र नारायणको घर देखि मधुपार्कसम्म बाटो ग्राभेल उपभोक्ता समिति	क्षितिज कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	३५००००	३२८०००	३५९३४०
१२२/२०८१। ११।२	जयविन्द टोलमा सडक निर्माण उपभोक्ता समिति	क्षितिज कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	४०००००	३७६०००	४११३२०
१८८/२०८१। ११।२८	विष्णु घिमिरेको घर देखि नहरसम्मको माटो तथा ग्राभेल उ स	आ के के कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	५०००००	४८२२५०	४८२९४७
३०२/२०८२। २।२२	खोला टोल बडा नं.७	क्षितिज कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	९९७५२५	९२३२८०	७४६३२५
	खोला टोल बडा नं.७	आ के के कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स			२०९०००
जम्मा			२२४७५२५	२१०९५३०	१९९९९३२

६८.२ **उपभोक्ता समिति मार्फत भवन निर्माण** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(१४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट काम गराउँदा सार्वजनिक निकायले उक्त काम श्रम मुलक प्रकृतिको हुनु पर्ने व्यवस्था छ । यो वर्ष उपभोक्ता समिति मार्फत काम गराउदा मेशीन उपकरण मार्फत गर्नु पर्ने र प्राविधिक दक्षता आवश्यक पर्ने जटिल प्रकृतिका काम समेत गराएको देखिन्छ । यसरी प्राविधिक दक्षता आवश्यक पर्ने काम उपभोक्ता समिति मार्फत गराउदा दिगो प्रभावकारी तथा उपयुक्त समेत हुदैन । यस वर्ष तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन भएको लिच्ची बगैंचा शिव मन्दिर भित्र सामुदायिक भवन निर्माण रु. ३६११०९६।६१ को भवन निर्माण उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको देखियो । जटिल र प्राविधिक दक्षता आवश्यक पर्ने कामहरु उपभोक्ता समिति मार्फत सम्पन्न गराउने कार्यमा नियन्त्रण हुनु पर्दछ ।

६८.३ **उपभोक्ताको कार्यमा बीमा** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२(३क) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट बीस लाख रुपैया भन्दा बढी मूल्यको निर्माण कार्य गराउँदा सम्झौता रकममा बीमा वापतको खर्च व्यहोर्ने रकम समावेश गरी सोही रकमबाट उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले निर्माण कार्यको बीमा गराउनु पर्ने र सो कार्यको लागि सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले सहजिकरण गरिदिनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिका अन्तर्गत उपभोक्ता समिति मार्फत निम्नानुसार रु.२० लाख भन्दा बढीको

निर्माण कार्य भएकोमा नियममा तोकिए बमोजिम बिमा गराएको देखिदैन। तोकिए बमोजिम बीमा गरी निर्माण कार्यमा रहेको जोखिम व्यवस्थापन हुनुपर्दछ ।

क्र स	विवरण	लागत रकम
१	लिच्ची बगैँचा भित्र शिव मन्दिर भित्र सामुदायिक भवन निर्माण(तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रम)	३६११०९६
२	हात्तिमुढा कृषि हाट बजार (प्रदेश सशर्त कार्यक्रम)	३६४८०७०

संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजु

क्र.सं.	बेरुजुको विवरण	रकम
१	सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को बुँदा नं.२६ अनुसार सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको लागि निकासा भएको रकम सोही आर्थिक वर्षमा खर्च नभएमा संघीय संचित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्दछ। यस आर्थिक वर्षमा लाभग्राहीको संख्या अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्ता ६ वटा बैंक मार्फत भुक्तानी गरेकोमा बैङ्कबाट प्राप्त पार्किङ खाताको विवरण अनुसार गरिमा विकास बैङ्क बाट फिर्ता हुन बाकी बैङ्कमा रहेको निस्कृय रकम रु. ९९३/- संघिय संचित कोषमा फिर्ता प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.	९९३

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८१/८२

कार्यालय र स्थान : बुढीगंगा गाउँपालिका, मोरङ , बुढीगंगा गाउँपालिका , मोरङ

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	संजिव न्यौपाने	२०८०-१०-५	२०८२-०५-०९
लेखा प्रमुख	अनुज प्याकुरेल	२०७७-४-१	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेशकी
४,४८६,९९५.०१	१४,८६९,२४४	२७,५२९,४६३	०	०	२,४२४,०००
प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजु रु.					४९,३०९,७०२.०१
प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फर्क्यो गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.					३,०४०,५०५
संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजु रु.					९९३
लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजु रु.					४६,२६२,१९०.०१

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		१६७८४६७९१.१६	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३४०३५७९८७.४२	चालु खर्च	३७७९४६५०६.५६
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२९७३६१८९	पूँजीगत खर्च	२३४४१९७५४.६२
राजश्व बाँडफाँट	१३३९०७११८	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	९३८३६८५२.९
आन्तरिक आय	७७३५५०८१		
अन्य आय	८३२४५६९६.०५		
कुल आय	६६४६०२०७१.४७	कुल खर्च	७०६२०३११४.०८
बाँकी मौज्दात		१२६२४५७४८.५५	

अनुसूची - २

बेरुजु दफा ३.१ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

क्र.स./ आर्थिकसङ्केत	विवरण	चालु आ.व.कोकारोवार		गत आ.व. कोकारोवार	
		नगद	जम्मा	नगद	जम्मा
	राजस्व, अनुदान र अन्यप्राप्ति				
११०००	कर	१७,७५,१३,६४३.८९	१७,७५,१३,६४३.८९	१४,१८,७०,१५५.६०	१४,१८,७०,१५५.६०
१३०००	अनुदान	३७,००,९४,१७६.४२	३७,००,९४,१७६.४२	३७,९५,८१,३३३.२८	३७,९५,८१,३३३.२८
१४०००	अन्य राजस्व	३,३७,५१,२९९.२७	३,३७,५१,२९९.२७	७,३५,७२,७७३.२६	७,३५,७२,७७३.२६
क	कुल जम्मा प्राप्ति	५८,१३,५९,११९.५८	५८,१३,५९,११९.५८	५९,५०,२४,२६२.१४	५९,५०,२४,२६२.१४
३	चालु	३७,७९,४६,५०६.५६	३७,७९,४६,५०६.५६	३५,१३,४१,५९०.०८	३५,१३,४१,५९०.०८
२१०००	पारिश्रमिक / सुविधा	२०,०६,६२,३७४.१७	२०,०६,६२,३७४.१७	१९,९७,८८,०६५.१६	१९,९७,८८,०६५.१६
२२०००	मालसामान तथा सेवाकोउपयोग	१३,५१,९५,०९०.१८	१३,५१,९५,०९०.१८	१२,९२,८४,१५७.५२	१२,९२,८४,१५७.५२
२५०००	सहायता (Subsidy)	३,०६,५७,९२२.२१	३,०६,५७,९२२.२१	१,४६,५६,६६९.४०	१,४६,५६,६६९.४०
२७०००	सामाजिक सुरक्षा	१,०१,८७,५४२.००	१,०१,८७,५४२.००	६६,२७,४४५.००	६६,२७,४४५.००
२८०००	अन्य खर्च	१२,४३,५७८.००	१२,४३,५७८.००	९,८५,२५३.००	९,८५,२५३.००
४	पूँजीगत	२३,४४,१९,७५४.६२	२३,४४,१९,७५४.६२	२१,७७,५६,४०९.३७	२१,७७,५६,४०९.३७
३१११०	भवन तथा संरचना	३,९०,२८,८७१.००	३,९०,२८,८७१.००	५,०४,८९,५८४.००	५,०४,८९,५८४.००
३११२०	सवारी साधन, मेशिनरीऔजार, फर्निचर्स तथा फिक्चर्स	३१,३४,९६३.००	३१,३४,९६३.००	४०,२७,८९१.००	४०,२७,८९१.००
३११३०	अन्य पूँजीगत खर्च	२,४६,८५८.००	२,४६,८५८.००	१७,०१,३८९.०७	१७,०१,३८९.०७
३११४०	सुरक्षा उपकरण	७,००,०००.००	७,००,०००.००	३,९७,४५५.००	३,९७,४५५.००
३११५०	सार्वजनिक निर्माण	१८,९५,०३,४६१.६२	१८,९५,०३,४६१.६२	१५,८०,५०,६६१.३०	१५,८०,५०,६६१.३०
३११६०	निर्मितसंरचनाको सुधारखर्च	०	०	१९,४५,५९७.००	१९,४५,५९७.००
३११७०	पूँजीगत सुधार खर्च	१८,०५,६०१.००	१८,०५,६०१.००	११,४३,८३२.००	११,४३,८३२.००
ख)	कुल जम्मा भुक्तानी	६१,२३,६६,२६१.१८	६१,२३,६६,२६१.१८	५६,९०,९७,९९९.४५	५६,९०,९७,९९९.४५
ग)	बचत / कमी (ग = क-ख)	(३,१०,०७,१४१.६०)	(३,१०,०७,१४१.६०)	२,५९,२६,२६२.६९	२,५९,२६,२६२.६९

घ)	घरौटी, आकस्मिक कोषलगायतका अन्य कोषको मौज्दातको थप/ घट (+/-)	(१,०५,९३,९०१.०१)	(१,०५,९३,९०१.०१)	(१,०६,०५३.०५)	(१,०६,०५३.०५)
घ.१)	कट्टी रकमभुक्तानी/ दाखिला गर्न बाकी	२,६६३.००	२,६६३.००		
ङ)	यस आ.व.को नगद तथाबैंक मौज्दात (बचत / (कमी)) (ङ = ग+घ)	(४,१६,०१,०४२.६१)	(४,१६,०१,०४२.६१)	२,५८,२०,२०९.६४	२,५८,२०,२०९.६४
च)	गत आ.व.को नगद तथाबैंक मौज्दात	१६,७८,४६,७९१.१६	१६,७८,४६,७९१.१६	१४,२०,२६,५८१.५२	१४,२०,२६,५८१.५२
छ)	विनिमय नाफा/ घाटा तथाअन्य समायोजन				
ज)	आ.व. अन्तको बाँकी नगदतथा बैंक मौज्दात (ज= ङ+च+छ)	१२,६२,४५,७४८.५५	१२,६२,४५,७४८.५५	१६,७८,४६,७९१.१६	१६,७८,४६,७९१.१६

सुझाव

स्थानीय तहहरूद्वारा प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन यस स्थानीय तहले कानून तथा नीति निर्माण, साधन स्रोतको प्रभावकारी परिचालन, विकास प्रशासन, राजस्व परिचालन, नियमित सेवा प्रवाह, आर्थिक प्रशासन लगायतका विषयमा तपसिल अनुसारका सुधार गर्नुपर्दछः

- आन्तरिक आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्नुपर्दछ ।
- स्थानीय सेवा ऐन र नियम अनुसार सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन संरचना निर्माण गरी स्थायी पद सिर्जना, पद दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।
- कृषि पशुसेवा अनुदान तथा आर्थिक सहायता लगाएतका खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागि अनुदान प्राप्त गर्ने कृषकको नाम, ठेगाना र अनुदानको किसिम तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।
- वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेखित विषयहरूलाई प्राथमिकतामा राखेर बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ र कार्यान्वयन गर्न सकिने योजना तथा कार्यक्रमहरूमा मात्र बजेट विनियोजन गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।
- पालिकाले योजनाको प्राथमिकीरण गर्दा प्रतिफलमुखि र रोजगारी सृजना गर्ने खालका ठूला योजनाहरू पनि कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।
- पालिकाले वार्षिक योजनासंग आवधिक योजनाको तादाम्यता हुनेगरी बजेट तथा कार्यक्रम तय गर्नुपर्दछ ।
- राजस्व सुधार योजना कार्यान्वयनमा ल्याई राजस्व वृद्धितर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।
- प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरूपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।
- ऐन तथा नियमावलीमा भएको व्यवस्थाको परीपालना गरी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।
- तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर तलब भत्ता भत्तानी गर्नुपर्दछ ।
- सार्वजनिक खरिदलाई प्रतिस्पर्धी एवं मितव्ययी हुने गरी खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ ।
- पालिकाले संभाव्यता अध्ययन तथा डिपिआर प्रतिवेदन खरिद गर्दा ती आयोजना एव कार्यक्रमको लागि बजेट व्यवस्था गरेर कार्यान्वयनमा जाने विषयमा समेत कार्यक्रमले ध्यान पुऱ्याएको छैन । प्रत्येक वर्ष अध्ययन गर्दै जाने, प्रतिवेदनको गुणस्तर र कार्यान्वयनको सुनिश्चितता पनि नगरिएको अवस्थामा सुधार एवं नियन्त्रण गर्न यस्ता खर्चका सम्बन्धमा ध्यान पुर्याउनु पर्दछ ।
- पालिकाको यन्त्रहरू मार्फत प्रदान गरिने सेवा वा सञ्चालनको आय र व्यय व्यवस्थित रूपमा पारदर्शी तवरले अभिलेख राख्ने र यस्ता उपकरण सञ्चालन गर्दा लागत लाभ विश्लेषण समेत गर्नुपर्दछ ।
- पालिकाको सम्पतिको उचित संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।
- पालिकाले औषधि खरिद, उपयोग र मौज्दातको अवस्था यकिन गरी औषधि खरिदलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ ।
- संचालन निर्देशिका, मापदण्ड, नियमावली, नर्म्स बमोजिम कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्दछ ।
- अधुरा आयोजनाको जिम्मेवारीपूर्वक कार्यसम्पादन गर्नुपर्दछ ।
- विद्यालयहरूमा प्रचलित नियमले तोके अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातका आधारमा दरबन्दी मिलान गरी सत्यापन पश्चात निकास दिने र सोको अनुगमन हुनुपर्दछ ।

